

No.

3

Amerikanske Fortællinger.

Præsident Lincolns Snigmord.

En kort Skildring af Abraham Lincolns Mord,
Sammenidværgelsen og andre Begivenheder,
der stod i Forbindelse dermed, saavel som
Levnetsbeskrivelser af Seward,
Stanton og Booth.

— II —

David Monrad Schøyen.

N. Sampson & Co.,

= =

Chicago.

1882.

Schoyen

(Norwegian)

M 3841

—
LINCOLN NATIONAL
LIFE FOUNDATION

Schøyen

(Norwegian)

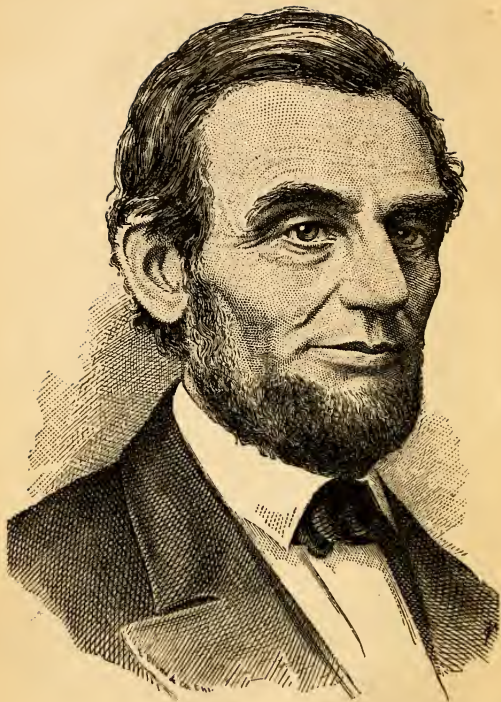
M384

Julius E. Olsen

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
State of Indiana through the Indiana State Library

Abraham Lincoln.

Præsident Lincolns

Snigmord.

En kort Skildring af Abraham Lincolns Mord, Sammen-
sværgelsen og andre Begivenheder, der stod i For-
bindelse dermed, saavel som Levnetsbeskrivel-
ser af Setward, Stanton og Booth.

— 117 —

David Konrad Schøyen.

(Andet Oplag.)

Amerikanske Fortællinger No. 3.

Chicago.

N. Sampson & Co.'s Forlag.

1881.

Skandinavens
Bogs og Accidentstrykkeri.

Indbunden i
Skandinavens Bogbinderi.

I n d h o l d.

	Side.
Indledning = = = = =	7
Den store Sammensværgelse = = = = =	11
Mordscenen = = = = =	33
Booths Flugt = = = = =	39
De Sammensvornes Henrettelse = = = = =	61
Mordforsøget paa Sekretær Seward = = = = =	73
En biografisk Skitse af Lincoln = = = = =	83
Lincolns Begravelse = = = = =	91
Smaatræk af Lincolns Liv = = = = =	97
William Henry Seward = = = = =	120
Edwin M. Stanton = = = = =	146
John Wilkes Booth = = = = =	159
Booths virkelige Begravelsesplads = = = = =	163
Abraham Lincoln (Digt) = = = = =	165

F o r t e g n e l s e o b e r I l l u s t r a t i o n e r n e .

Abraham Lincoln = = = = =	Titelbillede.
Boston Corbett = = = = =	53
Booths Død = = = = =	55
Booths Reiserute = = = = =	61
De Sammensvornes Henrettelse = = = = =	71
Lincolns Gravmonument = = = = =	95
William H. Seward = = = = =	141
Edwin M. Stanton = = = = =	156
John Wilkes Booth = = = = =	159
Booths Begravelse = = = = =	161

Inledning.

Abraham Lincolns Mord danner en af de vigtigste Episoder i Amerikas nyere Historie; det ligesom afsluttede Borgerkrigens blodige Drama. Jo mere udviklet et Samfund er, desto mindre Betydning faar under almindelige Forhold det enkelte Individ; dettes Indflydelse kan være nok saa stor, alligevel vil ikke dets Vortgang i nogen væsentlig Grad forandre Begivenhedernes store Udvikling; saadan er Tilfældet i Almindelighed. Men i meget bevægede Tidsrum: har ofte den enkelte Personlighed en afgjørende Indflydelse paa Udviklingen; et Exempel herpaa var utvivlsomt Abraham Lincolns Indflydelse som Præsident; han havde blandt Majoriteten af Nordstaternes Befolkning en Tillid og en Sympathi, der gav han en større Magt og en videre Indflydelse end den, som vilde være fulgt alene af hans høie Embede; stor, som dettes tildels meget ubestemte Myndighedskreds altid har været, fik det under Lincoln en Magt, som det aldrig hverken før eller siden har haft.

Derfor var hans Mord en Begivenhed af større Bæredidde, end vilde have været Tilfælde, om hvilkensohelst anden af de Forenede Staters Præsidenter var bleven myrdet under sin Embedstermin.

Nærværende Bog indeholder en Række Skildringer, hvis Hensigt er at kaste et Lys over de Begivenheder, som stode i Forbindelse med Mordet. De ere for det Meste Beretninger, nedskrevne samtidigt med eller umiddelbart efter, at det Skildrede havde fundet Sted; de have derfor en dobbelt Interesje, nemlig som, efter al Sandsynlighed, paalidelige Gjengivelser af det Passerede, og dernæst som Udtryk for den offentlige Stemning blandt Folket i hin bevægede og for Nationens Fremtid saa skjæbnesvangre Tid.

Der hviler naturligvis en høi Grad af Dunkelhed over mange af Enkelthederne i den Sammensværgelse, hvis endelige Udfald blev Lincolns Mord; allerede det Tilfælde, at Sammensværgelsens Formand, ja man kan sige Sjæl, blev skudt og døde, uden at have afgivet nogen som helst Forklaring, maatte jo vanskeliggjøre Forsøgene paa at kaste fuldstændigt klart Lys over Sammensværgelsens hemmelige Historie; der er dog ingen rimelig Grund til at betvivle Rigtigheden af den Opsatning, som Refe-
raterne i denne Sag gjengive.

Kan der end reises nogen Tvivl om, til hvilken Grad Beretningerne om den hemmelige Historie ere fuldstændige, saa er naturligvis Reporterne om det Øvrige saa korrekte og fuldstændige som muligt; Mordet selv, Attentatet paa Statssekretæren Seward, de Sammensvornes Flugt, Booths Død, Tilfangetagelsen, Retforhandlingerne og Henrettelsen fandt Sted under Forhold, der har gjort det muligt at saa Beretningerne herom bragte til den størst ønskelige Røiagtighed og Fuldstændighed. Som de ere givne i denne Bog, ere de tagne fra de mest paalidelige samtidige Beretninger, dels fra Bladkorrespondenter, hvis Paalidelighed er bleven

stadfæstet, dels fra Bøger, hvis Forfattere have været Dienuidner, ja i flere Tilfælde endog aktive Deltagere i de Begivenheder, som de senere have skildret.

Foruden den Del af Bogen, som omhandler Mordet, og hvad er i Forbindelse dermed, vil man finde adskillige andre Meddelelser, der tjene til at belyse den da værende Stilling; foruden en kort biografisk Skizze af Præsident Lincoln, er derfor meddelt en Række Smaa-træk, der skulle tjene til at vise hans Karakters forskjellige Sider i et nogenlunde anskueligt Lys. Endvidere vil man her i Bogen finde Levnetsbeskrivelser af de to mest fremragende Medlemmer af Lincolns Cabinet, nemlig Statssekretær Seward og Krigsminister Stanton; disse stode i nær Forbindelse med de øvrige her skildrede Begivenheder; den Førstnævnte var selv Gjenstand for et Attentat paa sit Liv, som Følge af den samme Sammensværgelse; den Sidstnævnte havde i sin Egenkab af Krigsminister den øverste Ledelse af alle de Foranstaltninger, som bleve truffet til at opspore og straffe de Sammensvorne, og som er Hovedgjenstanden for Skildringene i denne Bog. Endelig vil man i Bogens Slutning finde en Levnetsbeskrivelse af John Wilkes Booth, Præsident Lincolns Morder; skjønt han ikke var en Mand af den Betydning, at hans Navn, efter hvad han forøvrigt havde gjort, vilde være gaaet til Efterverdenen, har dog hans blodige Daad givet hans Person en Interesse, der vil bringe Publikum til gjerne at læse en Skildring ogsaa af hans foregaaende Liv.

Vi have her korteligt gjengivet de Materier, hvorom denne Bog handler. Disse ere af den Slags, at de sikkert lig maa omfattes med Interesse af Enhver, der føler varmt for det amerikanske Folk og dettes historiske Udvik-

ling. Vi nære derfor ingen Tvivl om, at Bogen vil blive vel modtagen af det skandinavisk-amerikanske Publikum; dette er jo Mar for Mar bleven fortrolig med den sande Opfatning, at vor Nationalitets aandelige Fremgang her i dette Land, Hovedbetingelsen for at den kan tilfulde opfylde sine Pligter mod sit Land, er, at den gjør sig fortrolig med dets Institutioner; og i den Henseende har den ikke at indskrænke sig til det Kjendskab, som de ydre Forhold tilfældigvis bringe ind, men den maa ved Læsning og Studium søge at faa dem udvidede, og grundigere Læsning af historiske Bøger er til dette Diemed aldeles nødvendig. Men, for at en Bog af den Slags, som almindeligvis kaldes Folkelæsning, skal kunne være af nogen virkelig praktisk Nytte, og for at den under enhver Omstændighed skal faa en saadan Udbredelse, at den stifter forholdsmæssig Gavn, maa den helst være affattet paa en Maade, der forbinder det historiske, sandfærdige og belærende Stof med en let og tiltalende Fremstilling samt underholdende Gjenstande. Den amerikanske Literatur er meget rig paa saadanne Skrifter, og disses gavnlige Indflydelse paa Folkets Oplysning og Udvikling, baade politisk og almindeligt moralsk, har aldrig mellem Meningsberettigede været omtvistet. Nærværende Bog er et Forsøg paa at give noget Tilsvarende i det norsk-danske Sprog og særligt afpasset paa vor Nationalitet. Bogen er derfor, i sine fleste Kapitler, ikke en Oversættelse, men en Bearbejdelse af amerikanske Kilder.

Vi haabe, at Publikum vil finde, at det Maal, vi her have sat os, er lykkets, og at det derved vil bidrage til en fortsat Udvikling af denne almennyttige Del af Literaturen.

I. Den store Sammensværgelse.

John Wilkes Booth var Anstifteren af det Complot, som endte med at tage den udmærkede Mand, Præsident Abraham Lincolns Liv. Han havde ofte nok deklameret de skønne Vers, som Shakspeare har digtet om Romeren Brutus, og som havde i den Grad tiltalt Booths Fader, at han havde kaldt sin ældste Søn Junius Brutus, ligesom han dreven af den samme Slags Følelser havde opkaldt sin anden Søn, den fra Lincolns Mord saa sorgeligt bekendte, efter den engelske Agitator, bekendt som en af den amerikanske Friheds ivrigste Forsvarere i det engelske Parlament før Revolutionen, for John Wilkes. Denne Søn havde saa længe sværmet i denne aandeligt ophidsede Atmosfære, at det blev hans Ergjerigheds Maal at skulle, lig den lastefulde Lorenzo Medici, vove sit Liv i et Terningkast for Berømmelse, Mordet paa en Præsident, mod hvem Synden var sientligt fundet.

Booth veg i Begyndelsen tilbage fra Planen om et Mord og optog den ikke, forinden en anden mindre farlig Beslutning var mislykket. Denne gik ud paa intet mindre end at fange Præsidenten og enten holde ham skjult eller saa ham med Vold og Magt transporteret til Syden. Jeg støtter mig her ikke alene til hans eget, forseglede Brev, hvori han ligefrem tilstaar denne sin forbryderiske Plan; et bedre Bevis har man imidlertid fundet

indenfor Byen Washingtons Grændser, i et en Mrs. Greene tilhørende Hus, hvilket var undermineret og i hvis underjordiske Kamre fandtes Haandjern og andre Instrumenter eller Indretninger nødvendige eller passende for et Slags privat Fængsel. Det var Hensigten at bringe hid Præsidenten og saa mange andre høitstaaende Embedsmænd, som det kunde lykkes at faa kneblet og bundet; her skulde de holdes, hvis det ikke skulde vise sig nogen Mulighed for at bringe dem over til de Confødereredes Leir. Dette Project for et Mennekerov maatte Booth opgive, da det viste sig umuligt for ham at samle om sig det tilstrækkelige Antal Personer til dets Gjennemførelse; men Huset blev, som ovenfor meddelt, senere opdaget og var i den Stand, at det kunde blive sprængt i Luften med et Diebligs Barjel.

Det var paa denne Tid, at Booth udkastede Planen til sit Triumphtog gennem Sydstaterne. Det synes, som om det theatraliske eller dramatiske Element altid har været tilstede i hans Planer; med alle hans slette Hensigter undlod han aldrig at have i Sigte en eller anden paa følgende Berømmelse, som han haabede at skulle faa nyde. Derfor sendte han allerede før Udgangen af A. 1861 sin Theater = Garderobe tilsøes fra Canada til Nassau, Bermudas Dernes Hovedstad, og den Havn, hvor Blokadebryderne havde sit sidste Tilflugtssted nær Sydstaternes Kyst. Det var nemlig hans Hensigt at ville, naar Forbrydelsen var fuldbragt, offentlig erklære sig for at være Gjerningsmanden og derefter foretage en kunstnerisk "Star," Reise gennem Sydstaterne; han beregnede at han da vilde gjøre stormende Lykke og det meget mere

som en Folge af hans begaaede Forbrydelse paa den end paa Grund af hans dramatiske Talent.

Da Booth begyndte „paa eget An = og Tilsvaer“ at søge Medforbundne til Udførelsen af denne sin forbryderiske Plan, fandt han snart, at den ikke lod sig gennemføre. De raske og tjæffe Mænd, som han havde drømt om, vægrede sig for at deltage i hurtigt Angreb for at faa Præsident Lincoln fanget, og de havde for megen Moral til at ville indlade sig paa nogen Plan om at naa Maalet ved et Snigmord. Alle de, som paa nogen Maa = de erklærede sig villige til at raadslaa om nogen Plan af denne Slags, vare Militære, hvilke ikke havde nogen Til = høielighed til at være underordnede en Civil eller overhovedet til at spille kun Birollen; Booth saa derfor, at han enten var nødt til at synke ned til en rent underordnet Stilling inden hans paatænkte Sammensværgelse eller at søge sine Medforbundne i en mere lav og en foragtelig Samfundskreds. Hans Forfængelig hed tilsagde ham mellem disse to Alternativer at foretrække det første. Her begyndte da den første Beslutning, den første raske Tanke, man kan vel naar Sagen sees fra det rent Dyriskes Side sige, det første Mod hos ham. Booth fandt, at en Tragedie i det virkelige Liv ikke kan spilles uden lave Hjæl = pere, det gjælder der lige saa vel som paa Theatret; den første Borger, der svingede Staven for Marcus Antonius, Roms Keiser paa Scenen og drikker Porter bag, er meget lig det virkelige Livs „Bravado‘ er“, som begaa roligt et Mord i Tiden mellem, at de drikke to Glas Cocktail ved Baren i en Skjænkestue. Wilkes Booth havde bestaaet Ildprøven i Theaternes parfumerede For = værelser; nu skulde han træde over til det virkelige Liv

bredere og bittere Skueplads. Han samlede om sig en Bande af blodtørstige Forbrydere, en Bande, for hvis Selskab han vilde vege, dersom han ikke havde været besluttet selv at blive en blodtørstig Forbryder.

Omtrent paa denne Tid begynte nogle Personer i Canada at erholde en just ikke misundelsesværdig Navnkundighed. Jeg retter ingen Anklage mod dem, som jeg ikke kjender, men vil simpelthen sige, at de conföderede Agenter Jacob Thompson, Larry Mc Donald, Clement Clay og endel andre havde allerede begaaet saa mange Skurkestreger, at Wilkes Booth maatte, i Begyndelsen af indeværende Aar (1865) have Grund til at tro, at han vilde saa Alle ordnet efter sit Ønske, naar han blot havde haft et Møde med dem.

Det er sikkert, at han besøgte de Canadiske Provinser minst en Gang; man tror, at han har været der to Gange til; han tog i Montreal Logis paa St Lawrence Hall, han indsatte \$450 i Ontario Bank; disse Penge vare hans egne; denne Bog blev aldrig transporteret til nogen Anden, og den blev efter Lincolns Mord funden i Kirkwoods Hotel i Washington blandt de paa Atzerroths Bærelse efterladte Sager.

En eller alle ovennævnte Agenter gave Booth Anvisning paa en Meddeltager i Mordplanen — nemlig Wood eller Payne, som senere tilspjode Statssecretær Seward flere farlige Knivstik og derefter blev fangen i Mrs. Surratts Hus i Washington.

Han var den ene af tre Brødre fra Kentucky; de vare alle fredløse (outlaws); denne havde i Følge med en af sine Brødre begivet sig til Canada; det er sikkert, at de saaes i St. Albans paa den samme Dag, da Booth

indsatte sine ovenfor omtalte Penge i Ontario Bank. Denne Payne, der senere blev fuldstændigt identificeret som den, der havde forsøgt at myrde Secretær Seward, havde hverken Venner eller nogen fast Leveplads i Washington. Han var simpelthen en leiet Morder; saaledes som vil blive bevist længere nede i denne Fortælling, flygtede han Natten efter Mordet i nordlig Retning fra Washington istedetfor at følge Booth paa dennes Flugt mod Sydost.

Agenterne halvt bifaldt halvt udtrykte Misbilligelse med Booths Plan! men netop gav ham det Indtryk af hans Reises Udfald, at han mere end nogenjinde blev opfat paa at spille sin Tragedie. Hans Forsængelighed var bleven kildret ved Agenternes Forsikkring om, at det heldige Udfald aldeles beroede paa ham alene; han haabede da, at som han vilde faa det hele Ansvar, vilde og Berømmelsen udelt tilfalde ham. Frengangsmaaden for Correspondancen blev fastsat at skulle finde Sted paa en saa mørk og hemmelighedsfuld Maade, at ogsaa dette kraftigt indvirkede paa hans dramatiske Temperament.

Hvad kunde behage en Skuespiller og en Skuespilers Søn bedre end at deltage som Hovedmand i en virkelig Sammenspørgelse, hvis Endemaal var passende patriotisk, og hvis Udfald blev saa overraskende, at den satte hele Verden i Bevægelse. Booth anstillede den Betragtning, at den antike Verden havde ikke følt mere skarpt Julius Cæsars Død, end Tilfældet vilde blive, naar den nye Verden, Nutiden fik Efterretninger om Abraham Lincolns pludselige Bortrivelse fra Livet.

Saaledes blev hans Ide om Mord stedse stærkere hos ham. Det blev hans Alt optagende Tanke. Det

blev hans Recreation og hans Studium. Han havde ikke arbeidet halvt saa ivrigt for at erholde theatralisk Berømmelse, som han nu arbejdede for Fremgang som Morder. Han havde ofte kjæmpet paa Brædderne og havde seet Mænd fremstille Døden i vel efterlignet Skræk, med Blodet flydende paa Sværdenes skarpe Spidser; han havde ved Tæppets Fald med vældig Kraft svinget sit Sværd som Triumphs Tegn over sine theatraliske Seire. En Sammensværgelse betragtede han lig en gammel Diplomat, og fandt i en Kvinde og en Skamplet Gjensstande for Rivalisering.

Sydost for Washington strækker sig en Landtunge, der efter haanden bliver smallere og smallere; den indbefatter fire frugtbare Countier; det yderste Punkt er Point Lookout; ingen Byer med mere end et Par Hundrede Indvaanere findes der. Tobaksavlen har imidlertid udmavret Jordbunden, og Slaveriet har demoraliseret Befolkningen. Og dog var den oprindeligt af den udmærkede Race; den fulgte Calvert og Lord Baltimore men nu har den fra hin Tid ikke bevaret andet fra denne sine Colonis Grundlæggere end deres Religion, den Catholske. Jeg nævner som et selvindlysende Kjendsgjerning, at i denne som i de andre Stater havde de religiøse Særegenheder aldeles ingen Forbindelse med Sympathi-erne for eller mod Sydstaternes Oprør. Marylands vestlige Kyststrækning var et Sted, i hvis pestsvangre Atmosfære Patriotisme ikke kunde trives.

Det County, som ligger i Syd umiddelbart udenfor Districtet Columbias Grændser, kaldes Prince Georges County; en hyggelig Landsby der, lige ved Washington, kaldes Surrattsville. Den bestaar af nogle saa Hytter

ved en Korsvei, omgivende et godt gammelt Hotel; dettes nu afdøde Eier havde givet Byen dens Navn; han efterlod Eiendommen til sin Enke, der en tidlang drev den med forskjellig Fremgang. Med sin Søn og fire Døttre flyttede hun kort efter Krigen's Udbrud til Washington og overlod Bestyrelsen af Gjæstgiveriet til en paalidelig Ven—en John Lloyd. Surrattsville havde ikke vundet noget hverken ved Søgning eller ved Forretninger under Krigen undtagen, at det meget tidlig blev et af de Confødereredes hemmelige Postofficer. Den store hemmelige Postrutte fra Matthias Creek, Virginia, til Port Tobacco gik over Surrattsville; derfra gik den til Washington og saa i sine forskjellige Slyngninger videre nordover. Mrs Surratt havde, saa længe hun styrede Hotellet, sørget for Postforsendelsen derfra, og John Lloyd havde, da han overtog Forretningen, paataget sig den samme Function saa vel som at give Mrs. Surratt Logis, naar som helst hun vilde besøge Stedet.

Saaledes var Surrattsville skjøndt kun ti Mil fra Washington, bleven hele Krigen gjennem et Sæde for Sammenstørgelser. Det var ligesom en Forstad, for Richmond, Rebellerne's Hovedstad, og det lige i Nærheden af Unionens Hovedstad; skjønt de saa Unionsvenlige, som vare bosatte paa Halvøen, meget vel kjendte de Nygter der gik om Surrattsville, blev dog Intet deraf offentlig bekjendt førend efter Præsident Lincoln's Mord.

Forræderi har aldrig fundet en bedre Agent end Mrs Surratt. Hun var en stor, mandslig, selvbevidst Kvinde, Hersterinde i sit Hus og en lige saa ivrig Rebel som Belle Boyd eller Mrs. Greenesborough. Hun

havde ikke den Førstes Talegaver eller truende Holdning, heller ikke den Mænds sociale Evner; men Oprøret havde dog aldrig fundet en mere skikket Agent.

I hendes Gæstgivergaard ude paa Landet og i hendes Hus i Washington blev Booth snart velkommen; der begyndte man at oplægge Planerne for dette Mord mod Nationen og Menneſkeheden.

Mrs. Surratts Bekjendte i Nedre Maryland vare utvilsomt de, som anviste Booth den Veie, ad hvilken han kunde haabe at undfly, efter at han havde begaaet ſit Mord; de Samme gjorde ham ogsaa bekjendt med dem, som senere blive hans Medforbudne i Forbrydelsen. Afvigte Høſt (1864) beſøgte han den hele Egn, ſaa langt ſom til Leonardtown, i St Marys County, under Paaskud at ſkulle kjøbe Land, men i Virkeligheden for at ſkulle gjøre ſig bekjendt paa Rebellerneſ Poſtſtationer ſamt med de Forbindelſer, han der kunde knytte og i Fremtiden ſtole paa. Paa denne Tid kjøbte han et Kort; jeg har ſeet et af ſamme Slags blandt Atzeroths Eiendele; det var offentliggjort i Buffalo af den oprørſke Rejering og havde paa Maa og Faa mærket alle Smaabyer i Maryland men havde ingen Angivelse af Veiene. Den Mangel paa Oplyſning om Veiene var en Hovedaarsag til, at Booth, da han efter Mordet flygtede i ſin forkrøblede Stilling, nær havde taget fejl af Veien, ſaaledes ſom nedenfor nærmere ſkal paavieſes.

Da Booth kaſtede Blikket omkring for at finde Medhjælpere, valgte han ganſke naturligt Perſoner, hvem han kunde controlere. Den forſte, med hvem han ſaaledes kom i Berøring, var en Harold, en ung Perſon af tom og fantaſtiſt Character; han blev let henreven af en

Skuespiller og var selv fuld af bitre Sententser og Talemaader, som viste, at han var en Efterligner af sin aandelige Mester baade i Text og i Beundring. Denne Harold var Artillerist og derfor øvet i Vaabenbrug; han havde gennemreist hele det Nedre Maryland og var saaledes en Veiviser, ikke mindre end et Redskab. Han havde Benner i ethvert Farmerhus fra Washington til Leonardville; da han derhos i det Heletaget havde agtværdige Forbindelse var Bekjendtskabet med ham for Booth baade anbefalende og nyttigt.

Den unge Surratt synes ikke at have været nogen indflydelsesrig eller ivrig Deltager i Complottet; i Virkeligheden optoges alt af Booth's og Mrs. Surratt's Planer og Virksomhed; Booth var Complottets Hoved og Hjerte; Mrs. Surratt var hans Anker og de øvrige Kammerater alene Disciple af Iscariot og Jejabel. John Surratt, en Ungdom af stærkt udpræget sydligt Physiognomy, skjægløs og høivoren, kjendte til Mordplanen og billigede den. Sam Arnold og en McLaughlin skulde have været Deltagere, men de svigtede tilslidst. De stolede alle paa Mrs. Surratt og toge sine Ordres fra Wilkes Booth.

Sammenfærgelsen gik sin Gang uhindret; den holdt sine særegne Raadslagninger. Udenfor Hoveddeltagernes egen Kreds blev Mord sjelden nævnt uden ved en eller anden sin Antydning. Men de vare dog alle indbyrdes aabenlyst enige om, at Præsident Lincoln fortjente at skydes samt at Nordens Beboere vare en Race af Brodermordere. Der var meget talt om Romeren Brutus og Booth declamerede Citater fra Heltegedigte for Harold, som behagede sig i dem og lærte dem udenad

med den Virkning, at han snart begyndte at undres, om ikke han ogsaa var skabt til Berømmelse og Storhed.

I dette tiltagende moralske Mørke, hvor alt var fyldt med Tanken om koldhertet Mord, voksede stadigt Booths Mod, hans aandelige Gestalt voksede større og større. Han havde nu fundet et Formaal, som passede til hans slette Natur og ulykkesbringende Indflydelse over svage Mænd; saaledes tiltog hans Mod, han blev mere agtpaagiven, mere dristig. Saavel hans Ydre som hans Temperament synes at angive ham sødt til at bruge en Dolk; vi have aldrig seet et Ansigt, der saa mere italiensk ud; det kunde naarsomhelst bruges som Model for et Maleri forestillende Cæsar Borgia. Alle de andre Deltagere i Sammensværgelsen boiede sig for og blev overtalte af Booth; hans Planer vare tre forskjellige, nemlig:

1) At fange President Lincoln og hans Cabinet for at bringe dem til Sydstaterne eller, om det ikke blev muligt at transportere dem did, at sprænge i Luften det Hus, hvori de holdtes fangne. Om dette Hus er ovenfor given den fornødne Meddelelse.

2) Da Forsøget paa at tage til Fange viste sig at maatte mislykkes, at myrde Præsidenten og Cabinettet; derefter skulde de sammensvorne Mordere søge Ly i de Confödereredes Hovedstad, Richmond.

3) Da Oprøret var mislykkedes, da at blive dets Hævner og frembringe Forsærdelse over hele Landet; han haabede derpaa at undslippe ad de lidet befærdede Veie i Maryland.

Disse tre Planer fulgte efter hverandre, eftersom Tidsumstændighederne forandrede. Da den sidste, den

tredie Del besluttedes, da blev Sammensværgelsen paa engang baade indskrænket og udvidet. Der blev dannet to afsluttede Kredse af Individier, nemlig den ene bestaaende af dem, som antoges at ville vige tilbage for Tanken om Mord, men som dog vare villige til at deltage i mindre farlige Forretagender eller Bihensigter. To Medhjælpere, der vare villige til at deltage ligefrem i det blodige Haandværk, bleve strax antagne, nemlig Payne og Atzeroth.

Af den Førstnævnte er ovenfor givet en Skildring; man tror at han engang hemmeligt havde mødt Booth; thi den endelige Plan om at myrde Præsident Lincoln blev ikke fast vedtagen før paa Dagen for hans Inauguration som Præsident for hans anden Termin, altsaa den 4de Marts 1865. Atzeroth var en Person af tydsk Herkomst; han havde levet et desperat Liv i Port Tobacco, hvor han var Maler af Huse. Han havde senere levet som Blokadebryder over Grændsen ved Floden Potomac og som Brevsfører for de Confødereredes hemmelige, før omtalte Post i Maryland. Da Booth og Mrs. Surratt aabenbarede sin Plan for ham, greb han den strax, saa meget mere, som de forstillede ham, at der var Penge at tjene ved den; han nølede ikke med at kjøbe Dolk og Revolver. Payne indfandt sig ogsaa i Washington fra Nordstaterne, og, lige som om Skjæbnen havde besluttet det saa, kom netop i disse Dage Offentliggjørelsen om, at Præsidenten skulde vise sig offentligt ved den i Anledning af Richmonds Indtagelse arrangerede Festsforestilling i Fords Theater. Da blev deres allerede forud fattede Beslutning om at tage hans Liv fastsat til Udførelse til en bestemt Tid.

Natten før Mordets Udførelse fandt Wilkes Booth en Person, paa hvem han kunde stole. John Surratt blev nemlig af sin Moder om Thursdagen sendt nordover. Derimod bleve Sam Arnold og Mc Laughlin, der havde hver for sig at dræbe et Medlem af Cabinettet, i det sidste Dieblik bange som Duer og fløi bort. Harold derimod blev tro mod sine Følelser og holdt sig med Booth til det Sidste; Atzeroth gik saa vidt som at tage med sig Kniv og Revolver til Kirkwoods Hotel, hvor Vice-Præsidenten, den senere Præsident Johnson da boede; Vaabnene skjulte han under sin Seng. Men enten maa hans Mod have svigtet ham, eller en eller anden ubetydelig Hændelse er kommen ham hindrende i Veien. Men Payne, en professionel Morder, opgav ikke Jagten men kæmpede sig sin Vej over sine Modstandere til sit syge Officers Seng. Der var stor Forstyrrelse og Skræk blandt de tause og rastløse Sammensvorne Thursdag Nat. De havde seet paa sit Complot som paa et Melodrama, der skulde opføres, men opdagede nu til sin Forstrækkelse, at Wilkes Booth virkelig mente at udføre et Mord.

Sex Uger før Mordet havde den unge John Surratt taget to udmærkede Repeter=Carabiner med sig til Surrattsville og anmodet John Lloyd om at skjule dem. Den Sidstnævnte havde skaaet et Hul i Værelingen og hængt dem op i Snorer indenfor. Paa den selv samme Eftermiddag, da om Aftenen Præsident Lincoln blev myrdet, var Mrs. Surratt kjørt til Surrattsville, og hun paalagde Lloyd at have Carabinerne færdig, da der vilde blive Brug for dem den Aften. Harold blev gjort til en Slags Quartermester og leiede de nødvendige Heste

Han og Atzeroth steg tilhest omtrent Kl. 8 om Aftenen og paa den Tid, da Mordet fandt Sted i Theatret i Washington, rede de sammen omkring i Surrattsvilles Gader.

Det hele Selskab var forberedt paa et længere Ridt, saaledes som deres Sporer og Handsker viste. Det har maaske været deres Hensigt at ride sammen hen til Nedre Potomac og der skaffe Hjælp og Transport over Floden. Floyd, maa jeg her indskyde, befalede sin Hustru nogle faa Dage før Mordet at aflægge et Besøg hos Allen Fresh; hun siger, at hun ikke ved, hvorfor hun saaledes blev sendt bort, men hun sverger paa, at det forholdt sig saa. Harold besøgte Port Tobacco tre Uger før Mordet og sagde, at næste Gang hans Kammerater fik høre fra ham, vilde det blive fra Spanien; han tillagde, at der var ingen Udleveringstractat med Spanien. I Surrattsville sagde han, at han haabede at tjene en Barrel Penge; hvis ikke, vilde han blive hængt.

Atzeroth sagde, at hvis han uogensinde vendte tilbage til Port Tobacco, da vilde han være saa rig, at han kunde købe hele Stedet.

Wilkes Booth opfordrede en Ven til at besøge Fords Theater om Fredagen; da vilde der nemlig blive at se det bedste Skuespil i Verden.

I Fords Theater, om Fredag Aften stode mange Personer nær Døren og langs med Garderobegangen i Retning af den private Loge, hvori Presidenten sad.

Skuespillet gik for sig paa den behageligste Maade; Wilkes Booth gik ind bag Scenen, hvorfra han kunde have Aaledning til at se Publicum og overskue Stillingen. Tømmermanden for Scenen, hvem man har beskylt for at have været hans Medskyldige, fik da en rolig Ordre

til at ryddiggjøre for alle Uvedkommende Rummet mellem Coulisjerne og bagenfor disse. Smidlertid sad President Lincoln med Familie i sin Loge nydende Skuespillet og anende Intet om sit nær forestaaende Endeligt.

Pludseligt hørtes nær til en Røst som af en Person, der overanstrengte sin Stemme. Han raabte:

"Fem og fyrgetyve Minutter over Ti!"

Andre gjentog disse Ord, saa at de paserede fra den Ene til den Anden, indtil de gjentoges endog ude paa Gaden.

Umiddelbart derefter raabte en Stemme i samme ensformige Tone:

"Ti Minutter til Ti!"

Disse Ord gik ogsaa fra Mand til Mand, indtil de naaede ud paa Gaden med en Slags gysende Virkning.

"Fem Minutter til Ti!"

Sagde den samme utrættelige Stemme, efter Forløbet af de næste fem Minutter, idet jo hvert mellemrum forkortede den Tid, som endnu var tilbage af den ædle Presidents Liv.

"Ti!" lød det nu, og atter gjentoges det som ved et Ekko: "Ti!"

Paa samme Maade jneg det sig gjennem Massen:

"Fem Minutter over Ti!"

Et mellemrum.

"Ti Minutter over Ti!"

Just i dette alvorlige Dieblik viste Wilkes Booth sig i Theatrets Dør, og den mystiske Udraaber af Klokkeslettene forsvandt, som om han havde seet et Gjenfærd eller Spøgelse.

Dette lyder noget apocryphisk, men det er bevisligt

sandt, saa jeg anser mig berettiget til rapportere og meddele det.

Alle Forbrydelser løbe paa en eller anden Maade galt af. Medens Lyden af det Revolverskud, som tog Præsident Lincolns Liv, gik som et jevnligt Smertesudbrud gennem Theatret, udgjød Payne Blod i Statssecretær Swards Hus fra Indgangsdøren til Sygeværelset. De skulde begge være flygtede sammen, men den Omstændighed, at Booth under Spranget efter Mordet fra Præsidentens Loge ned paa Scenen havde faaet Ankelen forvreden, hindrede ham fra at møde Payne; denne blev overladt til sin Skjæbne, medens Booth og Harold flygtede.

Jeg vil ikke paa dette Sted give en nærmere Beskrivelse hverken af Maaden, paa hvilken Præsident Lincoln blev myrdet, ikke heller af Attentatet paa Statssecretær Seward; Enkelthederne derom forbeholder jeg nemlig at give i et paafølgende Capitel.

Der blev efter Mordet fundet i Døren til den Loge, i hvilken Præsidenten havde siddet, et Hul, der oprindeligt havde været udført med et lidet Bor og derpaa yderligere udvidet ved Hjælp af en Pennekniv. Det var først troet, at den Revolverkugle, der tog Præsidentens Liv, var gaaen ud gennem Døren og havde frembragt dette Hul. Men dette har senere vist sig at være en Feiltagelse.

Da Booth havde dræbt Lincoln, sprang han fra Logen ind paa Scenen og langs med Lamperækken foran denne hen til Coulisjerne paa den modsatte Side. Rummet bag dem pleiede i Almindelighed at være saa opfyldt med andre Coulisjer og Apparater for Sceneriet, at det

wilde have været vanskeligt for Nogen i en Fart at være kommen derigjennem. Tilfældet vilde imidlertid, at netop denne Aften var det ordnet der saaledes, at Morderen havde aldeles fri uhindret Veie fra Scenen lige til Theatrets Udgangsdør.

Inden femten Minuter efter Mordet vare Telegraphtraadene i hele Byen overstaarne, alene med Undtagelse af en hemmelig Telegraphledning, som Regjeringen holdt for Forbindelse med Old Point. Man har fortalt mig, at Regjeringens telegraphiske Meddelelser til Fortificationerne omkring Washington gik ad denne lange Omvei; den telegrapherede altsaa først til Old Point og derfra tilbage til Udenværkerne. Dette synes at have været et besynderligt Arrangement, men det er fortalt mig fra saa paalidelige Kilder, at jeg ikke kan tvivle paa Rigtigheden deraf.

Da Payne havde, efter hvad han troede, gjort det af med Statssecretær Seward — hvilket og vilde have været Tilfælde, hvis ikke Robinson havde været der — besteg han sin Hest og søgte at finde Booth. Men Byen var allerede allarmet, og han galopperede derfor strax ud til det aabne Land, idet han tog, hvad han troede var den rette Veie til East Branch. Han red med en rasende Hurtighed, saa at tilsiigt, da han var nær Fort Lincoln og Hesten snublede, han blev kastet af og faldt forover; derpaa løb Hesten fra ham.

Da han nu var tilfods og foer vild, saa han ikke kunde finde Rede paa Veien, besluttede han sig til at vende tilbage til Byen, hvis Lamper han endnu tydeligt kunde se; men forinden han udførte dette, skjulte han sig

en Tid og gjorde nogle besynderlige Forsøg paa at forklæde sig. Han skar nemlig et stort Stykke af Ermet paa sin uldne Underskjorte og gjorde sig deraf en Hue; derhos afskaffede han sin blodige Overfrakke; denne blev senere gjenfunden i Skoven; imidlertid var endnu hans sene stærke Arm og hans Bryst plettet med Blod. Endvidere overstænkte han sig selv aldeles med Snaus og Mudder, saa at han skulde kunne faa Udseende af at være en Jordarbejder; han tog endelig i Haanden en Hakke, som han fandt efterladt fra Forskandsningsarbejde og begav sig derpaa tilfods tilbage til Washington.

Ved den Forsynets Tilfikkelse, som altid vil, at Mord skal blive opdaget og straffet, kom Payne til Mrs. Surratt's Hus just i det Dieblit, da Regjeringsens Embedsmænd vare ifærd med at arrestere hende. De greb strax Payne; han havde naturligvis en Løgn at fortælle, nemlig at han var Groftegraver; for Resten kunde han jo for saa vidt have Ret i denne sin Fortælling, som han jo utvilsomt havde været med at grave en Grav, stor nok til, at baade han selv og Mrs. Surratt skulde falde i og kunne blive begravne i den for bestandig. Politiets Betjente opdagede imidlertid snart nok, at han ikke var nogen almindelig Arbejdsmand; ved at vadske hans Hænder, fandt de nemlig, at disse vare fine, næsten kvindeagtige; i hans Lommer fandtes nogle Børster for Tænder og Negle samt en fin Kniv. Dette og hans Klædningsstykker i det Hele taget stemte kun ilde med hans paastaede Næringsvei.

Simpel, haard og rolig havde Mrs. Surratt tillukket sit Hus efter Mordet og ventede sammen med sine Døttre paa Politi-Embedsmændenes Komme. Hun var

uden Frygt; hun dadlede sine Døttre, da disse græd, og vilde være gaaet lig en Statue i Fængsel, hvis ikke Bayne havde banket paa hendes Dør. Ubeleilig og compromitterende for hende, som visstnok denne Visit var, lod hun sig dog ikke forstyrre.

Han var kommen, sagde han, for at grave en Grøft for Mrs. Surratt, hvem han meget vel kjendte. Hun derimod sagde, at hun aldeles ikke kjendte ham, og at hun ingen Grøft havde at grave.

„Hvor heldigt, Piger!“ sagde hun til sine Døttre, „at disse Politiets Betjente ere her; denne Mand kunde have myrdet os Alle.“

Hendes Frækhed stemplede hende, en værdig Medviderske af John Wilkes Booth. Det er bleven bevidnet af en Person, der havde logeret hos Mrs. Surratt, at Bayne havde, under det antagne Navn Wood, to Gange besøgt Huset.

Atzeroth havde i Hotellet et Værelse næsten lige over for Vice=President Johnson's. Han havde skaffet sig alle Redskaber til at begaa Mordet, men han maa have tabt enten Modet eller Anledningen; han løb bort saa hurtigt, at alle hans Vaaben og hele hans Baggage blev opdaget. En forfærdelig Boviekniv og en Colts Caval=leri=Revolver bleve fundne blandt Madrasjerne i hans Seng. Booth's Frakke var ogsaa funden der, hvilket viste, at de vare komne overens om at flygte sammen. I dens Lomme fantes tre Western Revolverpatroner, et Kort over Maryland, et Par Ridehandsker, en Spore og et Lommeørklæde, som bar Booth's Moders Navn.

Atzeroth flygtede alene og blev senere funden i sin Onkels Hus i Montgommery County, Maryland. Jeg

ved aldrig, at noget Mordinstrument har bragt en saadn Gysen til at gaa gjennem mig, som den jeg følte, dengang da jeg traf Atzeroth's frygtelige Boviekniv frem fra dens Skjul.

Jeg kommer nu til det Ridt, hvorved Hovedmanden i Snigmordet og hans Pjalt af en Medhjælper kom ud af Byen. Harold mødte Booth umiddelbart efter Mordet; han havde ventet med Hestene i den næste Gade; de rede i Galop forbi Patent Officet og over Capitoliets Høi.

Da de krydsede Eastern Branch ved Unionstown, opgav Booth sit rette Navn til Betjenten paa Broen. Dette kunde for den første Betragtning synes meget taabeligt; men det var i Virkeligheden meget siffigt. Politiets Officianter troede nemlig, som Følge deraf, at det ikke var Booth selv, som havde krydset Broen, men en af hans Medhjælpere, der falst havde givet sig hans Navn; da de havde modtaget Underretningen fra Brobetjenten, vendte de derfor om og søgte efter Booth i andre Retninger. Ved Midnat præcis standse de to Flygtninge udenfor Lloyd's (Mrs. Surratt's forrige) Hotel i Surrattsville; John Wilkes Booth forblev siddende paa Hesten, men Harold sprang af sin Hest og begyndte lystigt at banke paa Hotellets Dør. Lloyd kom strax ned og aabnede den; Harold sprang bag Udsalgets Disk og tog en Flaske Whiskey; han leverede denne til Booth, som drak Noget af den, medens Harold selv gik ovenpaa og hentede en af de der skjulte, før omtalte Carabiner. Lloyd vilde gaa op for at hente den anden, men Harold standse ham, idet han sagde:

“Vi behøve den ikke; Booth har bruddet sin Fod og kan ikke bringe Carabinen med sig.”

Derfor forblev Carabinen paa det Sted, hvor den var skjult og hvor Politis Officanterne senere ved Husundersøgelsen fandt den.

Idet de to Ryttere atter skulde til at ride afsted, raabte Booth til Lloyd:

„Bryder Du dig ikke om at høre noget Nyt?”

„Jeg bryder mig ikke meget derom,” svarede Lloyd, i detmindste efter hans egen Beretning.

“Vi have i Nat myrdet Presidenten og Statssecretæren” sagde Booth,

Med denne strækkelige Tilstaaelse strøge Booth og Harold afsted i den dybe Nat, tværs gjennem Prince Georges County.

Løverdags Morgen, før Solopgang naaede Booth og Harold, som havde redet den hele Nat uden at standse, til Dr. Mudds Hus, tre Mil fra Bryantown. De kom overens med ham om at betale ham \$25 i Greenbacks, for at han skulde forbinde og stive op den brukne Fod. Harold kjente Doktoren, introducerede til ham Booth, hvem han gav et urigtigt Navn; det blev forklaret, at han under Nattens Ridt var falden af Hesten. Doctoren bemærkede, at Booth tildækkede den nedre Del af sit Ansigt, medens Foden blev forbunden; han var taus og havde synligt store Smerter. Da Doctoren ikke havde nogen færdiggjorte Splitter i Huset, skar de op en gammel Trækasse og forfærdigede selv Splitter. Doctoren blev assisteret af en Englænder, som ogsaa paa samme Tid begynte at tilhugge et Par Krykker. Den høire Fods indre Ben var bruddet tværs over, ovenfra nedad

verticalt; paa Grund deraf gav det ikke efter, naar Booth forsøgte at gaa paa det.

Booths Ridestøve maatte skjæres af hans Fod; paa Indsiden var skrevet Navnet "J. Wilkes." Doctoren sagde senere, at han ikke havde lagt Mærke til dette Navn. De to Mænd opholdt sig hele Dagen omkring Huset; henimod Aftenen toge de sine Heste ud af Stalden og rede afsted i Retning henimod Allens Fresh.

Nedenfor Gvanton ligger en Række bybe, mudrede Moradser. Nær Kanten deraf traf Rytterne en Neger, ved Navn Swan; han tilbød sig at vise dem Veien mod en Godtgjørelse af to Dollars. De gave ham end yderligere fem Dollars for at vise dem Veien til Allens Fresh; deres virkelige Ønske var imidlertid, som deres Fremgangsmaade viste, at naa en bekjendt rebekvenlig Mand, Sam Coxes Hus; det er rimeligt, at han havde vist god Besked om Snigmords Complottet. De naaede hans Hus ved Midnat. Det er en smuk Bygning, en af de fineste i Maryland. Efter at de en Stund havde raabt nedenfor Døren, kom Cox selv ned til Døren. Saa snart som han havde aabnet den og faaet se, hvem de Ankomne vare, slukkede han strax Lyset, som han holdt i Haanden og stødte dem ind i Værelset; Negeren forblev i Gaardsrummet. De Sammenjvorne forbleve i Coxes Hus indtil Kl. 4 om Morgenen; Negeren saa udenfra, hvorledes de hele Tiden aad og drak af Hjertens Lyst. Men da de atter kom ud, talte de sagte, om end høit nok til at Negeren kunde høre det, om hvor ugjæstvenligt Cox havde behanlet dem. Dette var naturligvis for ikke at vække nogen Mistanke mod Cox eller Negeren nogen Anledning til at give mulige Forfølgere nogen Anvisning

mod ham. Negeren viste dem Veien tre Mil videre; de sagde da, at de nu selv vare vel kjente, saa at de ikke længere behøvede hans Hjælp; efter at have betalt ham endnu fem Dollars, opfordrede de ham at vende tilbage.

Men da Negeren, i Morgendæmringen, kastede Blikket efter dem, medens han selv gik tilbage, saa han, at deres Hestes Hoveder var vendte i Retning af Cores Hus. Det synes derfor utvivlsomt, at det var denne Mand, som gav Flygtningerne Ly fra Søndag til Torsdag; han var i dette maaske hjulpet af saadanne Naboer som Wilson'erne og Adams'erne.

Paa det Sted, hvor Booth og hans Ledsager krydsede Potomac, ere Bredderne meget langgrundede, saa at man maa vade ud nogen Afstand for at naa saa langt, at en Baad kan flyde. Om Fredagen kom en Hvid op denne Wei med en Baad og fæstede den med et Stenanker. Mellem Kl. 7 og 8 blev den borte; om Eftermiddagen saa nogle Mænd, der arbeidede ved Methry Creek i Virginia, at Booth og Harold landede, bandt Baadens Fangeline til en Sten, som de derefter slængte i Land, og strøg derpaa tvers over pløiet Mark i Retning af King George Court House. Mange Folk beværgede dem uden Tvivl paa denne deres Marsh; men nogen sikker Underretning har man dog ikke hørt om dem før fra Port Royals Færgested og derefter fra Garretts Farm.

Vi skulle i et andet Capitel give en Beskrivelse over, hvorledes de endelig bleve fangne paa nævnte Farm.

II. Mordscenen.

Det var den 14de April 1865 i Fords Theater i Washington; Lincoln med Familie var tilstede for at overvære den Festsforestilling, som var averteret til Høitideligholdelse af Richmonds, Conføderationens Hovedstads Fald. Det var ikke overraskende, at President Lincoln søgte dette Sted for Recreation; han delte nemlig ikke den blandt mange indspøede Amerikanere ofte fundne Uvillie eller Ligegyldighed mod sceniske Præstationer; tvertimod, han gik ikke saa sjelden i Theatret; en Skribent siger derom:

„Jeg har ofte selv seet ham der, og ikke saa sjelden tænkte jeg over, hvor underligt det dog var med den menneskelige Natur; der kunde jo den Mand, som selv havde spillet en saa fremragende Rolle i et af Aarhundreders største virkelige Dramaer, sidde og fornøje sig, om end ikke være fuldstændigt optagen af slige Bagateller som Skuespillernes Gestikulationer og Stykkernes ofte saare tarvelige Text.“

Den heromhanlede Aften var Theatret overfyldt; Damer i deres glimrende Toiletter, Officerer i Uniform, den rige og fornemme Verden havde afgivet Møde her.

Det var alene i Anledning af Dagen og Seiren; det var ingenlunde for Stykkets Skyld; thi det var meget tarveligt; det var et engelsk, satirisk Skuepil "Our American Cousin," som havde gjort megen Lykke, men hvis Indhold just ikke var af megen Bærd; det fremstillede en ung Amerikaner under et Ophold i England og fremstiller paa en jovial Maade de mange dels rigtige dels urigtige Synsmaader, man, især i ældre Tider, maaske mindre nu, har om "Yankeernes" Manerer og Opfatninger. Anden Act var næsten udspillet; der er en Scene, i hvilken den besynderlige unge "Yankee" ligesom og uforbeholdent har underrettet to engelske Damer om, at han er uden Formue og derfor ikke den rette Gjendstand for speculative Giftermaalsplaner; alle tre forlade saa Scenen, hvorved denne for en Pause er aldeles klar. En Coulisjeforandring skulde finde Sted; under den svage Støi, som den foranledigede, hørtes et Skud i Theatret; Alles Øine vendtes i den Retning, hvorfra det kom; det var President Lincolns Loge. Her havde han med Familie og nogle saa Venner haft Plads; den var decoreret særligt for Anledningen; den var dækket med et Draperi af Unionsflag. Frem fra dette Draperi saa man da pludselig stige en Person, som først hævede sig op paa Logens Kant og derpaa satte i et raskt Spring ned paa Scenen, en Høide af omtrent 15 Fod; hans ene Fod blev imidlertid indviklet i Draperiet, saa at han faldt; men han kom øieblikkeligt igjen paa Fode, som om han ingen Skade havde faaet (han følte nemlig dengang ikke, at han havde forvredet Ankelen); derpaa viste John Wilkes Booth sig lige for det i Forbauselse endnu stumme Publicum; han var klædt i sort Walladrage, barhovedet,

det ravnførte krøllede Haar bruste om hans Hoved, og hans Dine glødede som af en indre Ild; med faste Skridt og holdende en stor Kniv eller Dolk i sin opløstede høire Haand skred han frem langs Scenegulvets Ramperække, og naaet til Midten deraf standsede han; med sit Ansigt, en mandlig Skjønhed, vendt mod Publicum raabte han med theatralisk Gestus og hoi Røst: Sic semper tyrannus ("saaledes blive altid Tyranners Skjæbne", de Sammenjvornes Raab, da Cæsar dræbtes i det romerske Senat.) Rolig gik han derpaa tilbage straaes over Scenen og forsvandt bag Gulisjerne.

Hans korte Fremtræden var i det Hele taget udført saaledes, at man kunde have antaget det for en ypperlig indstuderet og udført Theaterscene.

Publikum forholdt sig nogle Dieblikke aldeles roligt, som om det var slaget af Skræk eller Consternation; men snart afløstes den dybe Tausshed af almindelig Støi og Forvirring. Enhver sprang op fra sit Sæde. Den første Lyd, der havde afbrudt Stilheden, var Mrs. Vincolns Skrig. Det besvarede med Skrig og Raab:

"Hæng ham! Hæng ham!"

Men da var Booth allerede ude paa Gaden, og i den almindelige Forvirring var der neppe Rogen, som havde Landsnærværelse nok til at anstille en regulær Jagt efter Morderen.

Alles Blik og Tanke rettedes derimod hen paa Præsidentens Loge. Det var en Selvfølge, at Tæppet gik ned for Scenen.

Det var kun med Vanskelighed, at de i Logen tilstedeværende kunde holde Publikum fra at trænge ind og overjylde den. Det viste sig ved Underjøgelsen, at Rug-

len var gaaet ind i Hovedet ovenfra og bag Tindingen, og at noget af Hjernemassen havde slydt ud.

Lincoln blev strax bragt over til et privat Hus lige over for Theatret. Der sendtes Bud til Armeens Generalchirurg; denne saa vel som andre fremragende Læger indfandt sig; men de saa naturligvis, at der var ikke noget som helst Haab om at kunne bevare Presidentens Liv.

Den næste Morgen, Lørdag den 15de April 1865 udaandede President Lincoln. Han havde, siden Morderens Kugle trængte ind i hans Hjerne, ikke et Dieblif været ved Besindelse; han laa den hele Tid indtil sin Dødsstund aldeles stille. Der var ikke noget ydre Spor af Smerter, og han ligesom slumrede ind.

Logen, i hvilken Presidenten havde havt Plads under Mordet, bar ikke mange Spor af den blodige Gjerning. Den udstoppede Gyngestol, i hvilken han havde siddet, havde endel Blodpletter, og noget Blod saaes paa Gulvtæppet saa vel som paa Gelænderet ud mod Scenen; paa Gulvet fandtes en almindelig enkeltløbet Lomme-pistol.

Budskabet om Presidentens Mord spredte sig som en Løbeild gjennem Byen Washington, og Folk strømmede i Massevis afsted for at samles udenfor Theatret og det Hus, hvorhen den døende President var bragt. Militæret havde vanskeligt for at holde Orden, men nogen betydeligere Forstyrrelse af den offentlige Rolighed fandt ikke Sted.

Et Dievidne skildrer Scenen i Theatret, efter at Booth var forsvunden fra Scenen. Han siger:

“Et Dieblifs almindelig Taushed — et Skrig — et

Naab — Mrs. Lincoln høier sig ud over Gelænderet og, medens hendes Ansigt var blevet aflegraat raaber, idet hun peger paa Lincolns tilbage faldende Skikelse: " Han har dræbt Presidenten." Og atter var der et Diebligs dyb Taushed; den afbrødes kun af den svage Lyd udenfra af en Hests Hovslag paa Gadens Brolægning. Derpaa som efter et fælleds Signal reiste sig alle, og Theatret gjenløb af Skrig og Støi; inden Tæppet gik ned, var Scenen fuld af en Skare, som vilde have givet et comisk Indtryk, hvis den havde været seet under andre Omstændigheder; alle Skuespillere, Statister, Chorsangere, de fleste i comiske Costumer, havde nemlig strømnet frem did og blandede sig mellem Maskinister og Tilskuere.

Midt under den yderste Støi og Forvirring, trængte de to Companier Soldater, der havde dannet en Slags Grevsvagt for Presidenten udenfor Theatret, sig ind i Bygningen og rydder denne; de vare som rasende og optraadte med den yderste Brutalitet; de gjorde bogstaveligt talt med fældet Bajonet et Angreb paa Publikum; "Ud — Ud — Fordømte sons of b —" var det Naab, hvormed Publikum opfordredes til at komme bort. Isærdeleshed i de øverste Gallerier, hvor det naturligvis var vanskeligt at komme bort i en Hast, bleve mange Personer mishandlede af den raae Soldateske. Den mest udtænkte Fremstilling paa Scenen selv kunde ikke have overgaaet det Skuespil af Støi og Forvirring, som denne Aften opførtes inden Fjords Theaterbygning.

Hvad der passerede udenfor Bygningen, svarede til Tumulten indenfor; Skrig, Banden og Hujen opsteg fra Mennekemassen, der strømmede urolig om i Mørke og Taage saa tæt, at den knapt nok gjennemtrængtes af

Gasblussenes Skin. Flere Personer mishandlede i Begyndelsen, ja det var endog ikke saa langt fra, at Nogle skulde være bleve lynchede, fordi de havde ladet falde Uttringer, som, med Ket eller Uret, bleve af Omgivelserne optagne som Sympathi med Morderen eller Mangel paa Agtelse for Lincoln. Politiet traadte imidlertid snart op med Kraft, og ved at arrestere dem, som havde opvakt Brede, frelste de dem fra at maatte lade Livet paa den nærmeste Lampepost. Efterhaanden ankom tilstrækkeligt Militær og Politi, og det lykkedes Officererne at opretholde forholdsvis god Orden for den øvrige Del af Natten.

III. Booths Flugt.

Da Booth var kommen ud af Theatret, vendte han sig strax mod det Sted, hvor Harold ventede ham med Hestene, og de red, som i første Capitel berettet, ud af Byen. Vi skulle her meddele nogle flere Enkeltheder om hans Flugt.

Der var meget faa Indvaanere i Prince Georges og Charles's Countier, som vare velvilligt stemte for Unionens Sag. De Allerfleste sympathiserede med Rebel-lerne. Men nu, efterat endeligt Opstanden var undertrykt, vovede de faa Loyale at reise Hovedet, og de meddelte Alt, hvad de kjendte om Booth og hans Flugt.

Blandt dem, som saaledes kom til Washington og gav Oplysninger, var en Mr. Koby; det var en meget tyk og lige faa ivrig gammel Gentleman. Han gav Politiet Underretning og Meddelelser om alle de hemmelige Møder, som havde været holdte i Mloyds Hotel, og skjønt han paa Grund af sin Corpulence blev meget anstrængt ved at ride, tog han dog paa sig det Arbeide at skaffe yderligere Oplysninger end dem, han kunde skaffe af egen tidligere Erfaring; han var derfor af megen Nytte for Underjøgelsescommisjonen.

Han var altsaa den Mand, som gav Sporet paa

Lloyd og den Hjælp, som denne havde givet Booth under hans Flugt.

Lloyd blev derpaa greben og arresteret samt sat under Bevogtning hos Mr. Cottingham, som havde indrettet et Fængsel i Robytown; samme Nat blev Lloyds Hus fuldstændigt undersøgt, og man fandt da bl. A. Booths Carabin, som var skjult bag Væggens Paneling. Tre Dage efter tilstod Lloyd selv den Andel, han havde haft i Forbrydelsen og den forud derfor gaaende Sammenjværgelse.

Det lille Parti, for hvilket ovennævnte Roby var Leder, undersøgte hvert eneste Farmerhus i Washingtons Omegn mod Syd; de havde herved Anledning til at maatte bruge mange slue Fremgangsmaader; de undersøgte Omegnen af de store Myrstrækninger nær og Øst for Port Tobacco; endelig naaede de til Newport, og de fik der mange Oplysninger, som bragte dem til at fæste Mistanke mod flere af Byens mest fremragende Borgere.

Hinsides Bryantown gjennemførte de Dr. Mudds Bolig og fandt Booths Støvler. Dette var, forinden Lloyd havde tilstaaet, og var det første tydelige Tegn for Undersøgerne om, at de virkelig vare paa rette Spor efter Snigmorderen.

Jeg kan ikke erindre mig noget mere vildt og uhyggeligt end denne farefulde, ensomme Expedition i et fiendtligt land, ukjendt Landdistrict. Disse frivillige Detective indlagde sig utvivlsomme Fortjenester, og man skyldte i væsentlig Grad til dem, at den senere Søgen efter Booth og hans Medforbundne førte til et saa heldigt Udfald.

Hele Districtet blev snart overfyldt med Soldater,

ſaa at næſten enhver Blet kunde blive ſøgt; men forinden havde ogſaa et andet privat Detectivparti ſat ſig i Bevægelse; det var under Commando af den bekjente Major D. Bierne; det udgjorde, foruden ham, otte Perſoner; de gik med et Buxerdampſartøi fra Washington til Chappels Point. Her havde der længe været en Militær Station for at hindre de Conſödereredes hemmelige Poſt fra at krydſe over Potomac. Commandanten var Lieutenant Laverty og Beſætningen var 65 Mand stærk, Major Biernes Parti kom hid Tirsdag Aften og ſatte ſig ſtrax i Forbindelse med Captain Beckwith, Chefen for General Grants Cipher-Telegraphforbindelse mellem Krigsminiſteriet i Washington og Underſøgelses Expeditionen.

Major Biernes Parti ſatte ſtrax ud over den ſlette Bei, ſom førte til Port Tobacco. Hvis noget Sted i Verden er fordærvet, ſaa er det denne By; derfra gik en Transport Linie af Flodbaade forſt over en liden Bugt og over Potomac til Mattox Creek. Før Krigen havde Byen været et Samlingsſted for ariſtoeratiſke Cicre af Tobakſplantager og for Negerhandlere. Den blev ganſke naturligt under Krigen en Plads, hvor Blokadebrydere og Spioner ſamt hemmelige Poſtbetjente for de Conſödererede ſamledes eller havde en af ſine Hovedſtationer; Tonen og Befolkningens Opførelſe var derefter; Hazardſpil, Slagsmaal og Dueller hørte til Dagens Orden; Befolkningen opdrages til dette Liv; Uvidenhed og Raahed havde fulſtændigt Herredømmet.

Befolkningens Hovednæringsvei var bleven Smugleri; der fandtes ikke en Bibel eller en Geographi hverken i Byen eller i dennes umiddelbare Omegn. Snigmord var aldrig meget upopulært i Port Tobacco, og naar,

som nu, Offeret var en President fra Nordstaterne, blev det anseet som en rein Heltedaad. En Maaned forud var det ikke saa langt fra, at en af Unionsarmeens Provostmarshaller var bleven myrdet i sit Soveværelse. For en saadan By og et saadant District vare Politiets Detectiver de eneste rette Missionærer.

Hotellet i denne By kaldtes Brawner House; det har Udfkjækningsrum i sin nederste Etage eller Kjælder; Runderne der uede se ofte i den dunkle Belysning ud, som om det kunde være en Typebænde, som ved Glasfettaalte om Røveri og Forbrydelser; Spisefalen var mørk og dunkel; Kjøkkenet saa ud, som om det kunde haft sin Oprindelse fra Kaffernes Land.

Port Tobaccos Court House er den mest overflødigste Bygning i den hele By, med Undtagelse af Kirken. Den staar midt i Byen, men indklemmt af andre Huse, lige som for billedligt at betegne, at Retfærdigheden skal nedtrykkes. Den hele faste Befolkning i Port Tobacco udgjør 500 Personer; Livet i denne By i Forbindelse med den slimede Flod og de nær liggende Sumpe minder mig om de store Krybdyrs Jordperiode, da Ignanadonter Pterodactyler og Pleasaurer opaade hverandre.

Jnd i dette moderne abstracte Gomorrah gik nogle Detectiver ligesom de Engle som i det virkelige, gamle Gomorrah opsogte Lot. De udgave sig for at søge efter Benner eller at have Forretnings Planer, og de første Folk, som de fik høre om, vare Harold og Utzeroth. Sidstnævnte havde besøgt Port Tobacco tre Uger før Mordet og havde da antydet sin Hensigt at ville flygte ud af Landet. Men Alle benegtede at have seet ham efter Snigmordet.

Atzeroth havde været i Byen just lige før Forbrydelsen. Han havde levet med en Enke, ved Navn Mrs. Wheeler; hun fik da naturligtvis pieblikkelig Besøg af Major Bierne. Han fortalte hende Intet om den Forbrydelse, som Atzeroth havde begaaet, men antydede kun løsligt, at han havde begaaet en stor Forbrydelse samt, at hun, saa som han havde begaaet Uret mod hende, kunde baade vindicere sig selv og handle Ret mod det Offentlige ved at fortælle, hvor han nu opholdt sig. Kvinden erkjente, at Atzeroth havde ført hende i Ulykke, men hun elskede ham og afslog at forraade ham. Hans Kuffert blev funden i hendes Leilighed; i denne Kuffert fandtes ogsaa Nøglen til hans Malerværksted i Port Tobacco. Dette blev nu, men uden Resultat, gjennemsogt; imidlertid fik man dog Underretning nok til at slutte, at hans sandsynlige Opholdssted maate være i Montgomery County; Major D. Bierne telegrapherede derpaa did, og Desperadoen blev virkelig funden og arresteret. En Mand ved Navn Crangle, der havde fulgt Atzeroth i hans kjarlige Forhol til Mrs. Wheeler, blev ogsaa arresteret og bragt i Fængsel. Ogsaa en Del andre, som altfor tydeligt tilkjendegave, at de sympathiserede med President Lincolns Mord, bleve arresterede og indsatte i et foreløbigt, militært Fængsel.

Nogle faa Mil fra Port Tobacco lever en enlig Kvinde, som paa Examination forklarede, at hun i mange Nætter havde, efter at hun var gaaen til Sengs, hørt regelmæssigt en Person komme udenfor han var gaaet ned i Kjelderens, havde tilbragt Natten der og var gaaet bort før Morgendæmringen. Major D. Bierne og Detectiverne paalagde hende at stille en Lampe i et Vindu den

næste Nat, hun havde hørt denne Persons Ankomst; efter at Mørket var faldet ind, lagde de i Afstand en Række bevæbnede Vagter omkring Huset. Ved Midnatstid gav hun det omtalte Signal; Vagterne kom til og undersøgte paa det Nøiagtigste ikke alene Kjælderen, men hele Huset, dog uden at finde Noget; hun paastod, at hun havde sikkert og tydeligt hørt Personens Komme; senere oplystes det, at hun var sindsforvirret.

Paa denne Tid var et betydeligt Antal Soldater ankommen til Egnen, og Major D. Bierne satte sig strax i Forbindelse med deres Chef, Major Wait af 8de Illinois Regiment; han havde Mandag Aften allerede temmeligt nøie ladet gennemforske den hele Egn.

Det var paa den samme Tid, at Forberedelser bleve truffet til at anstille en Slags almindelig Klapjagt for at udforske Svamplandet eller Myrstrækningerne omkring Chapmantown, Bethtown og Allens Fresh. Man havde tabt aldeles Sporene efter Booth, efter at Detectiverne vare komne saa langt som til Dr. Mudds Hus; det antoges, at han enten maatte været naaet Potomac og været saa heldig at komme over Floden, eller at han holdt sig skjult etsteds mellem Sumpe og Svamplande. Officererne besluttede da, som klogt kunde være, at følge begge Veie, og isærdeleshed ansaa de det tilraadeligt at gennemføge Sumperne.

Sumperne, der dannes ved Bifloderne til Wicomico River, som tilsidst udstrømmer i Allens Creek, have forskjellige Navne, saa som Jordans Swamp, Atchalls Swamp og Scrub Swamp. Der er tætte Trægrupper af forskjellige Slags Træer, omgivne af Krat og Slyngplanter; den hele Strækning er omtrent jekten Mil i

Længden, medens Bredden varierer fra to til fire Mil; den er opfyldt med smaae Damme, mellem hvilke løbe Jordstrimler af større eller mindre Udstrækning; der er en Overflod af giftige Dunster; Slangar og andet Kryb vrimler omkring i mængdevis; Vadskebjørne ere de eneste Pattedyr af nogen Størrelse.

Selv en Morder skulde betænke sig paa, uden i den yderste Nød, at søge Tilflugt paa disse uhyggelige Steder.

Her var det, at Soldaterne bleve sendte for at jage efter Presidentens Morder; aldrig har en Undersøgelse været gjort mere grundigt og med større Taalmodighed. Selv en Shawnee Indianer skulde have betænkt sig paa at skifte Ophold med Wilkes Booth og David Harold.

Den militære Styrke, som var udsendt for at jage efter Forbryderne, bestod af 700 Mand af 8de Illinois Cavalleri Regiment, 600 Mand af 22de Neger Regiment og 100 Mand af 6te New Yorks Regiment.

Denne Undersøgelse førte imidlertid ikke til Noget. Vi ville nu derimod meddele om den Expedition, som endelig bragte Booth til hans Død. En Scribent fra den Tid fortæller:

Jeg vil beskrive, hvorledes Colonel Baker saa ud og var. Han havde lyst brunt Haar, lidt blandet med graat. Hans Mund var dækket med et stort Skjæg. Han havde under den hele Krig spillet en fremragende Rolle som Detectiv.

Da President Lincolns Mord fandt Sted, var Colonel Baker ikke nærværende i Washinton. Den tredie Dag efter kom han did og blev strax opfordret til at komme op til Krigsministeren Stanton. Man fortalte ham da, at

næsten 10,000 Mand af Soldater og næsten en Fjerdepart af dette Tal af Policemænd vare udsente for at søge efter Morderne.

Imidlertid havde deres Efterstræbelser ikke ført til noget Resultat. Baker forklarede da strax, at det var nødvendigt at offentliggjøre en Belønning for Mordernes Paagribelse; Auctoriteterne havde indtil da ikke tænkt paa denne Side af Sagen.

Den første Følge heraf var Atzeroths Tilfangesøgelse. Dernæst kom Arrestationen af Dr. Mudd. Endeligt fik man ogsaa fat i en Neger, som kunde bestemt forklare, at han havde seet Booth sætte over Potomac Floden i en Fiskerbaad; man nærede først nogen Tvivl om dette Udsagn af Negeren; men tiljids troede man ham, ijerdeleshed, efter at man havde vist ham et Photographi af Booth, hvilket han troede med Bestemthed at kunne gjenkjende.

Colonel Baker indsaa strax Betydningen af dette Udsagn. Han sendte derpaa strax 25 Cavallerister under Commando af Lieutenant Dougherty til Belle Plain ved nedre Potomac. Belle Plain er beliggende omtrent 70 Mil fra Washington City, og nær ved Frederiksborg det Sted hvor Unionsarmeen under Burnsidens Commando engang led et saa totalt Nederlag.

Da Afdelingen var kommen over til Belle Plain, gjennemjogte de alle Farmhuse paa deres vei. Men længe fik de ingenjombelst Underretning, der kunde lede dem paa rette Spor. Endelig traf de en Neger, ved Navn Lucas, som forklarede, at han havde kjort to Personer, der svarede til Beskrivelsen af Booth og Harold, deriblandt, at den Forstnævnte havde haft en Krykke.

Den foregaaende Dag, saa oplystes det, havde de Begge været ved Port Conways Færgested. Colonel Baker fulgte Sporet. Han og hans Mænd kom til en Farm; en gammel Ladebygning, veirbidt og høi, laa ved Indfjærjelen fra Hovedveien; Huset selv laa et Stykke indenfor til Venstre for Veien. I den dybeste Stilhed steg Baker og hans Mænd af sine Heste; de brak op Porten uden at frembringe nogen Støi; de trængte da ind paa Gaardspladsen og gave sin Nærværelse tilkjende ved Raab; intet Svar løb; ingen Lyd hørtes fra nogen Kant — hvis det ikke skulde have været fra en Ugle eller en Høg.

Endelig fik de omcirklet det gamle Baaningshus; hver Cavallerist havde sin Carabin i den ene Haand og Sabelen i den anden; efter en kort Pause red Colonel Baker frem til den Dør, der førte ind til Kjøkkenet; han steg af Hesten og bankede paa Døren; en gammel Mand, klædt alene i Benklæder og Skjorte, trak Slaaerne fra og lukkede op; Baker greb ham i Struben og holdt ham Revolveren for Diet.

"Hvem, hvem kalder paa mig?" raabte den gamle Mand.

"Hvor ere de Mænd, som nyligt kom ind her?" gjenmælede Baker. "Hvis Du fortæller Ujandhed er Du Dødsens."

Den gamle Mand, der senere viste sig at være Familiefaderen, blev som lamslaaet af Skræk; han mælede ikke et Ord.

"Gaa og tænd et Lys," sagde Baker alvorligt; "men vær hurtig."

Den skjælvende gamle Mand adløb; efter saa Mi-

nuters Forløb faldt Lysets Skin paa hans graae Haar og hans af Skræk hvide Ansigt.

Derpaa blev Spørgsmaalet om de Besøgende gjen- taget; og Revolverens Munding, sat mod hans Bænde, forøgede dets Styrke.

"Hvor ere disse Mænd?" Den gamle Mand søgte at støtte sig til Væggen; hans Knæer vaklede saa de stødte det ene mod det andet.

"De ere gaaede," sagde han; "vi have dem ikke her i Huset; jeg kan forsikre Eder, at vi ikke have dem her."

Just i dette Dieblik kom en ung Mand ind. Alles Dine vendtes mod ham. Han lagde sin Haand paa den gamle Mand's Skulder og sagde: "Fader; jeg tror det er bedst, at vi lige frem sige Sandheden; de Personer, om hvem I, Gentlemen, spurgte, ere ude i Laden. De gik did for at sove."

En Soldat blev efterladt for at vogte den gamle Mand; de andre gik med Revolverne i Haanden til Laden; den unge Mand havde at følge dem eller vise dem Vej, rigtignok med adskillige Revolveres Munding rettet mod sit Hoved.

Laden laa omtrent 100 Yards fra Hovedbygningen; det var en gammel Lade; Gulvet var ikke meget høit over Jordbunden.

Soldaterne bleve stillede paa Vagt, rundt omkring Laden; de holdt indbyrdes en Afstand af ti Skridt.

Baker raabte med høi Stemme:

"I, Mænd inde i Laden! Jeg har et Forslag at fremsætte for Eder! Vi ville sende ind til Eder Sønnen af den Mand, der har givet Eder Husly. Enten overgive I Eder til ham og udlevere Eders Vaaben til ham

eller — vi ere bestemte paa at fange Eder begge eller at have et glimrende Fyrværkeri og en ordentlig Skiveskydning!"

Intet Svar af noget Slags kom indenfra.

Gutten, John M. Garrett, blev raskest stødt ind gennem Dørens Åbning. Man hørte ham tale med lav Stemme.

Han forklarede dem Stillingen.

Booth svarede:

"— J! Ud herfra! J have forraadt mig!"

Samtidigt stak han Haanden ned i Lommen, som for at fremtage Revolveren. Nogle Forestillinger fulgte; men Gutten kom ud igjen med den Betsked, at Mændene inde i Laden ikke vilde overgive sig.

Det Lys, man havde medbragt fra Huset, var i dette Dieblisk holdt mellem de to Detectiver, saa at det vilde have været let at tage Sigte; man skjønte dette og Lyset blev bragt bort, saa at man omhyggeligt kunde tage sig ivare for, at dets Skin ikke faldt lige frem paa Nogen af Bagten. Diebliffet var kritisk; nogle af Soldaterne syntes at være i Tvivl om, hvorvidt det var rigtigt at udsætte sig for Faren; Andre mente, at man strax burde sætte Ild paa Laden. Men Tausheden blev ikke afbrudt; Kvinderne i Hovedbygningen havde samlet sig ved dens Udgang; Gutten blev bragt tilside og Baker raabte i Nattens Stilhed med høi Røst:

"J maa overgive Eder, J derinde! Der er ingen Mulighed for at undslippe! Udlever Eders Vaaben! Vi give Eder fem Minutter til at opgjøre Eders Mening!"

En skarp, mandig Stemme, saa høi, at den kunde

høres over hele Gaardspladsen, svarede nu inde fra Laden:

"Hvo ere I, og hvad ville I os?"

Baker gjensvarede.

"Vi ville have Eder til at udløse Eders Baaben og blive vore Fanger!"

"Men, hvo ere I?" Lød den forrige Stemme.

"Det vedkommer ikke Sagen. Vi vide, hvem I ere og vi skulle have Eder, enten I ville eller ikke. Vi have 50 Mand, bevæbnede med Carabiner og Revolvere. I kunne ikke undslippe."

En Tid herskede fulkommen Stilhed. Da lød Booths Stemme:

"Captain! Dette er en vanskelig Sag; jeg sverger derpaa. Maaſke er jeg nu ude for mine egne Venner."

Detectiverne svarede ikke.

"Vel, giv os lidt Tid til at overveie."

"Meget vel! Tag Tid!"

Nu fulgte en lang og betydningsfuld Pause. Hvilke Erindringer der da stod for Booths Tanke, kan man alene gætte sig til. Inden ſaa Dieblikke besluttede han til at foretrække Døden. Men han var kold og rolig til ſin ſidſte Stund. Efter en Tids Forløb, raabte Baker for ſidſte Gang:

"Vel nu have vi ventet længe nok; udløse Eders Baaben og kom ud; hvis ikke ſætte vi Ild paa Laden."

Booth svarede da:

'Jeg er kun en Krøbling; jeg har kun en Fod. Lad Soldaterne gaa tilbage et Hundrede Yards fra Døren

og da vil jeg komme ud. Captain, giv mig en Mulighed for mit Liv! Jeg vil ikke blive taget levende!"

"Vi komme ikke her for at slaaes, men for at fange Eder; Jeg gjentager det nu for sidste Gang! Kom ud, eller vi sætte Ild paa Laden!"

Da, efter et langt, dybt Sul, som endog kunde høres udenfor, skreg Booth:

"Vel, mine kjække Gutter, forbered Eder nu paa en Kamp med mig!"

Atter en kort Tid herskede Stilhed; den afbrødes ved, at man hørte, at de to Mænd inde i Laden havde en Ordstrid.

"Bort fra mig," hørtes endelig Booth raabe;" du er en feig Usling; du er usjel nok til at svigte mig i Ulykken; men gaa kun, gaa! Jeg vil ikke fordre Dig til at blive her!"

Derpaa raabte han høit:

"Der er indenfor en Mand, som vil overgive sig."

"Lad ham komme ud, hvis han vil overgive sine Vaaben," svarede Baker.

Harold bankede paa Ladens Dør og sagde:" Lad mig komme ud; aabner Døren; jeg vil overgive mig."

"Giv op Dine Vaaben da."

"Jeg har ingen Vaaben."

"Du er den Mand, som igaar bar en Carabin; bring den ud med Dig."

"Jeg har ingen Carabin."

Dette Svar kom med hæs Stemme og næsten saa, at man kunde tro, at han skjælvede.

Den korte Tausshed, som nu opstod, afbrødes ved, at Booth raabte:

"Han har intet Vaaben; Vaabnene tilhøre mig, og jeg har dem."

"Belan; han bar Carabinen, og han maa bringe den ud."

"Jeg siger Dem, paa en Gentlemans Ære og Ord," — svarede Booth — "han har ikke noget Vaaben. Vaabnene tilhøre mig, og jeg har dem."

I dette Dieblis var Harold kommen saa nær til Baker, at denne kunde endog høre ham hviske. Han blev befaleet at holde op sine Hænder for at faa dem sammenlænkede; Døren blev lidt aabnet; Harold kom ud med oploftede Arme; han grebes strax, lænkedes og overgaves til Bagten.

Den unge Mand begyndte at tale om sin Uskyldighed og gjorde saadan Støi, at man maate true ham til at tie.

Da gjorde Booth med sin høie, klare Stemme en sidste Appel:

"Captain, giv mig en Chance; træk Deres Mænd tilbage, og jeg vil slaaes med hver enkelt af dem. Jeg kunde have dræbt Dem sex Gange i denne Nat; men jeg tror, at I er en brav Mand, og jeg vilde ikke myrde Dem.

Giv en Krøbling en Chance!"

Det var dog for sent nu at søge nogen Underhandling.

Booths Stemme havde den hele Tid lydt som fra Midten af Laden.

Før han have endt hin sin sidste Appel, var Colonel Conger gaaet hen til Ladens Bagside og havde gjennem en Sprække trukket frem nogle Halmstraa; paa disse

Sergeant Boston Corbett.

satte han Ild med nogle Fyrstikker. Et Dieblif efter stod den tørre Halm indenfor i lys Lue. Flammerne lige som slittede sig op ad den gamle Bygnings Sider, fra Gulvet til Taget; de kastede sit rødlige Lys over Alt, lige til den fjerneste Krog; Færmredskaber, Hø og Halm stod Alt i lys Lue.

Midt i Ildhavet stod Booth; høi, kjæl og opreist støttede han sig til sin Krykke. Det var nu, ved Ilden, bleven saa lyst, at man udenfra kunde se ham lige saa tydeligt, som om det havde været høilys, skinnende Dag. Colonel Conger har sagt, at Wilkes Booth i dette Dieblif havde en saadan slaaende Lighed med sin Broder Edwin, at man næsten kunde have været fristet til at tro, at man havde for sig den urette Mand, og at hele Jagten var kommen paa Bildspor.

Ved Synet af Flammerne kastede Booth bort sin Krykke; han beholdt Carabinen i sin Haand og krøb hen mod Ladens Bæg; det syntes, som om hans Tanke var at tage Sigte paa Mordbrænderen.

Hans smukke Dine lyste som i Feberhede, hans Tænder vare sammenbidte, og hans hele Ydre var som Roligheden før Udbruddet af Kaseri. Men han havde ingen Anledning til at faa se sin Fiende; de samme Flammer, der stillede ham selv i klart Lys, hindrede ham fra at se Noget i Ydersidens dybe Mørke. Et Dieblif vendte han sig og stirrede paa Flammerne, som om han tænkte paa Muligheden af at faa dem slukkede; men derfor var ingen Mulighed; de havde allerede faaet fulstændig Overhaand; han opgav det. Saa roligt, som Veteranen paa Balpladsen staar mellem Kuglernes og Granaternes Regn, gif nu Booth lige hen mod Døren; han

bar den spændte Carabin i sin Haand; den sidste Beslutning før Døden — man kan kalde det Desperationen — stod mærket paa hans høie, hvide Masyn.

Som han saaledes gik frem, bestemt paa at dø — men ikke som den eneste, — sendte en Sergeant, Boston Corbett, ikke adlydende Ordre, ham gennem en Sprække i Væggen den dræbende Kugle. Laden lyste ligesom af et Fyrværkeris Glands; midt i denne stod Booth, kjæk og rolig under Dødens Alvor. En Trækning i hans Muskler, et Skrig, en ligesom Reising af det skjønne Legeme, Skaberen havde givet ham, det var nu Alt; John Wilkes Booth faldt lige ned paa Gulvet; han laa udstrakt paa Ryggen; en liden Gnist af Liv var endnu i ham; men det var snart forbi.

"Han har skudt sig selv," raabte Baker, der endnu ikke kjendte Marsfagen til Booths Fald; Baker sprang ind og greb hans Arm, ligesom for at sikre sig, at her ikke var nogen Svig; han saa snart, at herom var ikke Tale; den sidste Kamp var nær udført; Booth gjorde ingen Bevægelse; man kunde ikke engang mærke at han aandede. Conger og to Sergeanter kom ind; de tog den, som det syntes, Afslivedes Legeme og bar det ud, bort fra de nærmere og nærmere kommende Flamme; efter at have lagt det paa det af Dugen hentede Grønsvar, hentede de Vand og bestænkede Ansigtet. Booth ligesom vækkes op, og hans Læber bevægede sig. Conger bøiede sig ned mod ham og lttede.

"Fortæl Moder — og — jeg bør — for mit Fædreland!"

Ilden fra Laden kom nærmere; det blev nødvendigt at flytte ham videre; han blev derfor bragt over til

Booth & Co.

Husets Veranda; man gav ham ind endel Brandy ved en Klub mellem Tænderne; han drag endnu nogle Trækninger, og den sidste Livsgnist var øiensynligt gaaen bort.

Det viste sig ved Undersøgelsen af Liget, at Kuglen var gaaen tvers gennem Hovedet lidt nedensfor det venstre Øre; kun en ubetydelig Del Blod var udflydt. Det er ikke let at vide, om han egentlig var ved nogen som helst klar Bevidsthed, efter at Kuglen var trængt ind i hans Hoved. Efter at han var bragt ind i Huset, og hans Omgivelser saaledes tydeligt kunde se ham, troede Nogle af dem at kunne mærke Tegn paa Bevidsthed; de opfattede saaledes Bevægelser som Opfordring til at flytte ham, hvilket da ogsaa blev gjort; men efter Saarets Beskaffenhed er det rimeligt, at Booth meget snart tabte sin Bevidsthed, og at hans senere Bevægelser kun vare de ved en hurtig, voldsom Død sædvanligvis stedfindende Krampetrækninger.

Der var ingen Læge tilstede, forinden Booth var affjælet. Den nærmeste Doctor boede nemlig omtrent tre Mil fra Stedet, hvor Dramaet affluttedes. En Soldat var strax sent efter ham, og han indfandt sig saa hurtigt, som Hestene kunde bære dem; men det blev jo sex Mil frem og tilbage at ride. Ankommen til Stedet, steg han af Hesten og gav sig øieblikkeligt ifærd med at undersøge Saaret; men han ryttede snart paa Hovedet og udbrød: "Unyttigt! Unyttigt!"

Liget blev indsyet i et Sabeltæppe; dette blev hans Ligdragt.

Harold, som havde efter sin Overgivelse været bunden til et Træ, blev nu løst for at tages med paa Tilbage-marschen til Washington.

Colonel Baker red i Forveien for at give Beretning om det Paserede; han medtog Booths Vaaben, nemlig en Carabin, en Kniv og to Revolvere; foruden nogle faa af Canadiske Pengesedler og en Dagbog eller Noteringsbog af uvæsentligt Indhold, var dette Alt, man fandt hos ham.

Booths Lig blev transporteret med, da Hovedafdelingen vendte tilbage til Washington; det var vanskeligt paa Stedet at finde et passende Transportmiddel, men det faldt sig saa, at, til Uheld for hende, meddelte En, at en i Nærheden hosat gammel Negerkjærring havde en gammel udkjørt Hest; hun mistede da ved den Aaledning Døget; nogle Soldater begav sig nemlig hen til hende og tog den, der, som de syntes, var passende til at trække Morderens Lig. De toge derhos en gammel Kjærre, passende i enhver Henseende til Hesten. Da de med denne Fangst vare komne tilbage til Farmen, hvor Liget af Booth laa, surrede man dets Fodder sammen med Louge og bandt det til Kjærrens Kant; en gammel Neger, som boede hos Eierinden, havde været behjælpelig til at faa det, for Andre uforstaaelige Sæletøi bragt i saa vidt Orden, at man kunde kjøre Hesten.

Harold blev sat op paa en Hest og hans Fodder surrede fast til Stigbøilerne; han maatte derpaa deltage i Ridtet til Washington, med to Cavalerister paa hver sin Side.

Begge Garretts Sønner bleve ogsaa tvungne til at følge med, uagtet deres Forældres instændige Bønner om deres Frigivelse.

Saa sadte den mørke Gjengjældelsens Cavalcade sig i Bevægelse; Kjærren, hvortil Booths Lig var bun-

det, fjørtes omtrent i Midten af Toget; kort Tid efter, at Kjørjelen var begyndt, dryppede atter Blod af Saa-rene; det efterlod Mærker paa Vognhjulene og i Sporene paa Veien; Noget af det havde plettet det Blanket, i hvilket Liget havde været indsyet; den gamle Keger, som fjørte, kom under et Holdt, ved en tilfældig Bevægelse til at stryge sin Haand over det saaledes blodige Blanket; da han følte og saa Haanden plettet med Blod, raabte han i Forfærdelse:

„Blod! Blod! Det vil aldrig i Verden gaa bort det er en Morders Blod!“

Han vred sine Hænder, kastede lige som bønfaaldende sit Blik paa Officererne og raabte igjen:

„Blod! Jeg vilde ikke haft dette for Tusind, ikke for Tusind Dollars!“

Cavalcaden skred frem; det var ofte vanskeligt for Rytterne at holde Veien; den usle Kjærre lod ofte til at skulle gaa istykker; henimod Middag naaede man da endelig til Port Royal.

Toget drog gennem denne Bys Gader og kaldte naturligtvis ud Befolkningen; det blev almindelig Spørgen om, hvad dette havde at betyde; hvad kunde være Aarsagen til at et Lig, alene dækket med nogle Blankets og bundet til en usjel Kjærre skulde have saa stor en Escort?

Man besvarede kun i Korthed de mange Spørgsmaal; det var en saaret Rebel, var sædvanligtvis den Oplysning, som gaves; det blev ogsaa betydet dem, at de hanlede klogest i at tie.

Den lille Færge blev nu atter tagen i Beslag; Escorten blev i smaa Afdelinger efterhaanden sat over Flo-den; de droge saaledes fra Port Conway til Belle Plain,

hvorhen de naaede omtrent paa Midten af Eftermiddagen. Hele Veien dryppede Blod fra Liget; sagte men uophørligt faldt de røde Draaber ud af de aabne Saar.

Den gamle Neger, der havde forrettet som Rudsst, fik nu Afsked; han var just ikke meget fornøiet med de to Papisdollars — dengang ikke værd en Dollars i Guld, — som han fik som Betaling for sit Arbeide; han vilde jo ikke frivilligt gjøre om igjen den Tur for 1000 Dollars; saa havde han jo sagt, og det havde han vistnok oprigtigt ment.

Den dræbte Mands Lig blev kastet paa Færgens Dæk; den nedadgaaende Sol kastede, gjennem Aftendæmringen, for sidste Gang sine Straaler paa Wilkes Booths engang saa skjønne, nu efter Dødskampen forvente, med Blod og Smuds dækkede Træk; Damperen gik stummende op over Potomac.

Harold havde, som fortalt, maattet bunden til Hesten ride med Toget, indtil det naaede Potomac; nu blev han løst og bragt ombord paa Dampfartøiet, hvorhen allerede Booths Lig var bragt; den hele Vei opad Floden kastede han sky, frygtsomme Blik henimod Booths affjælede Krop; det var vel klart nok, at hans Tanker dvælede mellem Fortiden med dens frygtelige Forbrydelse og Fremtiden med hans egen nær forestaaende Ildprøve, bag hvilken sikkert hævede sig Omridsene af et Skafot.

Han talte meget; han søgte at undskylde sig og anføre Grunde til Bevis for sit Forsvar; han forklarede, at han havde redet ned langs East Branch; han havde da, saa forklarede han, været ganske alene; men senere havde han truffet Booth, der var Invalid og hvem han derfor, efter Opfordring havde fulgt og hjulpet. Om

Booth vidste han Intet, „saa sandt hjælpe ham Gud“ etc; men Ingen tog nogen Notits af al hans Tale og alle hans Forsikringer. Al Interesse for Forbrydelse, Mord og Gfjengjældelse var concentreret paa den døde Røp, der laa udstrakt for hans Fod.

Da de endeligt kom til Washington, strømede Folk sammen for at se den nu saa meget omtalte Wilkes's Lig. Men det blev ikke tilladt. Kun nogle Faa fik Afgang, for at man kunde være sikker paa, at man havde fundet den rette Mand. Der kunde ikke være nogen-
sommelst Tvivl; den venstre Del af Ansigtet var bleven næsten blaat; men den høire var saa lig, hvad han havde været i Livet, at Ingen kunde tvivle paa, at det var Liget af Wilkes Booth.

Den Mand, som har skrevet nærværende Beretning, meddeler Følgende; vi gjengive det her som et Udtryk for hvad da tænkes.

Forfatteren siger: Endeligt overgav Krigsministeren, uden at vente paa andre Ordres, Liget til Colonel Lafayette G. Baker; han var en af de høieste Embedsmænd i det hemmelige Politis Tjeneste. Det hemmelige Politis udførte aldrig sine Pligter paa en mere tilfredsstillende Maade.

„Hvad har de gjort med Liget?“ spurgte jeg Colonel Baker.

„Det ved Ingen,“ svarede han roligt, „uden mig selv; det er borte; jeg vil ikke fortælle det til Dem, hvor det nu er; den eneste Mand, som foruden mig ved det, er ved Ed bunden til Tausshed; aldrig, indtil Bajunens

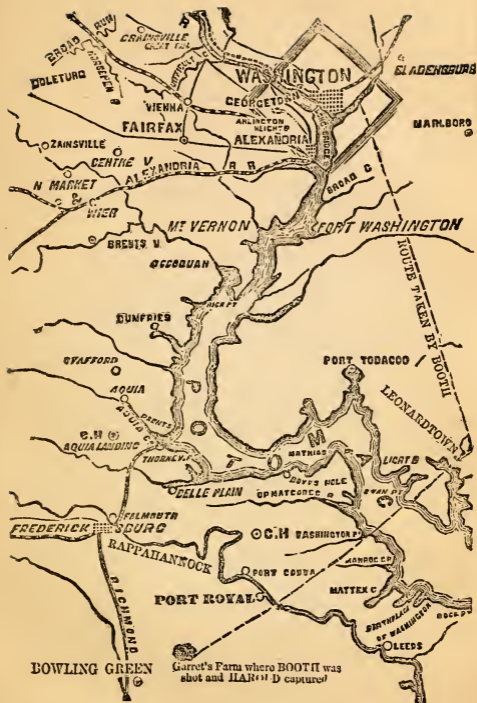
Lyb kalder ham til den sidste Dom, skal Nogen vide, hvor Wilkes Booths Lig har fundet Hvile."

Og det var sandt.

Igaar Aftes, den 27de April, modtog en liden Baad Booths Lig; to Mænd vare i den; de bragte Liget ud i Mørket og bragte det ned i det Mørke, fra hvilket det ikke vil udkomme før paa Dommens Dag; i dette Mørke lad det, lig Forbrydelsen, hvile til den yderste Dag! — uden Gravskrift, fordømt til de Værste, han kjendte, — ubekjendt!

De sænkede Liget ned paa Bunden. Potomac Flo- dens dybe Bund kan maaske aande om det Lig, som ligger omgivet af Rugler og Lænker paa dens Dyb. Jorden kunde have aabnet sig; den kunde have modtaget ham i sit Skjød, for at Tilgivelsen for hans frygtelige Brøde kunde maaske være naaet gjennem Forglemmelsen; men intet Menneske kan tilgive ham; det er umuligt!

Mystisk, ubegribeligt, uforstaaeligt, lig den Taage, hvori vi leve; den uforstaaelige Fremtid, vi ikke kjende, vil hvile over Liget; Fiskene ville svømme rundt, uden Tanke, Skjæl og Krybdyr ville fæste sig til det. Den, som myrdede Nationens øverste Embedsmand, hviler etsteds; hvor, det vedkommer ikke Sagen, og Ingen interesserer sig for at vide det. Men skulde nogen sinde de oprørte Bølger opkaste det, skulde det nogen sinde blive kastet iland og en Person, som ikke kjender det, giver det en christelig Begravelse paa indviet Grund, lad da blive gjentaget Lægens Ord: „Unyttigt! Unyttigt!“

Booths Reiseroute.

(Den stregede Linie angiver den Vej, Booth fulgte på sin Flugt fra Washington til Garretts Farm, hvor han blev skudt.).

IV. De Sammensbornes Henrettelse.

Den 9de Juli 1865, saa fortæller et Dievidne, heni- mod Kl. 8 om Morgenen begyndte Folk at lægge Veis- en ned til Fængslet; Alexandria-Liniens Fartøier, hvilke passerede lige forbi Fængslet, vare hele Dagen overfyldte af Personer, som reiste med den Forventning at faa et Glimt af Galgen eller Henrettelsen. Men deres Rejse var aldeles forgæves. Det eneste Sted hvorfra man udenfor Fængslet selv kunde se Noget af den store Execu- tion, var den høie Bygning paa venstre Side af Arjua- lert; der var Plads for omtrent 50 Personer, til at beskue det Hele.

Mellem Kl. 9 og 10 om Formidagen blev efterhaans- den de tre store Forhaller i Fængselsbygningen opfyldte af Officierer, mest fra Hancocks Corps. De ønskede at kunne faa Anledning til fra Vinduerne at se Executionen.

Uvisernes Reportere kom ogsaa snart tilstede; det indsaandt sig ikke færre end et Snes af dem, beredte til at nedtegne og give nøiagtig Beskrivelse over enhver Del af Executionen, fra det Største til det Mindste. Det blev ikke tilladt nogen af Uvisreporterne at besøge Fangerne inde i deres Celler forinden Executionen; denne Ordre

var given af General Hartranft, og han var meget bestemt paa, at den skulde nøiagtigt blive overholdt.

Den, som ventede her i Forhallen i et Par Timer, fik se Præster gaa ind og ud; de havde Udgang til Sangerne og benyttede sig deraf; man hørte, Gang efter Gang, hvorledes de store jernbeslaaede Døre aabnedes og lukkedes.

Mrs Surratts Datter kom ind i Forværelset: hun gik tværs over Gulvet og bankede paa Døren; den aabnedes, og hun blev sluppen ind; hun var snart inde i Corridoren, som førte til den Celle, hvori hendes Moder var indesluttet.

Advocaterne Cox, Doster, Niken og Clampitt, hvilke havde været de Dømtes Forsvarere for Retten, havde været inde og besøgt, for sidste Gang, sine Clienter. Nu kom de ud igjen. De forbleve en kort Tid i Forværelset; der var jo Intet videre at tale om; deres Clienters Skæbne var afgjort; den Tid, de havde tilbage i denne Verden, kunde tælles i Minuter.

Niken og Clampitt talte hviskende, med dyb Alvor til hinanden. Det er om Mrs. Surratt. De udtrykte sit Haab, at der skulde være Sandhed i Rygtet om, at Justice Wylie havde erklæret sig villig til at indbringe Andragendet om en Habeas Corpus Ordre til at hindre eller i det Mindste udsætte Mrs. Surratts Execution. Tomt Haab! Det var det sidste Straa, hvor efter, som i et Skibbrud, den til Døden Indviede griber for Frelse.

Atzeroth tilbragte den sidste Nat forud for sin Execution, uden at han foretog Noget af Betydning. Han bad og græd afverlende, men han gjorde ingen Støi eller foretog Noget, som vakte hans Vogters Opmærks-

somhed. Da Morgendæmringen kom, gik Bogteren ind i Cellen og fandt der Atzeroth siddende paa Gulvet; han var i Skjortærmerne og havde lagt sin Overfrakke paa Sengen.

Der var hos ham en Kvinde, klædt fuldstændigt i Sort; hun holdt i sin Haand en Bønnebog og syntes at være mere bevæget over Dieblikkets Betydning end Fangeren selv. Ingen vidste Navnet paa denne Kvinde. Hun forlod ham, da Klokken var bleven halv tolv; hun udviste den høieste Grad af Sindsbevægelse, da de for sidste Gang her i Livet adskiltes.

Hele Morgenen var Atzeroth rolig og fattet; han tilbragte endel af Tiden i alvorlig Samtale med sin geistlige Raadgiver, Rev. Butler af St. Pauls lutheriske Kirke i Washington. Han var sat i Celle No. 151 i den nederste Etage; den ligger ud mod Fængselsgaarden, saa at han var i stand til at se gjennem Vinduerne, hvorledes efterhaanden Tilskuerne samlede sig; Skafotet var saa langt tilside, at han ikke kunde se det.

Medens Præsten var inde, sad Atzeroth hele Tiden rolig paa sin Seng. De lange, tunge Lænker, som han under Retsagen havde baaret, vare tagne af hans Fødder, men ikke af Hænderne.

Atzeroth gav en sidste, delvis Tilstaaelse til Pastor Butler, nogle faa Timer før sin Execution. Han forklarede, at han leiede et Værelse i Kirkwood House, Tirsdag Eftermiddag; han søgte at faa et Pas for Richmond. Derefter hørte han, at Presidenten var reist til Fords Theater, og at han der var bleven fangen.

Han formodede da, at Booth havde udført sin første Plan om at fange Presidenten. Han paastod, at det

var Harold, som havde bragt Kniven og Revolveren til Kirkwood House, men at han selv aldeles Intet havde haft at bestille med den paatænkte Plan om at snigmyrde Vice=Præsidenten Andrew Johnson.

Booths Plan havde — efter hvad Utzeroth nu fortalte Pastor Butler — været, at Harold skulde have myrdet Johnson; han ønskede, at Utzeroth skulde indgyde ham Mod; han troede, at Utzeroth var den modigste og Harold den klogeste af sine Medforbundne i Sammensværgelsen.

Utzeroth fortalte om det, som omtrent midt i Marts havde fundet Sted paa en Restauration, hvor Booth, Harold, Payne, Arnold og han selv havde været tilstede; man havde besluttet et Forsøg paa at fange Præsident Lincoln og bringe ham til Richmond, hvor Rebellerne dengang endnu havde Hovedsædet for deres Magt, som nu hurtigt nærmede sig sin Ende.

De havde nemlig hørt et Rygte om, at Præsidenten havde til Hensigt at besøge en af de militære Leire nær ved Washington; de tænkte, at det da kunde blive en Anledning til at bemægtige sig den Vogn, hvori Lincoln kjørte, og derpaa føre ham fangen gennem Prince Georges County over de saa kaldte Old Fields til G. B. Naar de vare komne did, skulde de efter Planen efterlade Præsidentens Vogn og sætte ham ind i en Buggy, som Harold skulde have i Beredskab der; de vilde saa bringe den Fangne ned i en Baad og paa en eller anden Maade faa ham til Richmond.

Utzeroth nægtede, at han nogensinde havde været villig til at deltage i Planen om Snigmord; han næg-

tede, at han nogensinde havde troet, at der kunde blive nogen alvorlig Tale om Mord.

Atzeroth sagde, at Slaveriet i Syden var den Bevæggrund, som bragte ham til at sympathisere med Rebellerne. Han havde, saa sagde han nu til Præsten, hørt engang en Prædiken, hvori var bleven sagt, at der laa en Forbandelse over den æthiopiske Race, og derfor var den bleven fort. Han havde siden den Tid altid hadet den sorte Race og ønskede, at den maatte holdes nede i et underordnet Forhold.

Booth havde, saa sagde han, lovet ham, at, hvis de kunde fange Præsident Lincoln, skulde de Alle blive rige. De vilde Alle da blive store Mænd. Alle Fanger vilde da blive udverlede, Syden vilde blive fri, og dets Sag vilde triumphere. Han havde aldrig, saa sagde han, modtaget Penge for at deltage i Sammensværgelsen.

Dette var altsaa, hvad Atzeroth forklarede til Pastor Butler nogle faa Timer før Henrettelsen.

Tilskuernes Antal bliver stadigt større. Reporterne skrive ivrigt; de nedtegne enhver Omstændighed, stor eller liden; en dæmpet Hvissen høres i Forværelserne; Tiden for Henrettelsen er nær, og Forberedelserne dertil blive mere og mere tydelige.

Man hører Lyden af Experimenterne ved Skafottet; det bliver prøvet, for at der ikke under den rædsomme, nu snart forestaaende Scene skal blive forlænget mere, end Retfærdigheden forlanger.

Gen. Hartranft er omgivet af en Skare, der kommer med Spørgsmaal af de forskjelligste Slags; han søgte, saavidt muligt, at besvare et helt Snes Spørgsmaal paa engang. Da melder en Skildvagt, at General Hancock

er ankommen; han træder ind; han hvister nogle Ord til General Hartranft, der nikker bekræftende med Hovedet; derpaa siger General Hancock med høi Stemme:

„Bliv færdig nu, Hr. General; jeg tænker, det er bedst, at Alt nu bliver bragt i Orden hurtigst muligt.“

Herved var Signalet givet til, at Tiden for Samtale med Præster, Slægtninger og Venner var forbi; de Dømte havde at være beredte for sit sidste Dieblit. Advocat Niken taler til General Hancock; Generalen svarer kort; de faa Minuters Samtale gjør øiensynligt et meget nedslaaende Indtryk paa Advocaten. Marsagen er klar; der er ikke noget Haab for Mrs. Surratt. Forsøget paa at faa en Habeas Corpus Ordre, paa hvilken han havde stølet saa fast, var tydeligt nok mislykkets. Niken sagde til mig i en skjælvende Tone:

„Mrs. Surratt vil blive hængt.“

Tre eller fire af Harold's Søstre kom grædende ud af Fængselsdøren ind i Forhallen. De havde forladt sin Broder, til hvem de altsaa nu havde talt for sidste Gang, og hvis Stemme de havde hørt for sidste Gang her paa Jorden.

Da Klokken var bleven femten Minuter over Et, befalede General Hartranft, at Dørene ud til Gaardspladsen skulde holdes beredte til at aabnes, naar Dødsprocessionen satte sig i Bevægelse.

Allerede Kl. 11 havde man givet dem, som havde behørigt Pas, Afgang til Fængselsgaarden.

Hovedgjenstanden for de Ventendes Blik var naturligvis Skafottet; dette var oprettet i det nordøstlige Hjørne af Gaardsrummet; det var en simpel Træbygning af meget primitiv Slags. Selve Plattformen hævede

sig næppe tolv Fod over Grunden. Dets Overflade maalte omtrent 400 Kvadratsfod. Der var kun reist to Galger. Paa selve Platformen omkring Galgerne fandtes Plads til omtrent 30 Personer; men kun Halvparten af dette Antal var tilstede.

De, der havde at udføre Executionen eller altsaa handle som Bøddler, vare samtlige udvalgte Soldater af Unionsarmeen. De udførte sin Pligt paa en tilfredsstillende Maade; Nebene, hvormed Hængningen foregik, var skaffet fra Marinens Værst; de vare $1\frac{1}{2}$ Tomme i Omkreds og sammensatte af 20 Strænge.

Gravene, hvori de Dømte skulde lægges efter Executionen, vare henimod Fængelsmuren, nær ved Skaffottet. De vare fire i Antal, vare $3\frac{1}{2}$ Fod dybe, i tør leragtig Jordbund, og omtrent 7 Fod lange og 3 Fod vide. Fire Kasser af Grantræ, lig de almindelige Kasser til Medpakning af Geværer, stode mellem Gravene og Skaffottet; de skulde benyttes som Ligkister.

Omtrent 1000 Mand Militær vare i Fængelsgaarden eller paa Murene omkring, hvilke ere saa brede, at Skildvagter kunne patrouillere der. Solens Straaler havde ophedet Atmosfæren, Fængelsvoldene holdt næsten ude den lette Luftning, som blæste. Der var ingen Skygge, og Opholdet i Gaarden var lidet behageligt.

Endelig kl. henimod $1\frac{1}{2}$ kom den Procession, som bragte Fangerne ud i Gaarden. Først af dem gik Mrs. Surratt; hun var klædt fulstændigt i Sort; hun besteg roligt Skaffottet og blev ledet hen til en Lænestol, hvori hun tog Sæde; to catholske Præster, der stillede sig ved hendes Side, beskyttede hende med sine Paraplyer mod Solens Straaler. Efter at hun havde taget Sæde, slog

hun tilside det sorte Slør, hvormed indtil da hun havde holdt sit Ansigt dækket.

Gen. Harttraust oplæste Dødsdommen; under Oplæsningen holdt den ene Præst for hende et lidet Crucifix, og hun krydsede det gjentagne Gange, meget hæftigt.

Først kastede hun Blikket paa Scenen omkring sig; derpaa lukkede hun Dinene og syntes som at være optagen af en stille Bøn. Efter at man var bleven færdig med Oplæsningen af Dommen for de øvrige Fanger, begyndte Colonel Mc Call, assisteret af andre Officerer at aftage hendes Hat, binde sammen hendes Arme bag Ryggen samt indsjøre hendes Skjorter nedefor Knæerne med hvide Bomuldsbaand. Da dette var skeet, fæstedes Rebet om hendes Hals, en hvid Hætte droges ned over Hovedet indtil Skuldrene, og hun blev stillet paa Faldlemmen.

Medens de bandt hendes Arme, gjorde hun nogle Bemærkninger til Officererne; det skede i saa lav Tone, at det ikke kunde høres af nogen fjernere Staaende; det var en Anmodning om ikke at binde hende saa haardt, og de imødekom dette hendes Ønske.

Med Hensyn til de andre Fanger, da var Payne den anden i Processionen. Han blev holdt under Armen paa den ene Side af sin Præst og paa den anden af en Soldat. Dette var ikke nødvendigt for at støtte ham; thi han gik roligt og opreist og bevarede til det Sidste den kjække Holdning og det faste Blik, der havde characteriseret ham i Livet. Han var klædt i en blaa Flonnels Skjorte og Benklæder af samme Material. Hans brune, senestærkte, solbrændte Hals var ubedækket. Han gik med faste Skridt op over Trapperne til Skafottet og

tog Blads under Galgen lige saa koldblodigt, som om han skulde have sat sig ned til et Middagsbord. Hans Straahat blæstes ved et Vindpuft af ham, og han vendte sig om lige som for at se, hvorhen den tog Veien; den blev tagen op og leveret hen mod ham, men han rystede kun paa Hovedet, som om han mente, han ikke længere havde Brug for den, og den blev da lagt tilside.

Medens General Hartranft oplæste Dommen for Payne, lyttede denne roligt og kastede af og til Blikke op paa Galgen, lige som for at udforske dens Construction. Han var ganske rolig, medens de bandt hans Arme.

Hans geistlige Raadgiver eller Sjælesørger, Rev. Dr. Gillette traadte frem og gjorde nogle Bemærkninger paa hans Begne. Han takkede Officianterne for den Belvillie og gode Behandling, som de havde udviist mod Payne; derefter vendte han sig mod den Dømte og opfordrede denne til at have al sin Tanke henvendt paa sit aandelige Vel. Da Touget blev lagt om Paynes Hals, løftede han roligt sit Hoved, lige som for at hjælpe med til Operationen.

Harold kom som den tredie af de Fangne; hans Optræden var meget ulig Paynes; han nemlig skjalv over hele Kroppen, lige fra det Dieblik han blev udtagen af Cellen, og til han endelig dinglede i Galgen. Hans Ansigt bar de tydeligste Spor af stærk indre Bevægelse. Det syntes, som om han havde stor Lyst at komme i Samtale med de Personer, som vare i Nærheden af ham, medens han sad og ventede paa Executionen. Hans Sjælesørger, Rev. Mr. Old, lagde for Dagen megen Iver for at holde hans Tanker fæstede paa hans evige Vel.

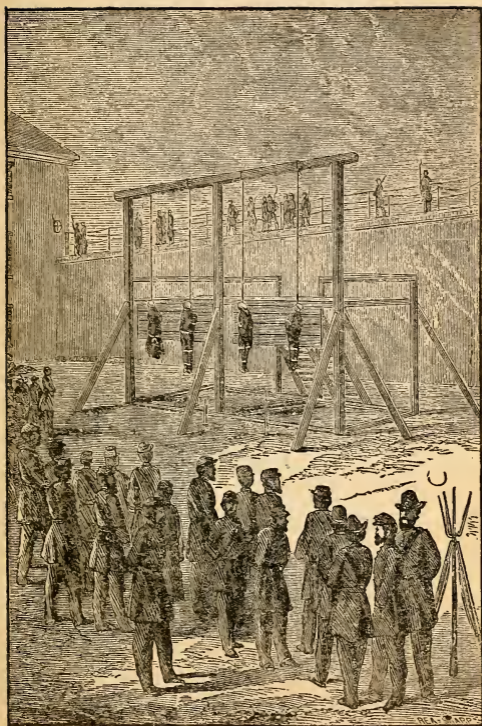
Harold var klædt i sort Frakke og lyse Benklæder

samt hvid Skjorte uden Flip; han bar en blød, sort Filt-hat, hvilken han beholdt paa Hovedet, lige indtil den blev tagen bort, for at give Plads for den hvide Hætte. Af og til kastede han vilde, forfærdede Blikke omkring sig; han gjorde naturlignvis ingen Modstand, da han blev bunden, men hans Lemmer rystede, og Sveden haglede ned over hans Pande, som om han skulde have Feber.

Den Sidste af Fangerne var Utzeroth; han gik og tog sit Sæde paa Skafottet uden at vise nogen som helst Slags Sindsbevægelse. Han var klædt i mørkegraa Frak og Benklæder samt sort Vest; han bar en hvid Skjorte uden Flip; paa Fødderne havde han et Par Tofler. Han bar ingen Hat, men havde et hvidt Lommetørklæde lagt over Hovedet, saaledes at man af Haaret kun saa lidt over Panden.

Umiddelbart bag ham stod hans Sjælesørger, som holdt en Paraply opslaaet over ham for at beskytte ham mod Solstraalernes Hede. Han stod aldeles rolig og alvorlig lyttende, da General Hartranst oplæste Dommen; hans Ansigt bar Udtrykket af indre Smerter; han kastede, medens han var paa Skafottet, ofte sine Blik rundt omkring sig og lige som talte med sig selv.

Lige før, at Executionen skulde finde Sted, gik Pastor Butler frem og erklærede, at Utzeroth ønskede at lade udtrykke sin Tak til General Hartranst saa vel som til de andre Officianter for den Godhed, som var bleven udvist mod ham; Pastoren anraabte derpaa Gud om at tilgive George M. Utzeroth hans mange Synder, og idet han vendte sig mod Utzeroth selv, erindrede han ham om, at, skjønt Syndens Løn er Døden, vil Jagen, som sætter sit Haab til Jesus Christus gaa fortabt.

De Sammensvornes Henrettelse.

Tørklædet blev taget af hans Hoved; han sagde nogle faa, hvissende Ord til General Hartranft, som gav ham Haanden. Derpaa blev han ført under Galgen, og Nebet lagt om hans Hals; forinden Hætten var bleven trukken ned over hans Hoved, sagde han høit og roligt:

„Farvel Gentlemen! Maa vi Alle mødes i Him-
melen! Gud tag mig nu!“

Vi have saaledes nu beskrevet, hvorledes de Dømte bare sig ad, indtil de vare under Galgen; det staar nu tilbage at meddele om den sidste Del af Executionen, den egentlige Hængning, hvorved Livet toges fra dem.

General Hartranft gav Signalet, Lemmerne faldt, og de Bundnes Legemer svingede i Luften.

Mrs. Surratt svingede først temmelig vidt rundt, næsten som i en Cirkel; det varede flere Minuter før Touget, hvori hun var hængt, antog en perpendicular Stilling. Hendes Død maa have været øieblikkelig; thi hun saaes ikke at have noget Tegn til Dødskamp; den eneste Bevægelse, hun viste, var, at hun rykkede med den venstre Arm, idet Dieblik Lemmen faldt, og lige som arbejdede for at faa den løs fra Baandene. Efter at hun havde hængt omtrent en halv Time, blev Liget nedskåret, lagt i en af de ovenfor nævnte Kister og nedgravet. Ved Undersøgelsen viste det sig, at Strikken eller Touget havde foraarjaget en Indstjæring, rundt hele Halsen af en Tommes Bredde; herved var frembragt en aldeles sort Stribe, som dryppede af Blod. Liget blev senere udleveret til hendes Familie, som gav det en almindelig Begravelse.

Bayne og Harold faldt Begge ligesrem ned, idet

Lemmerne, hvorpaa de stode, aabnedes; de gjorde endel Trækninger, som varede for nogle Minutter, i hvilke de altsaa maaske have levet, men dermed var Alt forbi. Utzeroths Nakke blev strax knækket; da han havde hængt nogle Minutter, svulmede hans Mave stærkt og hans Fødder skjælvede. Ogsaa Ligene af disse tre bleve udleverede til deres respective Slægt eller Venner, som lode dem ordentligt begrave.

Tilskuerne og Tropperne begav sig snart bort fra Fængselsgaarden og den sidste Act i det morderiske Drama var nu ved Gjengjendelsen endelig fuldbragt.

V. Mordforsøget paa Statssecretær Seward.

Dr. Werdi, Huslæge hos Statssecretær Seward, beretter:

Kl. ni om Aftenen den 14de April 1865 havde jeg forladt Secretær Seward; han var da i god Bedring og hans Familie i fuldt Haab om, at han skulde blive helbredet for Følgerne fra det Uheld, som han, nogle Dage iforveien havde lidt, da Hestene for hans Vogn løb løbsk. Smidlertid Klokken var neppe nogle Minutter over Ti, da der kom til mig en Negergut, som opfordrede mig til strax at indfinde mig hos Secretær Seward; hans Søner og hans Døttre, som han udtrykte sig, „vare dræbte af en Snigmorder“.

Et Par Minutter bragte mig til Stedet; jeg var den første Læge der; som jeg kastede Blikket rundt Rummet, fandt jeg Forfærdelse malet i hvert Træk og Blod overalt; mellem de blødende Mænd og forskrækkede Kvinder søgte jeg frem til Mr. Seward.

Han var liggende paa sin Seug; et gabende, frygteligt Saar strakte sig over hans Kind, lige ned til Underkæben; hans Ansigt var vistnok af de Tilstedeværendes det Gneste, som ikke har noget Spor eller Tegns af

Frygt. I Hast undersøgte jeg Saaret; jeg var da saa heldig at kunne bringe det første Trøstens Ord til den forfærdede Familie, idet jeg meddelte, at Saaret sikkert ikke vilde medføre Fare for Døden.

Hovedaarerne viste sig nemlig ikke at være overflaarne. Det ved Knivstik forarsagede Saar viste sig at være halvcirkelformigt; det begyndte nedenfor Kindens fremgaaende Ben. Derhos var der et mindre Skaar eller Knivstik under Øret. Jeg fik snart Statssecretæren vel forbunden; da meddelte man mig, at hans Søn Augustus ogsaa var saaret. Forbausset spurgte jeg: "Hvad? Er ogsaa en Anden bleven saaret?" Hans Saar vare imidlertid ikke farlige, ikke engang betydelige; de indskrænkede sig nemlig til et Slag af et Revolvertag i Panden samt et ubetydeligt Knivskaar i den høire Haand; Forbindingen heraf var neppe færdig, før jeg til min Forbauelse blev opfordret til at hjælpe en tredje saaret Mand; dette var en Soldat, som havde været Statssecretærens Sygevogter; han havde ikke færre end fire, temmelige dybe Knivstik i Brystet; heller ikke disse vare dødelige, uagtet de havde medført et ikke saa ubetydeligt Blodtab; jeg forbandt ham. Men — endnu var jeg ikke færdig! Endnu en Fjerde var der at forbinde! Det var en Tjener, der havde faaet et let Knivskaar over det jyvende Ribben. Endelig var jeg da færdig; jeg modtog da Forklaring over det Attentat, hvoraf disse Saar vare en Følge.

Kl 10, saa fortalte man mig, blev der ringet paa Entreklokken i Statssecretær Seward's Hus; Negergutten lukkede op Døren. Han saa staaende foran sig en høi Mand; denne havde i Haanden en stor Pakke og sagde, at

Dr. Verdi havde sendt ham med en Medicin, som han skulde overlevere personligt til Statssecretæren. Gutten sagde, at denne sov, og at han derfor skulde sørge for, at Medicinen blev givet til ham, strax han vaagne. Manden svarede: „Nei, jeg har særegne Anvisninger, og jeg maa selv overlevere den.“ Dermed gik han op ad Trappen; da han traadte meget haardt, gjorde Gutten, som fulgte ham ved Siden, ham opmærksom paa, at han maatte træde sagttere for ikke at vække Statssecretæren.

Mr. Frederick Seward var da liggende, paaklædt paa en Sopha i sit Værelse, der var ved Siden af hans Faders; han hørte de tunge Fodtrin og da han gik ud i Forhallen mødte han den Fremmede, som forsøgte at trænge ind i hans Faders Værelse. Frederick forklarede til den Fremmede, at hans Fader laa i Søvn, og at det derfor ikke kunde tillades Noget at komme ind. Tydeligt saa den unge Seward, at der laa Udtrykket af forbryderisk Hensigt i den Fremmedes Ansigtstræk. Miss Fanny Seward, der var inde i Faderens Værelse, aabnede Døren ud til Hallen, da hun hørte Støien derude; men Broderen raabte „Luk Døren!“

Det synes, som om Snigmorderen betænkte sig et Par Dieblikke; men det varede ikke længe; han styrter løs paa den unge Seward, giver ham med en Revolver et Slag i Hovedet og støder ham gennem den halvaabne Dør ind i Værelset; Morderen følger efter.

„Sover Secretæren?“ Raabte han til Miss Fanny Seward; han oppebiede ikke Svar, men stod med et Sprang ved Secretærens Seng; den syge Mand var vaagnet ved Støien og havde rejst sig, uden vel at have faaet Tid til at indse Bestaffenheden af den truende

Fare. Den Fremmede stødte efter ham med en stor Kniv og tildelte ham det store Saar; heldigvis, kan man sige, var Stødet saa voldsomt, at Secretæren derved blev kastet ud af Sengen; Morderen stødte atter efter ham, men paa Grund af Afstanden medførte dette kun et ubetydeligt Saar. I dette Dieblik indtraadte i Bærelset den Sol, dat, som var Sygevogter for Statssecretæren. Han angreb dieblikkeligt Morderen, og en voldsom Kamp opstod; dette hindrede videre Angreb paa Statssecretæren. Under dette fik Bogteren de ovenfor nævnte Knivstik.

Medens Bogteren og Fredrick Seward, skjønt endnu svag efter de modtagne Slag, kjæmpede med Morderen, kom Major Augustus Seward til; han var allerede gaaen til Sengs, men han blev vækket ved sin Søster, Miss Fannys Skrig. Han sprang op og klædte sig paa; han troede, at hans Fader havde som Følger af Sygdommen faaet et Anfald af Sindsforvirring og derved havde forskrækket de tilstedeværende Pleiere. Da Majoren kom ind saa han naturligvis Kampen; han forstod ikke strax, hvad der var paa færde; men uvilkaarligt greb han Snigmorderen, hvem han troede var en af Faderens Pleiere, der havde fornærmet ham, og stødte ham ud af Døren; denne Misforstaaelse benyttede Snigmorderen, medens Major Seward troede, at han holdt i en Tjener, hvem han vilde have ud af Bærelset, og naturligvis ikke tænkte paa at behandle med mere end nødvendig Voldsomhed. Snigmorderen brugte da sin Kniv; han bibragte Major Seward nogle Knivstik, løb derefter ned ad Trapperne og forsvandt; Majoren fulgte efter, men vidste ikke, før han kom tilbage til sin Faders Bærelse, hvorledes Sagens virkelige Sammenhæng havde været. Da Snig-

morderen var kommen ud af Husets Dør, sprang han op paa sin Hest, som han havde haft bunden udenfor, og red bort i Carriere.

Der var ved dette tre besynderlige Omstændigheder, til hvilke det kan have Interesse at lægge Mærke:

Først; hvis Fredrick Seward havde tilraabt sin Søster „Laas af Døren!“ istedetfor „Luk Døren!“ vilde Snigmorderen aldrig være kommen ind i Statssecretærens Bærelse. For det Andet. Hvis Augustus Seward havde haft nogen Ide om, at her var bleven forsøgt et Snigmord, vilde han naturligvis have fulgt Forbryderen ned over Trapperne og have faaet ham arresteret. For det Tredie: Da den Negergut, som havde lukket Snigmorderen ind, saa, hvad blev Følgen, løb han ud paa Gaden for at finde en Policemand til at arrestere Forbryderen. Han fandt ingen Policemand og henvendte sig derfor til en Soldat, der stod som Skildvagt omtrent 50 Yards fra Huset; til denne raabte Negerguttens: „Vagt, kom til Statssecretærens Hus; et Snigmord er forsøgt!“ Men Soldaten troede ikke Noget herpaa og erklærede, at han ikke kunde forlade sin Post. Havde han fulgt Opfordringen, vilde han vel med sin Bayonet have gjort Ende paa Snigmorderens Liv.

Saaledes endte denne Tragedie; den fuldførtes i Tiendelen af den Tid, som det har taget for mig at fortælle derom.

Følgende er en detailleret Beretning om, hvorledes Snigmorderen blev arresteret.

Det var i flere Dage blevet iagttaget, at forskjellige Personer saaes at gaa ind og stifte Klædedragt i et Hus, som laa inde i Midten af Byen Washington. En Aften

Nr. 10 fik militære Autoriteter Underretning om, at dette Hus tilhørte en Mrs. Surratt; denne var Moder af den unge John H. Surratt, der antoges at være en af Booths Medstyldige; det maatte altsaa formodes, at man blandt Beboerne af dette Hus vilde kunne faa vigtige Oplysninger om de Personer, som vare anklagede for Delagtighed i Mordet paa Præsidenten.

Colonel Wells, dengang en Provost Marshal, befalede, at Alle, der boede i Huset, skulde arresteres. Major H. B. Smith, af General Augurs Stab, samt Captain Wurmerskirch, Adjutant hos Colonel Olcott, en af Krigsdepartementets specielle Commissioners bleve paalagte at udføre Arrestation.

Officererne kom til Huset omtrent Klokken halv elleve; de fandt der fire Damer, nemlig Mrs. M. G. Surratt og Miss Anna Surratt, henholdsvis Moder og Søster af John H. Surratt, samt Miss. Honora Fitzpatrick og en Miss Holahan. Umiddelbart derefter indfandt sig Mr. R. C. Morgan, Assistent hos Colonel Olcott, og nu udførtes en fuldstændig Undersøgelse af Huset.

Der fandtes de mest overflødige Bevis, at Husets Indvaanere havde følt dyb Interesse og Sympathi for Sydens Sag; lige saa viste det sig, at de havde haft nær Forbindelse med Wilkes Booth, og det lige indtil den Dag, da han om Aftenen havde dræbt Præsidenten.

De arresterede Damer blev hver særskildt examinerede; derpaa bleve de under Bevogtning af de extraordinære Betjente Kusch og Devoe sendte til General Augurs Hovedkvarter for at underkastes en videre Examination. De Svar og Forklaringer, som de under denne afgave, vare saa modsigende og utilfredsstillende,

at man sendte dem Alle til Old Capitol Fængslet, for at de senere kunde blive, efter at have havt Tid at samle sine Tanker, underkastede et regulært Forhør.

Netop som Damerne vare i Begreb med at forlade Bygningen, hørtes en let Banken paa Gadedøren. Major Morgan aabnede den, medens Major Smith og Captain Wurmerskirck stod ved Siden af ham med spændte Revolvere for det Tilfælde, at nogen Vanstелighed skulde gjøre det nødvendigt at bruge dem. Foran Døren saaes staaende en ungt udseende Mand; han var omtrent fem Fod og elleve Tommer, var med lyst Ansigt og store graae Dine; hans Haar var øiensynligt bleven farvet. Han bar en graa Casemirs Vest og Frak, fine sorte Klædes Benklæder og fine Støvler. Hans Benklæder og Støvler vare bedækkede med Snavs næsten lige op til Knæerne; hele Udseendet var, som af En, der havde ligget ude i Regnen.

Han havde en Hakke, som han bar paa Skulderen. Da Døren blev aabnet, raabte den Fremmede:

„Ah, jeg har formodentlig taget Feil“; idet han vendte sig, som for at gaa videre.

„Hvem søger De?“ spurgte Major Morgan.

„Mrs. Surratt“, svarede han. „Mrs. Surratt lever her“, svarede Majoren; „hun er hjemme. Kom ind!“

Den Fremmede traadte ind; man fulgte ham til Dagligværelset, medens Damerne bleve bragte ud af Huset gjennem et Bagværelse. Da den Fremmede havde sat sig, blev han underkastet en meget nøiagtig Examination baade om, hvad der kunde bevæge til saa sent om Natten at komme til Huset, om hans Livsstilling o. a. L. Han svarede derpaa, at han var en Arbeids-

mand, at Mrs. Surratts havde budsent ham at han skulde grave en Grøft for hende og at han var kommen for at faa vide, hvilken Tid hun ønskede ham at komme den næste Morgen; han sagde endvidere, at han en Tid havde været i Arbeide paa Baltimore & Ohio R. R., at han havde arbeidet der den afvigte Fredag og havde om Natten sovet med de andre Arbeidere; han tilføiede, at han ikke havde Penge og at han udelukkende havde at skaffe sig sit Udkomme ved at arbeide med sin Hakke.

Han blev noget forvirret, da han paa Examination skulde forklare, hvor han havde været siden Lørdag Morgen; han kom da ofte til at modsigte sig, saa det blev aldeles klart, at hans Beretning ikke var overensstemmende med Sandheden.

Under Forhøret fremviste han et Certificat om at have afslagt Troskabsed; det lød paa Thomas Payne, af Fouquier County, Virginia; men da han blev spurgt om, hvad Tid han havde taget denne Ed, kunde han ikke endog blot tilnærmelsesvis angive Datoen eller Måret, som stod paa Documentet; han gjentog atter og atter, at han var en fattig Mand, der hverken kunde læse eller skrive, og som levede af Dagarbeide. Det maatte imidlertid strax vække Officerernes Opmærksomhed, at hans Sprog aldeles ikke svarede til en saadan Livsstilling; hans Tale var en Mands af Opdragelse; hans Fødder og Hænder vare fint skabte og Hændernes Indside bare aldeles ikke Spor af, at de nogensinde havde været brugt til haart, legemligt Arbeide. Han bar paa sit Hoved en rød Flonels Hue eller Hætte, der viste sig at være udskaa- ren af en Underskjorte.

Det var tydeligt nok, at den Fremmede var forklædt.

Officererne erklærede ham derfor, at de saa Grund til at underkaste hans Klæder en Visitation; man fandt i Lommerne en Kam, en Haar- og en Tandbørste, en Pomadeskrukke, en Pakke Revolverpatroner, et Lommecompas samt 25 Dollars i Greenbacks. Om der forhen kunde have været nogen som helst Tvivl angaaende Urigtigheden af hans første Forklaring, at han var en almindelig fattig Dagarbejder, saa var nu denne Tvivl aldeles forsvunden. Han blev derfor belagt med Arrest og bragt til General Ugurs Hovedkvarter. Ankommen did blev han underkastet et nyt Forhør, under hvilket han afgav en Forklaring aldeles forskjellig fra den i Mrs. Surratts Hus afgivne.

Det var altsaa tydeligt nok, at denne Mand maatte have begaaet en Handling, han ikke vilde eller kunde vedstaa. Man tænkte sig da Muligheden af, at han kunde staa i Forbindelse med Mordforsøget paa Secretær Seward. Derfor blev der sendt Bud til dennes Hus med Opfordring til, at Nogen af dem, som havde været tilstede under Attentatet, vilde komme over til Hovedkvarteret og se til, om den der Arresterede kunde identificeres. For at blive sikkrere satte de ham ind i et Bærelse sammen med to Andre og afpassede Belysningen til at blive omtrent af samme Styrke, som den, der havde været i Secretærens Hus, dengang da Mordforsøget fandt Sted.

Idet den Negergut, som havde lukket Forbryderen ind i Swards Hus, traate frem i Døren, raabte han strax, idet han pegte paa den fremmede Arrestant:

„Der er Manden! Ham var det! Jeg kjender ham paa Læben!“

Negergutten havde allerede forud under sin Forkla-

ring om Forbryderen beskrevet en særegen Form af Overlæben. Denne Beskrivelse svarede aldeles, til hvad man saa paa den Arresterede. Andre, der havde været tilstede under Attentatet, erklærede ogsaa paa det Bestemteste, at de i den Arresterede gjenkjendte Forøveren. Senere kom Andre til, og det lykkedes at paavise hans Forhold til Booth.

Han blev belagt med en Mængde tunge Lænker og bragt ombord paa en Kanonbaad. Han havde der at afvente sin Retsag, hvilken naturligtvis ikke kunde føre ham andetsteds hen end til Galgen.

VI. En biographisk Skitse af Lincoln.

Den 16de President fødtes den 12te Februar 1809 i Hardin County, Kentucky. Hans Fader var Eier af en lille Jordeiendom; han skal have været en Mand af stor Energi og Udholdenhed som en Pioneer i det fjerne Vesten — det var det nordlige Kentucky paa den Tid — maatte være for at holde ud. Faderen folgte snart sin Eiendom i Kentucky og drog til Spencer County i Indiana; her døde hans Hustru, Abraham Lincolns Moder, men Faderen giftede sig snart igjen, og den nye Hustru viste sig altid som en god Moder mod sin, ved hendes Egteskabs Begyndelse 11aarige Stedsøn. Spencer County laa dengang ved Nydningens yderste Grændser; den Skoleundervisning, som kunde erholdes, var derfor en saare ringe, indtil i hans 12te Aar privat Skole oprettedes i Nærheden, og det derved blev givet ham Anledning til i nogen Grad at tilfredsstille den Videbegjærlighed og Lærelyst, han allerede som Barn lagde stærkt for Dagen. Forøvrigt begyndte han naturligtvis troligt, som andre Nybyggeres Børn, at hjælpe Faderen med at arbejde paa Farmens Nydning og andet hjemligt Arbeide. Det fortælles, at han som tretten Aar gammel Gut var med en Mand, der reiste med en Flodbaad nedover Mis-

Mississippi ned til New Orleans og tilbage igjen; paa denne Rejse bleve de angrebne af en Negerbande, men det lykkedes dem at drive denne tilbage, saa at de tilsidst i god Behold kom hjem.

Faderen fulgte den blandt Nybningsmænd ikke usædvanlige Skik at sælge sin Eiendom, naar denne ved Opdyrkning og de stigende Priser kunde afhændes med Fordel, for derpaa selv at drage videre mod Vest. Han solgte saaledes A. 1830 sin Eiendom i Indiana og drog til Decatur i Illinois, hvor han og hans Familie paanyt havde at underkaste sig alle Nybyggerlivets Vanskeligheder. Abraham Lincolns Liv som Nybningsmand skulde imidlertid snart afbrydes af anden Virksomhed. En af de sædvanlige Indianerkrige, som stadigt have fulgt de Hvides Fremtrængen paa Indianernes gamle Enemærker, begyndte A. 1832 i det nordlige Illinois. De krigsførende Stammer tilhørte Winnebagoes samt Sacs og Foxes; Krigen kaldtes efter disses Leder Blak-Hawk-Krigen. Militsten maatte da kaldes ud; Abraham Lincoln var blandt de fremmødte Frivillige, og da han var anseet i sin Egn baade for sin Udholdenhed og sin Intelligents, valgtes han strax til Kaptein og Chef for et Kompani. Han blev i denne Stilling, saalænge Krigen varede; men hans Kompani var ikke blandt dem, der kom i Kamp med Indianerne eller overhovedet havde Anledning til paa en anden Maade at gjøre sig bemærket. Efter Krigen's Slutning brød Abraham Lincoln sig ikke om at vende tilbage til det haarde Nybyggerliv, men haabede, at hans militære Stilling skulde aabne ham Veien til en med hans Interesser mere overensstemmende Virksomhed. Han søgte derfor at komme ind i Illinois's

Legislatur, men skjønt han stærkt støttedes af sine Venner, kunde han dog ikke erholde Pluralitet. Han nedsatte sig da som Kjøbmand og blev snart udnævnt til Postmester, en Stilling, som ikke indbragte ham meget. Da derhos Handelen ikke vilde gaa, tænkte han paa et andet Embede, nemlig at blive Landmaaler eller U. S. Surveyor i Illinois. Han havde lagt sig endel efter Landmaaling, og da han allerede begyndte at faa politisk Indflydelse, blev han snart udnævnt til dette Embede.

Ønsket om at komme ind i Legislaturen fik han opfyldt A. 1834, altsaa da han var kun 25 Aar gammel.

Efter Sessionens Slutning besluttede Lincoln sig til at blive Advokat; hans foregaaende Liv havde naturligvis ikke givet ham Afgang til grundigere Forstudier, som behøvedes for at blive en dygtig Advokat; men hans praktiske Blik og skarpsindige Tænkning, forenet med stor Flid, gjorde det dog muligt for ham i Løbet af to Aar ikke alene at blive Advokat, hvilket ikke vilde sige meget, men endog strax at blive en af de dygtigste Advokater i Illinois, hvilket allerede dengang vilde sige noget. Han flyttede nu til Springfield, Illinois's Regjeringshæde. Lincoln blev derefter atter to Gange valgt til Medlem af Legislaturen. Dennes Majoritet var demokratisk; Lincoln, der var Whig, hørte saaledes til Minoriteten; han ansaaes imidlertid hverken da eller senere som nogen særdeles stærk fremtrædende Partimaand; skjønt han aldrig frygtede for at udtale sin Mening, var han nemlig tilbøielig til helst at se enhver Sag afgjort paa den lempeligste Maade; han optraadte derfor ofte som forsonende mellem de skarpest fremtrædende Meninger.

Hans Praxis som Advokat var imidlertid betydeligt tiltagen og gav ham liden Tid til at beskæftige sig med Politik; da han derhos saa, at han under de forhaandværende Omstændigheder ikke kunde udrette stort i Legislaturen, undslog han sig for Fremtiden fra at modtage Valg dertil. Da det imidlertid i 1844 aabnede sig Udsigt for, at han kunde blive valgt til Kongressen, vendte han atter tilbage til den politiske Slagmark. Han seirede da ogsaa ved Valget.

Som Kongresmand blev han snart et ivrigt og indflydelsesrigt Medlem af Whigpartiet; han stemte i alle væsentlige Punkter overens med dette's Anskuelser; han forsvarede saaledes Beskyttelsessystemet med Hensyn til Told, Standning af Slaveriets Fremstriden, det Offentliges Hjælp til Fremme af Komunikationsvæsenet o. s. v.

Han deltog ivrig i den Præsident-Kampagne, som A. 1848 bragte General Taylor, snart efterfulgt af Willard Fillmore, til Præsidentembedet, hvorved Demokraterne for en Termin maatte vige for Whiggerne.

Whiggerne i Illinois nominerede ham A. 1849 til deres Kandidat for Senator i Kongressen; men dette kunde alene betragtes som en Hædersbevisning, da begge Huse havde demokratisk Majoritet, og saaledes Stephen Douglas's Gjenvalg maatte ansees som en selvskreven Sag.

Lincoln vedblev nu atter udelukkende at sysselsætte sig med Lovpraxis. Da bragte Vedtagelsen den saakaldte "Kansas-Nebrafka-Bill" atter en Storm i den politiske Verden og ikke mindst i Illinois, fordi jo en af dets Senatorer, Douglas, var Ophavsmand til Billen. Uagtet

det stærke Hold, Demokraterne i Almindelighed og Stephen Douglas personligt havde havt i Illinois, fejrede Whiggen; under den almindelige Ophidselse mod Slaveriet, ved Statsvalget Høsten 1854; Lincoln havde under denne Kampagne været den mest anerkjendte Leder og Taler for det mod Slaveriets fiendtligstindede Parti. Han blev derfor ved det næst paafølgende Valg til Senator for Illinois opstillet som Kandidat; da imidlertid en anden Del af Whiggen opstillede Trumbull, og en Deling vilde have givet Valget til Demokraterne, trak Lincoln sig tilbage; Trumbull blev da valgt ved Whiggenes forenede Stemmer.

Nu dannedes det republikanske Parti; han blev strax en af dets mest fremragende Mænd.

Lige indtil Lincoln i A. 1860 valgtes til President, delte han nu sin Virksomhed mellem en særdeles udbredt Advokatvirksomhed samt Deltagelse i den nationale Politikk. Som Advokat udmærkede Lincoln sig ved et sjældent praktisk Greb, og det samme gjenfinder man i hans politiske Taler; disse vare i Regelen aldeles fri for de Overdrivelser og paatagelige Ujænheder saavel som den Smiger for Massen, der er saa almindelig blandt politiske Talere i Amerika; Abraham Lincoln var saaledes en sand Folketaler, ikke en Demagog. Han blev da ogsaa meget populær blandt den frifindede Del af Befolkningen i Illinois og anerkjentes som en af dem, der i denne Stat mest bidrog til at befordre den Uvillie mod Reger-slaveriets Udvidelse til Territorierne, som tilsidst førte til det republikanske Partis Seier. Demokraterne, hvis Hovedansfører i Illinois dengang var den indflydelsesrige og anseede U. S. Senator Stephen A. Douglas, havde

imidlertid længe den overveiende Magt i Staten, saa Lincoln's Forjøg paa at komme ind i de Forenede Staters Senat to Gange mislykkedes; den ene Gang var det førnævnte Tilfælde i 1854, da Trumbull valgtes ved en Kombination af Whiggerne samt nogle misfornøiede Demokrater, den anden var i 1858, da Demokraterne gjenvalgte Douglas. Begge Kandidater havde dengang gennemreist Illinois og holdt politiske Taler, hvilke anses for nogle af de bedste, der have været holdte i denne Stat.

Det republikanske Partis Konvention i Chicago, Mai 1860, nominerede Lincoln til Præsidentkandidat. Det saa i Begyndelsen ud til, at William Seward vilde faa Nominations; han stod utvivlsomt over Lincoln i statsmandsmæssig Dannelselse og praktisk politisk Erfaring, men under de forhaandenværende Omstændigheder var det overveiende Anbefaling for Lincoln, at han med Hensyn til Slaverispørgsmaalet var mere moderat end Seward. Lincoln vilde nemlig, at man for Øieblikket skulde indskrænke sig til at hindre Slaveriets Udvidelse, medens Seward mente, at "den høire Morallov" krævede dets Afskaffelse fulstændigt, og at man derfor ogsaa burde være pligtig til at tage Skridt, som efterhaanden maatte føre til dette Maal i de Stater, hvor Slaveriet dengang var en rodfæstet og lovlig Institution. Da man i Sydstaterne aabent truede med at begynde Opstand, eller som det der kaldtes, udtræde af Unionen, hvis Slaveriinstitutionen truedes, var det utvivlsomt rigtigere at fortrække Lincoln for Seward. Thi herved opnaaedes, at da Krigen virkelig udbrød, havde Nordstaterne den i moralsk Henseende betydelige Fordel, at man ikke med Rette

kunde bestynde Presidenten for at være en Mand, der paa nogen Maade ønskede at krænke den bestaaende lovlige Orden.

Den 6te Novbr 1860 foregik Presidentvalget; Lincoln fik 180 Electoralstemmer, Breckenridge 72, Bell 39 og Douglas 12. Dette Udfald angav egentlig ikke Stemningen hos Vælgerne; naar man tog disse Stemmer, viste der sig for Lincoln 1,858,000, Douglas 1,292,000, Breckenridge 850,000 og Bell 646,000. Der var saaledes en betydelig Majoritet mod Lincoln, men da den var splittet paa tre Kandidater, sejrede han.

Lincolns Valg var Signalet til Sydstaternes Udtrædelse af Unionen, og da han den 4de Marts 1861 tiltraadte sit Embede, var Sagen allerede bragt did, at man kun havde Valget mellem Unionens Oplosning eller Krig.

Lincolns Reise fra hans Hjem i Springfield til Washington havde givet ham fornøjet Anledning til at lære kjende Stemningen hos Folket; denne var overveiende for Unionens Opretholdelse, medens der jo rigtignok ogsaa var en Minoritet, som ivrigt var for Fred og blandt hvilke endog Nogle vare saa fanatiske, at de tænkte paa ved Smigmord at rydde Lincoln afveien. Om dette havde været bragt i Udførelse, vilde det vel ikke have gaaet Sydstaterne noget, da Spørgsmaalet om Unionens Sag naturligvis afgang af Folkets Stemning og ikke af en enkelt Person.

Da Lincoln havde erklæret det for sin Hensigt at opretholde Unionens Auctoritet i Sydstaterne og til den Ende befalet at sende Forstærkninger og Forraad til det i Charlestons (South Carolina) Havn liggende Fort

Sumter, der var besat af Unionstropperne, lod den i Byen kommanderende General Beauregard Fortet skyde ibrand, saa Garnisonen maatte kapitulere den 13de April 1861. Nattet der ved denne Leilighed Ingen dræbtes paa nogen af Siderne, anjaaes dog nu Krigen aabnet. De fire Aar, som da fulgte, indtil Lincoln blev myrdet, hørte til de mest skjæbnesvangre i Amerikas Historie. Det vil ikke her være Stedet nærmere at indgaa paa Enkelthederne i Borgerkrigen og den civile Administration, som den nødvendiggjorde, og blandt hvis vigtigste Skridt var Negerflaveriets Ophævelse.

Den Plads, Lincoln indtog under denne vigtige Periode, kan siges at have været en moderat fremadskridende. Han vilde ikke gaa med de allervoldsomste og ivrigste Politikere, men frygtede heller ikke for at tage kraftige Skridt, naar efterhaanden Situationen tiljagde Saadant.

Lincoln blev naturligvis i 1862 atter Republikanernes Kandidat til Præsident og gjenvalgtes mod Demokraternes, den forhenværende Chef for Potomac-Armeen, General McClellan. Kort Tid efter hans Tiltrædelse af sin anden Termin endtes da ogsaa faktisk Opstandens Sag ved Richmonds Indtagelse og Lees Armees Kapitulaton ved Appomatox Courthouse den 6te April 1865. Lincoln skulde imidlertid ikke længe glæde sig over dette heldige Udfald af Unionens Sag, for hvilken han dygtigt og nidkjært havde kæmpet.

VII. Lincolns Begravelse.

Kl. 9 om Morgenen, altsaa henimod et Par Timer efter, at Abraham Lincoln havde udaandet sit sidste Suk, blev hans Lig bragt til det Hvide Hus. Der blev Legemet balsameret og paaklædt for Graven. Den høitidelige Indvielse fandt Sted i den østlige store Sal. Omtrent midt i Salen stod den store Katafalk, paa hvilken Præsidentens afsjælede Lig hvilede; det var indesluttet i en smuk Mahogni Kiste, med Blyornamenter og dækket af et stort Silketæppe. En Sølvplade paa Kisten bar følgende Indskrift:

Abraham Lincoln,

Sixteenth President of the United States,

Born February 12th, 1809. — Died April 15th, 1865.

Katafalken stod hævet over Gulvet omtrent fire Fod; der førte ved dens Sider et Trappetrin op, saa at man let kunde træde op og saa Anledning til at se den myrdede Præsidents Ansigtstræk. Over dette var en Canopy, foret med hvid Silke, men forøvrigt dækket med sort Silke, Fløiel og Flor.

Paa Kisten laa kun tre Krandsje; de vare af hvidt Mos og Evighedsblomster, blandede med Lilier og Tulipaner.

Da Sørgefesten fandt Sted, sad nærmest ved Kisten den Udsødes Slægtninge; dette var kun hans egen nærmeste Familie; det har nemlig været et besynderligt Tilfælde, at ingen Person har gjort Fordring paa at være blandt fjernere Slægtninge af Præsident Lincoln; hans Fødsel og Fortid havde været hyllet i et dunkelt Mørke; og den sædvanlige Strøm af Præsidentens "Slægtninge" var ukjendt i det Hvide Hus under hans Administration. Derimod var tilstede en Mængde Personer, som vare eller som idetmindste paastod at være i Slægtskab med Mrs. Lincoln. Capt. Robert Lincoln sad roligt, nedbøiet med sit Lommeørklæde for Ansigtet; det var synligt, at han søgte at beherske sine Følelser. "Tadd" græd høit. Mrs. Lincoln var for svag og nervøs til at deltage i disse høitidelige Handlinger.

Præster af de forskjellige Bekjendelser toge Del i Høitidelighederne. Rev. Dr. Hall af Washingtons Episkopale Kirke aabnede Høitidelighederne ved at oplæse hans Kirkesamfunds skjønne Invielse af den Døde for Graven. Biskop Simpson, af Illinois's Methodist Episkopale Kirke holdt derpaa en Bøn. Den egentlige Rigtale blev holdt af Rev. P. D. Gurley D. D., en presbyteriansk Præst, fra Washington; Præsidenten og hans Familie havde regelmæssigt besøgt hans Kirke.

Høitideligheden affluttedes med en Bøn af Dr. Gray, Capellan for de Forenede Staters Senat.

Vi hid sætte fra ovennævnte Dr. Gurleys Tale Følgende:

"Som vi staa her idag, sørgende omkring de livløse Levninger af vor elskede høieste Embedsmand, erkjende vi og beundre Guds Almagt. Det var en grusom, en

grusom Haand, den Snigmorderens mørke Haand, som knuste vor hædrede, vise og ædle Præsident og som opfyldte vort Land med Sorg. Men over dette er der Noget, som vi maa se og erkjende, det er vor vise og trofaste, almægtige Alfaders revsende Haand." — — — —

"Folket stolede paa vor afbdøde, savnede Præsident med fuld og fast Tillid. Rimeligvis har ingen Mand siden Washingtons Dage været saa dybt og fast forbunden med det amerikanste Folks Hjerter som Abraham Lincoln. Sandeligt, det tog ikke Feil, da det viste ham Tillid og Kjærlighed. Han fortjente det, fortjente det vel og fortjente det fuldstændigt. Han fortjente det paa Grund af sin Karakter, paa Grund af sine Handlinger, og paa Grund af den hele Tone, der har gaaet gennem hans Liv. Han var simpel og ligefrem, klar og hæderlig, trofast og retfærdig, godgjørende og velvillig. Hans Opfatninger vare hurtige og klare, hans Bedømmelser vare rolige og akurate, hans Forsætter vare gode og rene uden nogenjombhelst Tvivl. Allid og allesteds var hans Hensigt og Dnske at være hæderlig og retfærdig. Hans Hæderlighed var fuldstændig, gjennemgaaende, altomfattende og ubestikkelig; den var den samme paa alle Steder og alle Forhold, den samme enten det gjaldt den mindste Bagatel eller den største Statsfag — for ham gjaldt det kun Sandhed og Retfærdighed; i Smaat og Stort skulde de respekteres.— Jeg skal ikke her nærmere udvikle, hvorledes disse hans Grundsætninger, dem han altid søgte praktisk at gennemføre, have gavnet vort Land og vort Folk; det er jo overflødigt; Forholdet er for vel kjendt. Kun nogle faa Ord.

Han opfattede fra Begyndelsen af de Farer, for

hvilke Foræderi havde udsat den frieste og bedste af alle Nutidens Regjeringsformer; han opfattede, hvorledes den Kamp, som kjæmpedes her i Amerika, ikke alene angik vort Samfund, men Frihedens og Civilisationens Sag over den hele Jord."

Her afflutes det korte Referat af Prædikenen. Efter at Høitideligheden i det Hvide Hus var fuldbragt, blev Liget i en med fire graae Heste forspændt Liggvogn bragt til Capitoliet. Gaderne, hvorigjennem Liget førtes, frembød et imponerende Skue. Hvert Vindue, Hústag, Balkon, hver Tomme paa Fortougenes Grund, paa begge Sider, var tæt besat med Folk, som, det være af Sympathi eller Nysgjerrighed, ønskede at se Liggærden. Almindelig Stilhed herskede, neppe en Lyd hørtes; de Faa, som talte indbyrdes, hviskede saa lavt, som muligt.

Nu hørtes Sørgetrommens dæmpede Lyd og den militære Escorte marscherede fremover med vendte Geværer. Derpaa fulgte efterhaanden alle Korporationer, som fandtes i Washington, Kongressen, Liggvognen det udenlandske Diplomatiske Korps samt endelig atter en militær Escorte.

Efterat Processionen var ankommen til Capitoliet og Liget var bragt ind, holdt Dr. Gurley en kort Bøn. Derpaa opfordredes Følget til at sjerne sig, og den asdøde Præsidents affjælede Legeme hvilede nu i Ro og Stilhed under den store Rotunda. Om Natten oplystes denne af halft fordunklede Gasblus, og Stilhed overholdtes.

Senere førtes Liget til Springfield, Ill., hvor et prægtigt Mansoleum er reist.

Lincoln's Gravmonument i Springfield, Ill.

Som en Prøve paa den almindelige Sorg, som gjennemgik det hele Folk, indsatte vi den af Mrs. P. A. Hanaford forfattede og paa flere Steder benyttede

Begravelsesang.*

Air: "Mount Vernon."

Fjern idag er Fryd og Glæde
Fra vor Slette, Bjerg og Dal.
Klagefang op til Guds Sæde
Kun der høilydt lyde skal.

Frihed nok en Martyr krævede,
Himlen en mer Arving fik,
Dit Raad, Gud, vi ei betvivle,
Taarefyldt er dog vort Blik.

Maa i denne mørke Time
Vi Din Visdom barnligt tro,
Mens et mægtigt Folk med Taarer,
Bær sin Elskede til No.

Herre, Du, som tog vor Fører
Dinende et frigjort Land,
Naar fra Nebo Du os leder
Før os igjennem Jordans Vand!

* Ovenstaaende Sang og den paa Side 163 er os velvilligt tilstillet af Past. Brun.

FUNERAL HYMN.

Air: "Mount Vernon."

Hushed to-day are sounds of gladness,
 From the mountains to the sea,
 And the plaintive voice of sadness
 Rises, mighty God, to thee.

Freedom claimed another martyr;
 Heaven received another saint:
 Who are we, thy will to question!
 Lord, we weep without complaint.

May we, to thy wisdom bowing,
 Own thy love in this dark spell.
 While with tears a mighty nation
 Buries one it loved so well!

And, O Thou who took our leader,
 With the Promised Land in view,
 While on Pisgah's height we leave him,
 Lead us, Lord, the Jordan through!

VIII. Smaa-træk af President Lincolns Liv.

1. En Bøn for Presidenten.

Det var i Sommeren 1861; en menig Soldat af et af Potomac-Armeens Regimenter havde sovet paa sin Post nær Chain Broen, der fører over øvre Potomac; han blev greben, arresteret, sat under Krigsret og naturligvis dømt til at skydes; den høistcommanderende General stadfæstede Dommen og fastsatte Dagen for Executionen. Soldaten var ung; han var af mere end almindelig Intelligents og forstod vel, at Ansøgning om Formildelse eller Eftergiveness af Straffen vilde ikke være til nogen Nytte; han ventede derfor rolig paa sin Skjæbne, for at møde den, saaledes som det anstaar en Soldat.

Tiden for Executionen nærmede sig; Krigens vanskelige Forhold nødvendiggjorde streng Disciplin; et Exempel maatte statueres; det nærverende Tilfælde var af graverende Betskaffenhed, da den Post, han havde haft, var meget nær Fiendens Forposter.

En Slægtning af den Dømte gik imidlertid til President Lincoln og forklarede til ham Situationen. Der var naturligvis ingen Undskyldning og Henvendelsen kunde alene ske til Presidentens Barmhertighedsfølelse for en ung Mand. Det var en bekjendt Sag, at Lincoln

Kun meget nødtigt stadfæstede Dødsdomme; saa vidt det lod sig forene med Dpretholdelse af Armeens Disciplin søgte han at paavirke Authoriteterne, baade de militære og civile, til at anvende saa lempelige Straffe, som forstaaeligvis kunde bruges.

Præsident Lincoln besluttede sig til at benaade ham; han undertegnede den til dette Diemed sigtende Ordre; imidlertid kom Dagen for Executionen.

„Sæt“, tænkte Præsidenten, „at min Ordre ikke er naaet frem!“

Telegraphen blev benyttet; men man fik intet tilfredsstillende Svar fra Leiren.

„Bring min Vogn frem!“ befalede han.

Den kom; han medtog et nyt, i al Hast udfærdiget Benaadningsdocument og lod sig i yderste Hurtighed kjøre til den ti Mil bortliggende Leir. Han kom netop til rette Tid; det viste sig, at den først affendte Benaadningsordre ved en Feiltagelse ikke var naaet frem; uden Præsident Lincolns egen Ankomst vilde Soldaten være bleven skudt overensstemmende med Krigsretsdommen.

Det er vel muligt, at Præsident Lincoln jenere ikke tænkte videre over denne Begivenhed; men den gik ikke ud af Minderne paa den Soldat, hvis Liv saaledes for denne Gang var frelst. Da det tredie Vermont Regiment det følgende Aar gjorde et Stormanfald paa Riffel-skytternes Grave foran Yorktown, sendte Fienden en voldsom Kugleregn mod dem. Blandt de første, som faldt, var Wm. Scott, af Compani K. Hans Kammerater tog ham op; han havde sex Kugler i sit Legeme; hans Liv var nu nær sit Sidste; han opsendte da, under Kampens Larm, de Døendes Jammer og de Stridendes

Naab, en alvorlig Bøn til Gud for Presidenten; han erindrede i sin Dødsstund Presidentens Godhed mod ham; han sagde, før han udaandede, til sine Kammerater, at han var glad over at dø paa en saadan Maade, og saaledes have vist, at han ikke var en Kujon.

Hans Lig blev begravet omtrent to Mil bag de Confödereredes Fort, i Midten af en Gruppe Vinranke og Cedre; omkring var en Kredts af blomstrende Kirsebærtræer.

Da man grov hans Grav, fandt man Hjerneskalder og Ben efter Menneskelig, saa vel som Metalknapper fra militære Uniformer; dette viste, at Stedet under Revolutionskrigen har været benyttet som Begravelsesplads for Mænd, der havde givet Livet i Kampen for sit Fædrelands Frihed.

Feltpræsten fortalte ved Graven den ovenfor meddelte Begivenhed ved den Udfødes Benaadning; Soldaterne stode omkring med blottede Hoveder og lyttede med spændt Opmærksomhed og med mere Agtpaagivenhed end sædvanligt er Tilfældet ved militære Jordsæstelser i Krigstid. Præsten affiuttede sin Tale med en varm, hjertelig Bøn for Presidenten og udtalte sin levende Beundring for det ædle Sindelag, han ved hin Anledning havde lagt for Dagen; Taarer stode i mangen en Soldats Øie, da Jorden kastedes ned i den trange Grav, hvor den tapre Kammerat iført sin Uniform og sit Blanket, var lagt for at sove den lange Søvn.

Soldaterne adskildtes; nogle Minuter efter var enhver af dem beskæftigede med et eller andet Arbeide i Leiren; men hin Scene ved Graven vil i deres fremtidige Liv dukke op i deres Erindring. Den døde Soldat, William

Scotts alvorlige Ansigtstræk og Udtryk af Tilfredshed, der i Døden havde hvilet over dem, vil staa for dem. Havde President Lincoln seet ham i Døden, vilde han utvivlsomt have følt sig tilfreds med den Gjerning, han viste, da han engang barmhjertig skaaede hans Liv.

2. President Lincoln og Tambourgutten.

En Skitse fra Borgerkrigens Dage beretter Følgende: Nogle faa Dage, forinden vort Regiment fik Ordre at forene sig med General Lyons Korps, der dengang var paa Marshen til Wilsons Creek, blev vort Compagnis Tambour syg; han blev bragt til Hospitalet; en kort Stund efter indbragtes en Neger, der var bleven arresteret for uden Tilladelse at have overskredet Leirlinien; da han var fremstillet for Compagni-Chefen, vor Captain, spurgte denne ham: „Hvad har Du at bestille indenfor vore Linier?“

„Jeg kjender en Trommeslager“, svarede Negeren, „som ønsker at blive hvervet til Deres Compagni; jeg er kommen for at give Dem Underretning om dette“.

Negeren fik strax Paalæg om at sige til Trommeslageren, at, hvis han ønskede at indtræde som Tambour i den korte Tjenestetid, for hvilken de vare indskrevne, skulde han faa dobbelt Betaling; han maatte derhos indfinde sig paa Leirgrunden tidlig den næste Morgen. Negeren blev derpaa bragt udenfor Leirlinien.

Den følgende Morgen, netop medens Reveillen blev slaaet, fremmødte foran Compagni-Chefen en middelal-

drende Kvinde; hun var klædt i dyb Sørgedragt; ved Haanden førte hun en kjæft udseende Gut, der saa ud til at være omtrent en tolv, tretten Aar gammel.

Hendes Fortælling var snart fortalt. Hun var fra Ost-Tennessee, hvor hendes Mand var bleven dræbt af Rebellerne, som derpaa havde ødelagt alle deres Eiendele. Hun havde derpaa med sit eneste Barn begivet sig til St. Louis, Missouri; der ventede hun at finde en Søster; denne hendes Søgen havde imidlertid vist sig forgjæves og, da hun naturligvis var aldeles pengeløs, tænkte hun, at hun burde lade sin Søn tage Tjeneste som Tambour for den korte Tid, vi skulde tjene i Armeen; hun kunde selv faa Beskjæftigelse og maaske være istand til at finde sin Søster, inden Tiden for vor Afsted fra Militærtjenesten.

Under Gjengivelsen af denne hendes Modgangs Historie, holdt hendes lille Søn sine Dine skarpt fæstede paa Captainens Ansigt; idet denne netop var ifærd med at erklære, at han ikke kunde antage en saa liden Gut, raabte Sønnen, der anede Svarct, med fast, men barnlig Stemme:

“Vær ikke mod det, Captain! Jeg kan slaa paa Tromme.”

“Du er altfor liden,” svarede Kapteinen smilende.

“Ja, jeg er liden,” udbrød Gutten; “men tromme kan jeg.”

“Vel, lad os faa høre det, da,” sagde Kapteinen efter en liden Betænkningstid; “Sergeant, bring en Tromme; lad Gutten vise, hvad han duer til.”

Trommen blev bragt frem, og Gutten viste saa tilstrækkeligt, hvad han buede til i sin Kunst, at Kaptainen indvilgede i hans Dnske og antog ham som Tambour.

Afskeden mellem Moder og Søn var rørende; men Adskillelsens Stund var snart forhaanden. Kompaniet havde atter at sætte sig i Marjch.

Edward Lee, saa hed Gutten, blev snart det hele Kompanis Yndling.

Efter den Fægtning, i hvilken General Lyons faldt, havde jeg om Natten Vagt paa Skrænten af en meget dyb Ravine; Fiendens Forposter stod paa den anden Sides Skrænter. Det gjaldt at holde skarpe Øren for ikke at blive overrumplede; men i Nattens Stilhed hørtes ingen anden Lyd end af og til en Uls Hysten. Som Morgendæmringen begyndte af kaste sit Lys over Jorden, hørte jeg pludseligt en rask Trommehvirvel; jeg troede først, at den kom fra Rebellernes Leir over paa den anden Side af Ravinen; men den Klang var skarpt og tydeligt til, at den kunde være saa fjern. Jeg lyttede opmærksomt og tydeligt nok kom Trommelyden nede fra Ravinens Bund; men hvad hørte jeg? Det var jo den velbekjendte Trommelyd til:

Our drummer boy from Tennessee
Beating for help the Reveille.

Det var Eddy, som gav Nødsignalet. En Officer med en Patrouille kom just i dette Dieblik; han gjenkjendte ogsaa Eddie's Trommen, men han nølede, da jeg bad om Tilladelse til at hjælpe ham. "Kompaniet skal marschere om tyve Minutter," sagde han, "og det vil

jo ikke blive muligt for Dem at komme tilbage inden den Tid." Imidlertid, paa min instændige Anmodning indvilgede han. Jeg søgte min Vej ned gennem Ravinens Vanskeligheder og ledet af Trommens Lyd naaede jeg endelig hen til et Træ, hvor Eddie sad, med Ryggen støttet mod Træet. Han kunde neppe tale, en Kanoukugle havde næsten taget begge Fødderne af ham, Trommen stod ved Siden, og han havde, besynderligt nok, været istand til at slaa paa den. Han fortalte mig, at en saaret, senere død Rebelsoldat, hvis Lig laa ved Siden, havde hjulpet ham op mod Træet. Neppe havde Eddy fuldendt sin korte Meddelelse, før en af Rebellerens Kavalleripatrouiller kom hen mod os; jeg var Fange; da jeg førtes bort, bad jeg dem om at tage Eddy med til deres Leir, for at Fødderne kunde blive amputerede og forbundne. En af Rytterne tog ham op med sig paa Hesten, men inden vi naaede Leiren var Eddy Lee kun et Lig.

Jeg blev senere udvexlet fra Fangensskabet, indtraadte atter i Armeen og kom, som Officer til Washington; ved en Leilighed kom jeg til at berette Eddies Historie til Præsident Lincoln.

"Hvor er hans Moder nu?" spurgte Lincoln synligt rørt. "Jeg skulde ønske, at det stod i min Magt at udrette noget for hende. Det er haardt at miste en Søn; jeg ved det selv."

"Jeg kan maaske opspore hende, naar jeg kommer tilbage til St. Louis," sagde jeg.

"Vel," affluttede Lincoln Samtalen," hvis De er

jaa heldig at finde hende, underret mig da derom øieblikkelig."

Jeg fandt hende; hun fik sine Pensionsforhold hurtigt ordnede, og Lincoln forærede sit Portræt med en egenhændig Dedication.

3. Lincolns Mening om Amerikas Kvinder.

Præsident Lincoln havde indfundet sig ved en Fair, som afholdtes i Patentofficet i Washington til Fordel for de saarede Soldater; inden han forlod Stedet, maatte han naturligvis paa det tilstedeværende Publikums Opfordring holde en Tale. "I denne usædvanlige Krig," sagde han da, "har der vist sig udsædvanlige Udviklinger af Kræfter, saadanne som aldrig have været set i nogen foregaaende Krig. Og mellem disse mærkelige Begivenheder har Intet været mærkeligere end disse Fairs til Fordel for saarede Soldater og deres Familier. Den hovedsagelige Virkekraft ved disse Anledninger har været de amerikanske Kvinder. Jeg er ikke vant til at benytte overdrevent rosende Udtryk; jeg har aldrig studeret den Kunst at yde Komplimenter til Kvinder; men jeg maa sige, at, hvis Alt, hvad Poeter og Talere have siden Verdens Skabelse sagt til Kvindens Ros, blev anvendt paa Amerikas Kvinder; saa vilde det ikke være tilstrækkelig til at give dem Hyldest for den Ros, de have fortjent for sin Færd under Krigen. Jeg vil slutte med det Ønske: "Gud velsigne Amerikas Kvinder."

4. Lincoln erindrer sin Moders Bønner.

I Februar 1862 blev Præsident Lincoln hjemført af en stor Sorg, nemlig at hans haabefulde Søn Willie afgik ved Døden; samtidigt trykkes hans Sind ved, at en anden Søn, Thomas eller, som han i Familien kaldtes, "Tadd" laa meget farligt syg.

Dette var en ny Byrde; med sin faste Tro og Tilid til Forsynet betragtede han Hjemfølgelsen som uudgranskelig. En christelig Dame fra Massachusetts, der dengang forrettede som Pleierske ved et af Hospitalerne, kom for at passe de syge Børn.

Hun beretter, at hun og Mr. Lincoln vaagede sammen ved Sygefængens Side, og at han ofte gik op og ned ad Gulvet, sigende i en alvorlig Tone:

"Dette er den haardeste Prøvelse i mit Liv; hvorfor sker dette? Hvorfor sker dette?"

I Løbet af sine Samtaler med hende, spurgte han hende om hendes Stilling. Hun fortalte ham, at hun var en Enke, samt at hendes Mand og to Børn vare i Himmelen; hun tilspøiede, at hun saa Guds Haand i Alt, samt at hun aldrig havde elsket Ham saa meget som efter disse hendes Hjemfølgelser.

"Hvorledes har De naaet til den Erkjendelse?" spurgte Mr. Lincoln.

"Simpelthen ved at stole paa Gud og føle, at Alt, hvad han foretager, er rigtigt og vel," svarede hun.

"Underkastede De Dem aldeles under hans Willie allerede ved det første Slag?" spurgte han.

"Nei," svarede hun; "ikke fuldstændigt; men som Slag kom paa Slag, og Alle efterhaanden bleve tagne

fra mig, da kunde jeg underkaste mig, og jeg underkastede mig; tilsidst blev jeg da ogsaa meget lykkelig.

Han svarede: "Jeg er glad ved at høre Dem sige dette. Deres Erfaring vil hjælpe mig til at bære min Hjemføgelse."

Da man underrettede ham om, og forsikkrede ham, at mange Christne bad for ham om Morgenen paa den Dag, da Begravelsen skulde finde Sted, tørrede han nogle Taarer, som trængte frem af Pinene, og sagde: "Jeg er glad ved at høre dette. Jeg ønsker, at de ville bede for mig; jeg trænger til deres Bønner."

Da han skulde gaa ud til Ligfølget, udtrykte den gode Dame sin Sympathi for ham. Han takkede hende venligt og sagde: "Jeg vil forsøge at gaa til Gud med mine Sorger."

Nogle faa Dage efter, spurgte hun ham, om han troede, at han kunde stole paa Gud. Han svarede: "Jeg tænker, at jeg kan, og jeg vil forsøge. Jeg ønsker, at jeg havde den barnlige Tro, De saa ofte har talt om; jeg stoler paa, at han vil give mig den."

Derefter talte han om sin Moder, hvem han for saa mange Aar tilbage havde overgivet til Jordens Skjød ude i Indianas Bildmarke. I denne hans Hjemføgeljes haarde Stund vendte hans Tanke tilbage til Erindringen om hende, som engang havde baaret ham ved sin Barm og mildnet hans barnlige Sorger; hun stod nu for hans Blik med de sømteste Erindringer. "Jeg erindrer hendes Bønner," sagde han, "og de have altid fulgt mig. De have klynget sig til mig gjennem hele mit Liv."

5. En Soldats Benaadning.

Da General Fisk engang var tilstede ved en Modtagelse i "Det Hvide Hus," saa han en gammel, stakkels Mand fra Tennessee ventende i Forværelset. Han satte sig ned ved Siden af ham og spurgte ham om hans Grinde; det oplystes da, at den gamle havde ventet paa Audients hos Præsidenten i tre til fire Dage og, at hans Grinde var af presserende Natur, da det gjaldt om at faa Benaadning for hans Søn, som ved en Krigsret var bleven dømt til Døden for en militær Forseelse.

General Fisk nedskrev paa et Kort en Skitse af hans Sag og sendte det ind til Præsidenten med en særegen Anmodning til denne om at se Manden. Et Dieblif efter kom Ordren; til Trods for alle Senatorer, Guvernører og Generaler, som utaalmodigt ventede, fik den gamle Mand Udgang til Præsidentens Bærelse.

Han viste til Præsident Lincoln sine Papirer; Præsidenten modtog dem og sagde at han vilde gennemse dem samt give sit Svar den paafølgende Dag.

Den gamle Mand, der var som i en Forventningens Døds-kamp, saa op til Præsidentens velvillige Ansigt og raabte:

"Imorgen kan maaske blive for sent! Min Søn er underkastet en Dødsdom. Afgjørelsen bør finde Sted nu!" og en Strøm af Taarer fortalte, hvor bevæget han var.

"Kom," sagde da Mr. Lincoln, "vent et Dieblif, og jeg vil give Dem en Fortælling;" og han fortalte den gamle Mand Fortællingen som General Fisk havde om den sværgende Ruds; den lyder som følger:

Generalen havde begyndt sin militære Carriere som Oberst; da han oprettede sit Regiment i Misjouri, foreslog han sine Folk, at al Sværge og Banden skulde op-høre i Regimentet. De samtykkede, og i flere Maaneder kjendtes ikke noget Tilfælde, hvor den saaledes vedtagne Regel var bleven overtraadt. Obersten havde en Kudsst ved Navn John Todd, der, især da Veiene ikke altid var i den bedste Stand, ofte havde stor Vanskelighed for at styre sin Brede og sin Tunge. Det hændte sig engang, da John skulde drive sine Muler gjennem en Række af Mudderhuller, endnu værre end sædvanligt, at han ikke længere kunde tilbageholde sine voldsomme Følelser; han brød da ud i en Salve af de voldsomste Eder; Obersten fik Underretning om denne Overtrædelse af Forbudet og krævede John til Regnskab.

"John," sagde han da, "har Du ikke lovet at lade mig udføre Sværgningen for hele Regimentet?"

"Jo, jeg gjorde, Oberst!" svarede John roligt, "men Sagen var, at Sværgningen maatte finde Sted enten dersteds eller aldeles ikke, og De var jo ikke nærværende, saa De kunde ikke udføre den."

Han fortalte denne Historie saa godt, at den gamle Mand for et Dieblik aldeles glemte sin Søn, og ved Slutningen brast Præsidenten og Manden ud i en hjertelig Latter. Derpaa skrev Præsidenten nogle Ord og viste dem til den gamle Mand, som læste dem og derved fik Anledning til at bryde ud i Taarer; men denne Gang var det Glædestaarer, da disse Ord frelste hans Søn.

Det siges, at den benaadede Soldats senere Færd viste ham værdig den Tillid og Belvillie, som Præsident Lincoln ved den Anledning havde vist ham.

6. En Fortælling om Sallie Wards praktiske Philosophi.

Et Telegram fra Cumberland Gap om, at "Skydning hørt i Retning af Knorville" blev bragt til Præsident Lincoln; han sagde da, at han var glad derover. Nogle af de tilstedeværende Personer, som mest tænkte paa General Burnsidens farlige Stilling, kunde ikke se, hvilken Marsag Præsident Lincoln have til at være glad over det telegraferede Budskab, og de udtalte da ogsaa denne sin Mening.

"Vel, ser De," sagde da Præsident Lincoln, "det minder mig om Mrs. Sallie Ward; hun var en af mine Naboer og havde en meget talrig Familie. Undertiden hændte det sig, at man hørte nogen af hendes talrige Afkom skrigte paa et affides liggende Sted, og da raabte Mrs. Ward: "Det er et af mine Børn, som endnu ikke er dødt!"

7. Lincoln om Slavehandel.

Hon. John B. Alley, af Lynn, Massachusetts, var sendt til Præsident Lincoln med en Ansøgning om at faa benaadet en Person, der sad arresteret i Newburyport Fængsel for at have drevet Slavehandel. Han var bleven dømt til fem Mars Fængsel og et Tusind Dollars Bøder. Ansøgningen var ledsaget af et Brev fra den Dømte til Mr. Alley, og deri erkjendte hin sig skyldig samt Dommens Verettigelse. Han var — i det Mindste paa Papiret — meget angrende, og han havde allerede ud-

holdt sin fulde Straffetid, saa vidt angik de idømte fem Aar, men han holdtes endnu i Fængsel, fordi han ikke var istand til at betale Bøderne, de Tusinde Dollars. Mr. Alley oplæste Brevet for Præsidenten; denne var siensynligt ikke urørt af de ydmyge og varme Udtryk; han læste derpaa Brevet eller Ansøgningen selv; men uden at betænke sig, leverede han den tilbage og sagde: "Nei; jeg kan ikke benaade i dette Tilfælde; jeg ønsker gjerne at være mild og udøve min Benaadningsret til den yderste Grad, som kan stemme overens med Retfærdighed; jeg skal være villig til at benaade selv den lumpneste Morder, hvis der muligens kunde findes undskyldende Omstændigheder, som talte til hans Forsvar. Men at benaade en Mand, der har været saa nedrig, at han for Bindings Skyld er reist over til Afrika for at røve Mennesker for at sælge dem i en uendelig Trældom, en saadan Mand er værre end den usleste Morder. Han skal aldrig erholde Benaadning af mig. Nei! Aldrig, selv om han skulde raadne i Fængslet."

8. Hvad Mr. Lincoln vilde foretage med Jefferson Davis.

En af de sidste kvikke Historier fra Lincolns Læber var den, han fortalte, da en Gentleman midt under Conføderationens Sammenstyrten ivrigt spurgte om "hvad der skulde blive gjort med Jefferson Davis?"

"Der var en Gut i Springfield," svarede Mr. Lincoln, "som opsparede sine Penge og kjøbte en Vadskebjørn (coon), som imidlertid, efter at den første Nyheds-

interesse var over, blev til stor Kjedsomhed og Bamselighed. En Dag førte Gutten den gennem Gaderne, medens han samtidigt havde fuldt op med at bruge Hænderne til at faa fra sig det lille Bæst, som næsten havde revet Klæderne af ham. Tilslidst satte han sig aldeles udmattet ned paa en Hjørnestein. En Mand, der passerede forbi, lagde Mærke til Guttens nedtrykte Udseende og spurgte om Narrafagen.

"Nah," var det eneste Svar, "denne Badstebjørn skaffer mig saa meget Bryderi."

"Hvorfor da ikke blive kvit den?" spurgte Manden.

"Hush," svarede Gutten, "ser De ikke, at den holder paa at overgnave Touget? Jeg vil lade den gjøre det og saa gaa hjem og fortælle Folk, at den er kommen bort fra mig."

9. Lincolns anden Nomination.

Det viste sig, at Telegrafdepeschen, som meddelte Lincolns anden Nomination for Præsident, var bleven sendt fra Krigs-Departementet til hans Office, medens han var ude for at tage Lunch. Uden at vende hjem, havde han derpaa taget Veien til Krigs-Departementet. Ankommen did fik han høre Depeschen om Andrew Johnsons Nomination for Vice Præsident.

"Hvad?" sagde han til Telegrafisten, "nominere de Vice-Præsident før Præsident?"

"Hvorledes?" spurgte den forbausede Telegrafist,

"har De ikke hørt om Deres egen Nomination? Den blev sendt til det Hvide Hus for to Timer siden."

"All right," var Svaret, "jeg vil sandsynligvis finde den der ved min Tilbagekomst."

Idet han lo over denne Hændelse, fortalte han en kort Stund efter: "En ganske besynderlig Hændelse fandt Sted den Dag, da jeg for fire Aar siden blev nomineret i Chicago; jeg mindes den nu iaften. Da jeg den Aften vendte hjem, gik jeg op i Mrs. Lincolns Læseværelse. Da jeg følte mig noget træt, lagde jeg mig paa en Sopha, lige overfor hvilken der hængte et Speil. Da jeg lagde mig tilbage, saa jeg i Speilet aldeles tydeligt to Billeder af mig selv; de vare aldeles lige, undtagen at det ene var lidt blegere end det andet. Jeg reiste mig og lagde mig atter ned, men Udfaldet blev det samme. Det satte mig i en Slags uhyggelig Stemning, men da nogle Venner kom ind, tænkte jeg ikke videre over Sagen.

Den næste Dag forsøgte jeg, om Speilet havde den samme Virkning, og dette viste sig at være Tilfældet.

Imidlertid har jeg senere gjentagne Gange forsøgt, om jeg ved at stille et Speil i den tilsvarende Stilling kunde frembringe et lignende Phænomen, men det er aldrig lykkets."

Lincoln udtalte ikke; men det forstås, at han i hin besynderlige Fremtoning havde seet Varjel om, at han skulde blive to Gange valgt til Præsident.

10. Slangen i Sengen med de to Børn.

Mange Personer fra Kentucky vare særdeles ivrige for, at Tropperne, som havde at marschere til Tennessee for at dæmpe det udbrudte Oprør, ikke skulde blive sendte gjennem deres Stat. Præsident Lincoln nølede med at fatte sin Beslutning, og de fra sin Side trængte paa for at faa en hurtig Afgjørelse.

"Jeg er," sagde han da, "til en hoi Grad lig den Farmer, som, da han en Vinternat vendte hjem, fandt sine to Smaagutter sovende tilsengs, medens en stor styg Slange krob over deres Legemer. Han kunde ikke slaa til Slangen uden at skade, maaske dræbe Gutterne; derfor ventede han roligt, indtil Slangen var krogen bort. Nu, siger Jeg Eder, jeg ønsker ikke at handle i nogen Hast; jeg ønsker ikke at forulempe Nogen i Kentucky, men jeg skal faa Bugt med Slangen i Tennessee."

Han lod tilsidst Tropperne marschere raadt gjennem Kentucky, for at bistaa Andrew Johnsons Fjeldboere og saaledes opretholde Unionens Sag i Tennessee.

 11. Hvorledes Lincoln besluttede at affledige General Roscreans.

General James B. Steedman, almindelig kjendt under Tilnavnet "Gamle Chickamauga," meddeler Følgende:

Nogle Uger efter det uheldige Slag ved Chickamauga og medens endnu Chattanooga var i Beleiringstilstand, blev jeg overrasket ved at modtage et Telegram fra Præsident Lincoln om at komme til Washington; jeg op-

ſøgte General Thomas, forelagde ham Telegrammet og fik naturligviis Ordre til at reise ſtrax. Da jeg var kommen til det Hvide Hus, blev jeg meget velvilligt modtaget af Præsidenten. Denne gik lige paa Sagen og ſpurgte: "General Steedman, hvad er Deres Mening om General Roscrans?"

General Steedman nølede et Dieblif og ſvarede: "Hr. Præsident, jeg ſkulde helst ønske ikke at udtale nogen Mening om en overordnet Officer."

Da ſagde Lincoln: "Hvad jeg ønsker, er netop en Udtalelse fra en Mand, der ikke ønsker at udtale ſig. Jeg er paa alle Kanter beleiret med Anviſninger om, hvorledes jeg bør handle. Hver Dag modtager jeg Breve fra Arme=Officerer, der opfordrer mig til at give dem Permiſſion for at komme til Waſhington og give værdifulde Dplyſninger."

"Vel, Hr. Præsident," gjennælede General Steedman, "De er Armeens Høiſtbefalende, og derfor, hvis De befaler mig at tale, da vil jeg tale."

Mr. Lincoln ſagde: "Da befaler jeg Dem at udtale Deres Mening."

"Nu vel," ſagde Steedman, "jeg mener, at Gen. Roscrans er en udmærket General til at kommandere en ſeirende Arme."

"Men hvad Slags Mand vil han være til at kommandere en ſlagen Arme?" ſpurgte Lincoln.

General Steedman yttrede forſigtigt: "Jeg antager, at der i Armeen er to eller tre Mænd, ſom ville være bedre."

Da fremsætter Lincoln paa ſin ſædvanlige, næſten humoriftiſke Maade, følgende ligefremme Spørgsmaal:

“Hvilken Officer Armeen er der, General Steedsman, som De, foruden Dem selv, tror at ville blive en bedre Chef?”

Svaret var raskt og bestemt: “Jeg tror, at Gen. Thomas vil være den bedste for den nuværende Situation.”

Samme Aften gik fra Washington til Cumberland Armeen en Ordre om General Rosencrans's Afskedigelse og General Thomas's Indsættelse i hans Plads.

12. Hvad Lincoln ansaa for “Det 19de Aarhundredes store Begivenhed.”

Maleren Carpenter fortæller: Mr. Chase, Finantsministeren, fortalte mig engang, at i et Cabinetsmøde just efter Slaget ved Antietam og lige før Udstedelsen af September Ordren til Indledning af Slavernes Emancipation begyndte Præsidenten Forretningerne med at sige: “Tiden for Udstedelse af Emancipation=Proklamationen kan ikke udsættes. Den offentlige Mening vil understøtte den—mange af mine varmeste Venner og Understøttere forlange den—og jeg har lovet Gud at jeg vil gjøre det.” Den sidste Del af Lincolns Uttring var sagt i en lav, dæmpet Tone, saa at den neppe hørtes af nogen Anden end af Chase, der sad nærmest ved ham. Chase spurgte da Præsidenten, om han havde forstaaet ham rigtigt. Mr. Lincoln svarede: “Jeg gav et høitideligt Løfte for Gud, at hvis General Lee blev drevet ud af Pennsylvania, vilde jeg krone dette Udfald med en Erklæring om Slavernes Frigivelse.”

I Februar 1865—saa fortsætter Mr. Carpenter—nogle saa Dage efter det constitutionelle Amendement, reiste jeg til Washington og modtoges der af Mr. Lincoln med den Velvillie og Familiaritet, som altid har karakteriseret vore foregaaende Samvær. Jeg sagde ham, at jeg denne Gang var meget stolt over at have været den Kunstner, der først havde fattet Ideen til at male et Bærk med en Fremstilling af Emancipationsakten paa en allegorisk Maade; jeg tilspøiede, at de paafølgende Begivenheder havde, efter mit Skjøn tilstrækkeligt godtgjort den moralske Berettigelse af hint Skridt. "Ja," svarede da Præsident Lincoln—og jeg kan ikke erindre nogenfinde at have hørt ham tale med mere indtrængende Alvor, "som Begivenhederne ere faldne ud, da har det været Midtpunktet for min Administration og det 19de Aarhundredes store Begivenhed."

13. Lincoln som Advokat.

Det berettes om Lincoln, at han, som Advokat var meget moderat i sine Forlangender med Hensyn til Betaling for udførte professionelle Tjenester. Han tilraadede ofte Folk, der forklarede ham sine Sager, ikke at procedere, fordi de efter hans Mening rimeligvis vilde tabe ved Domstolene. H. McHenry fortæller som et betegnende Træk i denne Retning følgende:—Lincoln var hans faste Advokat og havde udført flere Sager og andre juridiske Handlinger for ham; en Gang havde han forklaret ham en Sag han ønskede ført; da han var

færdig, svarede Lincoln: "De kan skaffe Deres Modpart en hel Del Ubehageligheder og maaske vinde Sagen ved Domstolene; men det vil koste Dem selv mere Penge og Bryderi, end den hele Affære er værd; jeg giver Dem derfor det Raad at lade den hele Sag fare."

14. Lincolns sidste Historie og hans sidste skrevne Ord.

Den sidste Historie, Lincoln fortalte, var foranlediget ved Omstændigheder, der passerede i en Samtale, han havde med d'Hr. Colfax og Ashmun den Aften, da han blev myrdet.

Marshall Lamou, af Washington, havde været hos Præsidenten med Ansøgning om Benaadning for en Soldat. Efter at have hørt Andragendet, tog Præsidenten det og var netop ifærd med at sætte sit Navn paa dets Bagside, da han saa op og sagde:

"Lamou, har De nogensinde hørt, hvorledes Patagonierne spise Østers? De aabne dem og kaste Skal-lerne ud af Vinduet og vedbliver dermed, indtil Skaldyngen bliver høiere end Huset, og saa flytte de."

Han tilføiede:

"Jeg føler idag, som om jeg skulde begynde paa en ny Dynge Benaadninger, og jeg kan lige saa gjerne lade denne blive den første."

Under den paafølgende Samtale med d'Hr. Colfax og Ashmun var Lincoln i udmærket Humør. Man dvælte i Samtalens Løb ved den Uro, som hans Venner havde følt for ham under hans Rejse til og Ophold i

Richmond; han svarede spafende derpaa, at han antog, at han selv ogsaa vilde have været urolig, hvis nogen Anden havde været Præsident og var reist did; men som det var, følte han ingen som helst Følelse af Frygt eller Tanke om, at nogen Fare var tilstede. Idet han derpaa vendte sig til Colfax, fortsatte han:

“Sumner har den kongjodererede Kongres's Klubbe (gavel); han talte om at overlevere den til Krigsministeren, men jeg holdte paa, at den burde gives til Dem som Speaker i Unionkongressens Hus. De kan opfordre ham fra mig til at give Dem den.”

Ashmun, der var den Mand, som havde præsideret ved Conventiouen i Chicago i 1860 (Lincolns første Nomination for Præsident) hentydede til den Klubbe, han da havde benyttet, og sagde, at han havde opbevaret den som en værdifuld Erindring.

Ashmun begyndte derpaa at tale om et Bomuldsclaim, som en af hans Venner havde; han foreslog, at der skulde nedsættes en Commission for at faa Sagen undersøgt. Men Præsident Lincoln afbrød ham ved at sige i en ivrig, næsten hidsig Tone: “Nei, jeg vil ikke have flere Commissioner; jeg tror, at de ere kun Omstøvb for at bedrage Governementet for hvert eneste Pund Bomuld, paa hvilket de have Anledning til at lægge Haand.” Ashmuns Ansigt blussede, og han svarede, at han haabede, at Præsidenten ikke sigtede til ham.

Lincoln saa, at han havde fornærmet ham, og svarede raft: “De misforstod mig, Ashmun. Jeg mente ikke, hvad De vilde lægge i mine Ord. Skulde de kunde haft den Betydning, da tilbagekalder jeg dem og beder Dem om Forladelse.”

Derpaa aftalte han med Ashmun at se ham den næste Morgen og skrev i dette Diemed paa et Kort:

"Tillad Mr. Ashmun og en Ven at komme ind imorgen Kl. 9 F. M. A. Lincoln."

Disse bleve de sidste Ord, skrevne med Abraham Lincolns Haand.

Efterat have leveret Kortet til Ashmun, vendte han sig mod Colfax og sagde: "De vil i Aften ledsage mig og Mrs. Lincoln i Theatret, jeg haaber?" Colfax undskyldte sig. Alle tre gik ud sammen gennem Porticoen; der skildtes de. Præsidenten begav sig strax efter til Theatret, hvor Døden ventede ham.

Ovenstaaende ere nogle af de almindeligste blandt de Fortællinger, som i Massevis have om Præsident Lincoln. De have under enhver Omstændighed sin Betydning som Illustrationer af den Opfattelse, Folkeopinionen har dannet sig om hans Karakter og Personlighed.

For rigtigt at bedømme hans "Historier," dem han ved mange Leiligheder syntes om at fortælle, maa det erindres, at saadanne ved at oversføres paa Tryk i Regelen tabe noget af den Virkning, de have, naar de fortælles af en Mand, der har Anlæg derfor, og naar de høres under andre Forhold.

IX. William Henry Seward

var født i Florida, Orange County, N. Y. den 16de Mai 1801. Hans Stamsfædre vare Udvandrere fra Wales; den første af Slægten her i Landet kom hid i Begyndelsen af forrige Aarhundrede og settede i Connecticut. A. 1740 flyttede en af den Indvandrede Sønesønner til Morris County, i Staten New York. Dennes Søn, Bedstefader af ham, hvis Biographi her skal gives, var under Revolutionen en ivrig Deltager paa Colonisternes Side, baade som Politiker og som Militær. Hans Søn Samuel Seward blev Læge og nedsatte sig, efter at have fuldendt sine Studier, i Florida, en liden By i Orange County; her ægtede han Mary Jennings, en Dame af irsk Herkomst og Datter af en velstaaende Kjøbmand. I dette Ægteskab fødtes blandt flere Børn William Henry Seward.

Han viste allerede som Gut en overordentlig Interesje for Læsning; hans Omgivelser og ydre Livsforhold bidroge til at styrke denne hans naturlige Disposition. Da han var 15 Aar gammel, blev han sendt til det saa kaldte Farmers Halls Academy i Goshen; dette var dengang en meget bekjendt og anseet Undervisningsanstalt; blandt de mange af dets ældre Elever, som allerede dengang havde erhvervet sig Navnkundighed,

kan mærkes Aaron Burr, U. S. Vice-Præsident, og Noah Webster, senere Forfatter af den bekjendte Ordbog.

Da Seward var bleven 18 Aar gammel, reiste han til Syden for at blive Lærer. Han forblev der kun et Aar; dette Ophold havde imidlertid en væsentlig Indflydelse paa hans Characters Udvikling. Bistnot maatte hans Opdragelse og de Grundsætninger, hvori han var oplært fra Barnsben, give hans Character en friskindtet Retning og altsaa gjøre ham til Modstander af Slaveriet; men disse theoretiske Tanker fik sit Fremstød og fæstnede ved de Indtryk, den unge Mand modtog ved at se Slaveriet praktisk gennemført i sin hele Vederstyggelighed. Lige fra hans Tilbagekomst til Norden blev derfor Kampen mod Slaveri-Institutionen et ledende Træk i hans senere saa betydningsfulde Liv.

Han fortæller selv i en af sine Taler følgende: Da jeg en Dag hvilede i et Værtshus etsteds i Virginia, saa jeg en gammel, blind og affældig Negerkvinde, der traf Hjulet paa et Maskineri ude i en Lund; jeg fik Anledning til at høre en Samtale mellem en reisende Dame, og den gamle Kvinde.

“Er dette ikke et haardt Arbeide?”

“Jo, men jeg maa jo foretage noget Arbeide; dette er Alt, hvad jeg nu i min Alderdom kan udrette.”

“Hvor gammel er Du?”

“Jeg ved ikke; de sige, at jeg er over tredsindstyve Aar.”

“Har Du nogen Egtemand?”

“Jeg ved ikke.”

“Har Du nogensinde haft en Egtemand?”

'Ja, jeg har været gift."

"Hvor er han nu?"

"Jeg ved ikke; han blev solgt."

"Har Du Børn?"

"Jeg ved ikke; de bleve solgte."

"Hvor mange Børn har Du haft?"

"Sex."

"Har Du aldrig hørt fra Dem, siden de bleve solgte?"

"Nei, Mistress!"

"Finder Du det ikke haardt at udholde saadanne Hjemløgheder?"

"Vel, ja; men Gud handler, som han synes bedst for os." —

Efter at have fuldendt sit Cursus paa Colleget og en Tid været paa en Advocats Office blev han A. 1822 given Udgang til Skranken. Det næste Aar traadte han i Compani med en dengang bekjendt Jurist Elijah Miller, hvis Svigersøn han senere blev. Han tog da Forpæl i Byen Auburn, Cayuga County; her blev hans egentlige Hjemsted for Resten af Livet.

Sewards Carriere som ung Advocat var overordentlig heldig. En af hans Biographer siger derom: "At have, som Mr. Seward, ved elleve Aars Praxis havet sig til at blive en af de mest anseede og betroede inden sin Stand, er i og for sig et utvivlsomt Kjendtegn paa en høi Karakter. Ved alle sit Districts Domstole, i de forskjelligste Slags Sager, blev hans Talent prøvet og erkjendt. Han havde til Concurrenter Mænd, der erkjendtes at være en Hæder for Skranken, og han stod ikke tilbage for dem. Eiendom, Frihed, ja

Liv har været anbetroet til hans Hæderlighed og Dygtighed, og ikke vides det, at han nogensinde har svigtet den ham viste Tillid eller ikke opfyldt de til ham stillede Forventninger."

Politiken, ikke Skranken, skulde imidlertid blive det Feldt, hvor William Henry Seward erhvervede sig sin største Berømmelse. Han var opvokset i en politisk Atmosfære. Hans Fader var en ivrig Politiker af Jeffersons Skole; Sønnen modtog sine første Indtryk deraf og anjaa det demokratiske Partis Grundsatninger for Indbegrebet af det høieste hidtil naaede Maal for sand politisk Frihed. Da imidlertid han var bleven ældre og ved Selvtænkning samt Erfaring havde dannet sin egen Mening, opgav han aldeles disse sine traditionelle Anskuelser; han blev gjennem sit paafølgende Liv en af det demokratiske Partis ivrigste Modstandere.

Sewards første politiske Optræden af Betydning var i 1824, da han under Præsidentecampagnen ivrigt arbejdede for John Quincy Adams's Valg; i 1828 traadte han atter op for denne, men, som bekjendt, blev General Andrew Jackson valgt, og det demokratiske Parti havde derpaa i tre Terminer fuld Magt inden den nationale Administration.

Sewards første Valg til en repræsentativ Stilling stod imidlertid ikke i nogen Forbindelse med den store nationale Partideling; det var derimod grundet paa en overgaaende og temmelig local Bevægelse, den Anti-Frimurer Stemning, som dengang søgtes benyttet i Politiken; denne var paa sit Høidepunkt omkring A. 1830 og havde mange Tilhængere inden Sewards District; han blev derfor ogsaa valgt til Medlem af Statens

Senat med en Majoritet af over 2000 Stemmer, uagtet at Districtet under almindelige Omstændigheder havde vist sig stærkt demokratisk.

Spørgsmaalet fik imidlertid ingen videre politisk Betydning, skjønt utvivlsomt Frimurerens Ledere dengang i Politiken spillede en meget mere indgribende Rolle end nu. Seward's Virksomhed i Senatet blev rettet mod det herskende, demokratiske Partis indre Administration af Staten New York.

Det saakaldte Whigparti, hvilket eksisterede indtil Dannelsen af det republikanske Parti i 1856, opstod under Jacksons første Administration; det traadte i fuld Virksomhed under Præsidentcampagnen A. 1832; Seward var en af dets anerkjendte Ledere og Stiftere.

I 1833 foretog Seward sammen med sin Fader en Reise til Europa, hvor han besøgte England, Skotland, Holland, Tydskland, Schweiz, Italien og Frankrige. Hans Breve fra denne Reise bleve senere offentliggjorte i New York "Evening Journal"; de røbe en fin Smag og, hvad vistnok overraskede Publicum, dvælede mere ved Kunstværker og Naturskønheder end, som man havde ventet, ved sociale eller politiske Forhold.

Efter hans Tilbagekomst opstillede Whiggerne ham som Candidat for Guvernør; han kunde ikke vente at blive valgt; det vidste han paa Forhaand; dertil vare Democraterne for stærke inden Staten; han blev altsaa i 1834 slagen med 10,000 Stemmers Majoritet mod sig.

Han overgav sig nu atter i nogle Aar til sin Praxis som Advocat, og hans eneste mere bekjendte politiske Optræden var i Kampen for, at Staten skulde overtage Erie Jernbanen; han udtalte sig lige fra Begyndelsen

af meget mod at tillade Stiftelsen af store, private monopoliserede Jernbane-Companier.

I 1838 nominerede imidlertid Whiggenne ham atter til Guvernør, og denne Gang blev han valgt. Blandt de Skridt, han fik tage under sin Administration, kan mærkes Ordningen af Indvandrerforholdene i Byen New York; det var ham, der fremsatte Forslaget om, at der skulde lægges en Skat paa Indvandrerne, og at de derved erhholdte Penge skulde anvendes til Bygninger og Vedligeholdelse af Castle Gardens Emmigrantlocaler, Hospitaller og andre Institutioner til Indvandrerens Bedste; det er ingen Tvivl om, at herved er i Aarenes Løb udrettet meget godt, selv om der ved denne som ved næsten al Slags offentlig Administration i Byen New York store Typerier og Underslæb have fundet Sted. Skatten opkrævedes i en lang Række; indtil den for kort Tid siden standsedes ved en Kjendelse i de Forenede Staters Højesteret; denne erklærede nemlig, at Skattepaalægget stred mod Unionens Constitution, der ikke tillader den ene Stat at lægge Skat paa Gjennemgangs-trafikken til en anden.

Den offentlige Discussion, som fandt Sted, forinden Guvernør Seward's Forslag om Ordning af Immigrationen vedtoges, er forresten betegnende for Stemningen dengang. Seward havde allerede forud fremkaldt adskillig Modstand ved at foreslaa og tildels faa gennemført Ophævelsen af endel ældre Love, der stillede Udlændinger, inden de bleve Borgere, ugunstigere end Borgere. Nu begyndte Indvandringen at tage en stedse stigende Størrelse; en Mængde af de Ankomne vare i yderste Nød og gave en uforholdsmæssig Contingent til

Fattighuse og Strafanstalter; fra mange Kanter reistes Fordring om, at man skulde søge Indvandringen begrændset. Seward udtalte sig i modsat Retning; i sit Budskab herom til Legislaturen erklærede han det som sin Anskuelse, at Indvandringen burde opmuntres, og at man ved hensigtsmæssige offentlige Foranstaltninger burde, saavidt muligt, bekjæmpe dens uheldbringende Sider.

Gjælds-fængsel var for de fleste Tilfælde i Staten New York affkaffet allerede A. 1832; efter Swards Forslag gjennemførtes nu denne Reform fuldstændigt.

Juden vi afslutte Meddelelserne om Swards Virksomhed, medens han var Guvernør, skulle vi give nogle Oplysninger om Maaden, hvorpaa han udøvede sin Benaadningsmyndighed; dette vil nemlig kaste adskilligt Lys paa hans Character og Tænkesæt. Her ville vi give nogle Exempler.

En affindig Mand havde i Renselaer County begaaet et Mord under meget graverende Omstændigheder; den offentlige Anklager, saa vel som hans egen Forjvarer tilraadede ham at erklære sig skyldig; de havde nemlig indbyrdes truffet den Overenskomst, at naar han efter dette var bleven dømt til at hænges, skulde de faa Guvernøren til at forandre Dommen til Straffængsel paa Livstid. Han indgik paa dette og blev dømt til at hænges; efter Aftale henvendte nu baade Dommeren og Advocaterne sig til Guvernør Seward for at faa ham til at give den foreslaaede Benaadning, og de fremholdt skarpt, at, naar selvsjølgeligt Manden ikke blev hængt; krævede Hensynet til den offentlige Sikkerhed, at han holdtes indespærret. Guvernør Seward svarede, at,

hvis en Mand var saa affindig, at det ikke kunde være Ret at hænge ham, da var han ogsaa altfor affindig til at det vilde være Ret at sætte ham i Fængsel for Livstid; han benaadede ham derfor aldeles.

Jugen Kvinde, der ikke havde været aldeles overgiven til Last og Forbrydelse, søgte nogensinde Benaadning af Guvernør Seward, uden at han imødefom Andragendet, i det Mindste med en Medsættelse af Straffen. Unge Forbrydere bleve benaadede, hvis der handlede om deres første Lovovertrædelse, og denne ikke havde fundet Sted under graverende Omstændigheder; men han sørgede da ogsaa først for, at der gaves Sikkerhed eller Sandsynlighed for, at de bleve bragte bort fra deres hidtil værende Omgivelser og bleve mindre udsatte for Fristelser.

At have indtaget en høiere Samfundsstilling var i Swards Tanker saa langt fra en Grund til at blive vist Mildhed ved Straffen for Forbrydelse, at han tværtimod meget nødigt og sjældent benaadede den Slags Forbrydere. En af de mest bekjendte blandt saadanne Sager var Benjamin Rathbuns; hans Falsknerier vare stegne op til et Beløb af omtrent halvanden Million Dollars; hans Venner søgte paa det mest Indtrængende at faa ham benaadet og paaberaabte sig blandt Andet hans fremragende sociale Stilling; man fik op Petitioner paa alle Kanter, og mere end 10,000 Personer af forskjellige Stillinger underskrev; tiltrods for dette Tryk, baade politisk og socialt, vægrede Seward sig ubetinget og standhaftigt for nogensomhelst Formildelse i den idømte Straf.

En Slaveholder henvendte sig engang til Guvernør

Seward og vilde have denne til at benaade en Slave, der var dømt til Tugthuset i Sing-Sing; Slaveholderen vilde naturligtvis, om denne Benaadning havde været given, have atter faaet Raadighed over sin Slave; han fremhævede derhos, at Staten ved saadan Benaadning vilde blive fri for Udgifterne med at holde Slaven under Straffetiden; det paaberaabtes endynderligere, at foregaaende Guvernører havde ladet saadanne Hensyn blive de fremherskende; Seward svarede imidlertid, at han, uden Hensyn til sine Forgjængeres Fremgangsmaade, ikke ansaa det rigtigt at benytte til Fremme af Undertrykkelse en Myndighed, som var han anbetroet med humane Formaal.

Colonel Webb havde duelleret med Hon. Thomas F. Marshall; han blev i den Aaledning dømt til Penitentiary i Henhold til en Lov af 1817, der forbød al Slags Duel. Denne Lov havde imidlertid næsten aldrig været gennemført eller bragt i Anvendelse, endog blot ved Tiltale; det var mere den offentlige Opinion, som havde bevirket Aftagendet af Dueller. Lige siden at Burr skjød Alexander Hamilton, havde der i Staten New York været en ivrig Agitation for at faa indskrænket, om muligt affskaffet Duellering. I det her omhandlede Tilfælde var utvivlsomt den almindelige Opinion for, at Dommen mod Colonel Webb skulde gennemføres, og at han skulde udstaa den idømte Straf. Seward benaadede ham imidlertid aldeles; stærke Angreb bleve den umiddelbare Følge heraf; man paastod, at Seward havde ladet sig lede af politisk Grunde, idet nemlig Webb var en Avisredactør, som meget ivrigt havde arbeidet for Whigpartiet i Almindelighed og for Swards

Valg i Særdeleshed. Seward paaberaabte sig, at i alle Tilfælde, hvor forhen Noget var bleven dømt efter denne Lov, havde den da fungerende Guvernør benaadet den Skyldige, samt at, naar en Lov i det Hele taget ikke bragtes i Anvendelse, vilde det være uretfærdigt at benytte den i et enestaaende Tilfælde, mod en enkelt Person.

Ovenstaaende Exempel vilde formentlig tilstrækkeligt have belyst endel Sider af Swards Character.

Swards Termin for Guvernør udløb i 1842, og han vægrede sig bestemt for at blive Candidat til Gjenvalg; en Hovedgrund derfor var utvivlsomt, at hans private økonomiske Muligheder under de trykkende Tider i hans fireaarige Administrationstid vare blevne meget derangerede. Udsigterne til, at hans Parti, Whiggerne, skulde seire ved Valget, vare derhos meget smaa, hvorfor han heller ikke kunde have stor Opfordring til atter at blive opstillet. Det endelige Udfald blev da ogsaa Democraternes Seier med en overvældende Majoritet; dette var imidlertid forarsaget ved et almindeligt Omslag i Stemningen med Hensyn til den nationale Partipolitik, ikke af nogen særegen Misusue med Swards Administration.

Efter at være fratruadt sit Embede, der den 1ste Januar 1843 overtoges af den nyvalgte Guvernør, Hon. Luther Bradish, vendte Seward fra Albany tilbage til sit Hjem i Auburn. Blandt de mange Besøg, han her i Sommerens Løb modtog, var det mest celebrerede den forhenværende Præsidents John Quincy Adams. Som før meddelt, havde Seward lige fra sin første Optræden paa den politiske Arena været Adams's

ivrige Tilhænger; dette Forhold gik over til et privat Venſkab, ſom varede, til Døden ſkilte dem. Seward ſaa med Beundring paa den gamle Statsmand, og denne igjen paa ſin Side troede — og det med Rette — i Seward at ſe en af dem, der i Fremtiden ſkulde blive et af de kraftigſte Midler til den practiſke Gjennemførelſe af de Grundſætninger, han, ſom hele ſin berømte Slægt, havde viet ſit Liv og ſine Kræfter.

Seward blev John Quincy Adams's Biograph; dette i 1849 udkomne Værk blev ſolgt i 32,100 Exemplarer. Det blev ogſaa hans Lod i Albany's Court of Chancery, en af Amerikas meſt anſeede Domſtole, den 25de Februar 1848 at holde Erindringstalen i Anledning af Adams's Død. Vi gjengive her denne Tale, ſom et Exempel paa Veltalenhed:

'Capitoliet er øde; den lovgivende Forſamling har afbrudt ſit Arbejde; Byen er i Sorg; et pludſeligt Slag har rammet Nationens Hjertestreng, og en dyb Smerte udbreder ſig over Unionen. John Quincy Adams's Stemme er forſtummet her paa Jorden; han er gaaen for i Himmelen at møde John Adams og Jefſerſon, La Fayette og Washington.

Døden fandt Statsmanden der, hvor han ønskede at møde den, — i Capitoliet; paa hans Plads; under Udførelſen af hans Pligt; medens han forſvarede Fredens og Frihedens Sag*). Han laa under for det uundgaaelige Slag, ſom de, der elſkede og hædrede ham, havde forudſeet; han ſagde kun:

*) Ex-Præſident John Quincy Adams døde, ramt af et Slagtilfælde, medens han talte i Congressens Repræſentanthus den 23de Februar 1848.

“Dette er det sidste her paa Jorden—jeg er tilfreds.”

Jeg vil ikke have den Smerte her at udtale Alt, hvad jeg føler ved denne sørgelige Anledning. Medens det amerikanske Folk har tabt en Fader og en Leder—medens Menneskehedens Sag har tabt en af sine mest veltalende, udholdende og ubetvingelige Forsvarere—har jeg tabt en Beskytter, en Veiviser, en Raadgiver og en Ven—en, hvem jeg elskede neppe mindre end mine kjæreste Slægtninge, og hvem jeg ærede over alle Dødelige.

Jeg taler paa vor Stands Vegne. Stor som han var, fremragende, som det af ham Udrettede var, saa tilhørte han os. Han var en Civil, en Advocat, en Jurist. Hans store Aand var gjennemtrængt af vor ædle Professions Videnskab, beriget med al den Lærdom, som staar i Forbindelse med den; hermed var forbunden Rhetorikens og Veltalenhedens Prydelser.

Opdragen som han var i constitutionel Retslærdom mellem vor Forfatnings Grundlæggere, sendte Washington ham, en tidligt udviklet Yngling til et nær tilsvarende Virksomhedsfelt, det diplomatiske. Da dette hans Hverv var fuldbragt, vendte han tilbage til sin Profession og offrede sig ihærdigt til denne, indtil Folket kaldte ham fra hans Virksomhed at fortolke Lovene til den høiere Stilling at give Love.

Han hævde sig gennem forskjellige og ansvarsfulde Stillinger, indtil han blev den høieste executive Embedsmand i vor Republik. I denne Stilling gav han over til Historien et uudsletteligt Billede af en vis, fredelig og oplyst Administration, hengiven til Fredens Sysler og Udvikling og tænkende alene paa at bringe det repu-

blicanſke Systems Institutioner ud over dette ſtore Continent; ved Siden deraf holdt han dog i alle Forhold faſt ved, at Loven ſkal regjere.

Da han ſaaledes havde opfyldt ethvert Krav, hans Land og hans Folk kunde ſtille til ham, indtog han dog atter en Plads i den lovgivende Forſamling; han ofrede Reſten af ſit Liv til en lang, haard men tilſidſt dog ſeirende Kamp for den conſtitutionelt garanterede Talefrihed og den ſaa vigtige og uafhændelige Petitionsret. Han kjæmpede derhos — vi bør aldrig glemme det — for den ſorte, den undertrykte Races menneſkelige Rettigheder.

Der er naturligviſ forſkjellige Domme om den afdøde Hædersmands Færd; i en Henſeende ville dog Alle, Venner og Modſtandere, være enige, det er om hans Characters Renhed, hans Forſætters ubestridelige Œrlighed; Alle ville erkjende, at han i ſit offentlige, ſom i ſit private Liv bar Characteren af hin Frankrigs Ridder, om hvem Berømmelſen ſiger, at han var uden Dadel og uden Frygt.

Det er paſſende, at en ſaadan Borgers Død ſkal fra Folkets Side give Anledning til offentlige Sørge-demonſtrationer, for at Blikket paa hans Livs Bane kan ſaa ſin Indflydelse paa Mennelſkeheden. Det er paſſende, at hans Minde ſkal hædres i dette Tribunal, for denne Domſtol, hvis Ry ikke er ukjendt over den vide Verden, og hvis Virkſomheds Berømmelſe vil være for evig."

Seward forblev 6 Aar i Privatlivet. Hans Praxis som Advocat blev under dette Tidrum atter stor og indbringende. Hans Hovedsag blev snart Patentvæsenet. Det kan være af Interesse at se hans Opfatning af denne Institution, som har haft en saa fremragende Indflydelse paa det americaniske Folks Udvikling, intellectuelst saa vel som økonomisk.

“Der findes,” sagde Seward i en Tale, “to store Virksomhedsprinciper i Verden; det ene er Skabelse, det andet er Opfindelse. Skabelsen skyldes ham, som er Verdens Ophav; han skabte det Alt, men han aabenbarede ikke Alt for Menneskene; det blev tvertimod en af Hovedopgaverne i vort Liv at finde og gjøre anvendelige Naturens store, skjulte Kræfter. I denne Opgave ligger Betingelsen for al høiere Fremgang.

Menneskeslægten er endnu trælbundet af Uvidenheden, og derfor til en høi Grad nedsunken i Fattigdom og Lidelser. Den kan kun løses ved at forske efter og udfinde Beskaffenheden af de Kræfter, Forsynet har lagt i Materien.

Opfindelserne ere aldrig paa en Gang fuldkomne; de udvikle sig lidt efter lidt, fra en liden Spire til de vældigste og mest indgribende Omvæltninger. De Mænd, hvis Hjerner arbeide for dette Maal, ere værd sine Medborgeres Tillid, Tak og Beskyttelse; selv mangelen en Virksomhed i denne Retning kan være af Bigtighed og Nytte, om den end ikke directe kan paavises at have naaet noget paatageligt, praktisk Resultat. Derfor bør enhver forstandig Virksomhed i denne Retning beskyttes

og opmuntres; der findes neppe af Amerikas private Lovgivning nogen Side, som mere har bidraget til at fremme Opfindernes Iver end Patentlovgivningen, og neppe Noget som har udviklet mere vort Folks økonomiske Vel og dets intellectuelle Kraft end Opfindelserne samt den Tankeanstrengelse og den ihærdige Virksomhed, der er rettet mod dette Maal."

Seward var i 1845 Advocat for Horace Greeley—Udgiver af New York "Tribune" og i 1872 Candidat for U. S. Præsident—i en Juriesag anlagt mod ham af den berømte Romanforfatter J. Fenimore Cooper. Han hævdede her, og med Success, en Grundsætning, vistnok af tvivlsom Rigtighed, men sikkerligt juldstændigt gennemført her i Landet; den er, at ved Bedømmelsen af, hvor vidt Pressen i sin Udtalelser om offentlige Mænd, det være Litterater, Politikere eller Embedsmænd, har overskredet det lovligt Tilladeliges Grændser eller ikke, kan man ikke lægge med Hensyn til Udtryk og Tanker den samme, strengere Maalestok, som vilde have været anvendbar, om Klageren havde været en privat Mand.

Ligesom der var meget delte Meninger om Rigtigheden af det Princip, Seward forsvarede i ovennævnte Sag, saaledes fik han samme Aar utvivlsomt den offentlige Opinion mod sig som Forsvarer for to Mordere; her optraadte han nemlig med Forsøg paa at faa dem frifundne paa Grund af deres "Sindsfvaghed" og gif saavidt, at han for den Gues Vedkommende endog paa-stod, at "Sindsfvaghed" indtraadt efter Forbrydelsen skulde kunne frie for Straf.

Sammenhængen med disse to Mordfager, som dengang vakte stor Opsigt, var følgende:

Henry Wyatt, en Straffange i Auburns Stateprison, havde A. 1845 myrdet en anden Fange. Da han ingen Penge havde, var han ude af Stand til at faa nogen Advocat, indtil han (Dagen før Sagens Optagelse for Retten) henvendte sig til Seward; denne erklærede sig villig, uden Salair, at møde som Forsvarer; hans Argumenter om Morderens saakaldte "moraliske Banvid" havde den Effect, at Juryen deltes lige, og altsaa intet Verdict kunde afgives; Sagen skulde altsaa for en anden Jury; men inden man var kommen saa langt, blev der i samme District begaaet et forfærdeligt Mord, som satte den offentlige Opinion i stærk Bevægelse. En Morgen fandtes nemlig en velstaaende Farmer Van Nest med Hustru, Barn og Svigermoder dræbte samt Gaardgutten næsten bevidstløs af Hug og Slag; da den Sidstnævnte var bragt nogenlunde til sig selv, forklarede han, at Misgjerningen var bleven udført den foregaaende Aften af en Neger. Hele Egnens Befolkning kom i Ophidselse; en almindelig Jagt efter Forbryderen satte igang; en Hest savnedes i den myrvede Farmers Stald; man kunde deraf skjønne, at Morderen havde taget den og saaledes kunde have faaet et betydeligt Forsprang; man fandt den stjaalne Hest dræbt paa Veien; men en anden Hest var stjaalen paa en Farm i Nærheden, og Forbryderen var naaet 30 Mil frem, forinden han endelig blev greben. Det viste sig at være en 23-aarig Neger, Charles Freeman, der nyligt var udsluppen af Stateprison, hvor han havde været i 5 Aar, altsaa fra en Alder af lidt over 18 Aar. Han tilstod, og det var kun ved List, at det lykkedes Sheriffen at hindre den ophidsede Mængde fra at lynche ham.

Stemningen inden Districtet var naturligtvis for, at Loven her skulde udøves i sin hele Strængthed og Liv Jones med Liv; der var ingen formildende Omstændigheder ved denne Brøde. Da optraadte ikke desto mindre Seward som Forsvarer; han paastod, at Morderen under sit Ophold i Fængslet efter Forbrydelsen var aandeligt saa nedjunken, at Tilstanden maatte characteriseres som Sindsjvaghed. Begge Mordsjager kom for i samme Retssession, og Udfaldet kunde under den daværende Folkestemning ikke være tvivlsomt; baade Wyatt og Freeman bleve dømt til at hænges; Ansøgningerne til Guvernøren for at saa denne til at benaade vare frugtesløse, og Dommene eksekveredes.

Sewards Forsvar for disse Mordere saa vel som for andre store Forbrydere alt Andet end bidrog til at give ham Popularitet; naar upartist skal dømmes denne hans Færd, da maa først og fremmest erindres, at han ei handlede af egennyttige Motiver samt at han ikke søgte at skjule noget som helst Factist ved Sagen eller fremstille denne i et falskt Lys; han kjæmpede rent og klart for en tydelig Grundsætning; hvis man skal anse en Advocats Optræden som Forsvarer under saadanne Omstændigheder uforjvarlig, da vil derved Dommen være fældet over saa godt som ethvert Slags Forsvar, hvor det Factiske ikke omtvistes; det maa vel indrømmes, at intet Menneske staar saa lavt, at det ikke skulde have Ret og Krav paa for en Domstol at saa sagt, hvad muligens kan tale til dets Forsvar; forudsætter man, at Dommer og Jury er hæderlige og competente, er det da muligt at heraf kan opstaa nogen Skade? Den Anklagede er jo i Regelen den uheldigst stillede.

Seward vendte ikke som activ Deltager tilbage til det politiske Liv før under Præsidentcampagnen i 1848; en af de faa Spørgsmaal, han i Mellemtiden med Jær havde behandlet paa den politiske Arena var det om Indvandrede's politiske Stilling; i denne Henseende var han en heftig Modstander af de Forsøg, som skede paa at undertrykke eller tilside sætte dem.

Ved den her omhandlede Præsidentcampagne seirede Whiggernes Candidat, den fra Krigen i Mexico bekjendte og populære General Taylor; den almindelige Seier for Partiet havde og til Følge, at New Yorks Legislatur i Februar 1849 valgte Seward til Medlem af De Forenede Staters Senat; Stemmegivningens Udfald var 121 for ham mod 30 for alle de andre Candidater til sammen.

Sewards Indflydelse paa Unionens nationale Politik blev fremragende næsten lige fra den Tid, han indtraadte i Senatet, hvilket fandt Sted Marts 1849. Han deltog ivrigt i Behandlingen af enhver vigtigere Sag, men Hovedgjenstanden for hans Virksomhed blev dog Slaverispørgsmaalet samt Unionens Forhold til Ulandet; i begge disse blev han snart en af Whigpartiets og senere Republicanernes mest fremtrædende Repræsentanter og anerkjendte Ledere.

Om Slaverispørgsmaalet, der fra nu af stod paa Dagsordenen lige indtil det for bestandig løstes ved Borgerkrigen, var Sewards Meninger aldeles deciderede; han stod paa dets ubetingede Afskaffelse; han vilde ikke vide af noget Compromis; medens en stor Del af den

offentlige Discussion om denne Sag før Krigen blev ført som juridiske, spidsfindige Fortolkninger af Constitutionens forskjellige Udtryk, erklærede Seward lige frem i Senatet den 11te Marts 1850, at der findes "en høiere Lov," som skal følges i det offentlige som i det private Liv, og at denne, den moralske Lov ikke kan tillades tilsidefat af Hensyn til nogen skreven Lov eller Constitution. Disse sine Anskuelse, der naturligvis vakte megen Røre og stor Modsigelse især i Slavestaterne, fulgte han trofast og ihærdigt.

Ikke mindre ivrig var han med Hensyn til Unionens udenrigske Politik; med Hensyn til denne var dengang Stemningen gjærende blandt Folket; Drømme om Overherredømmet over denne hele Verdensdel, over hele det vestlige Continent spillede sin store Rolle; private Expeditioner særligt mod den spanske Ø Cuba i Vestindien vare meget populære. Seward sympathiserede med denne Retning, om han end ikke lige frem udtalte sig for Expeditionerne. Han fremsatte sine Meninger om Unionens ydre Forhold i en udmærket Tale, holdt ved Indvielsen af Statsuniversitetet i Columbus, Ohios Hovedstad, den 14de September 1853; denne Tale bærer Titelen "The Destiny of America"; de deri udtalte Anskuelse med de høie Fremtidsplaner svare ikke til dem, som i den senere Tid er blevne de fremherskende her i Landet; dengang mødtes de imidlertid med stor Sympathi; det var længe en almindelig Stemning for, at Unionens tydelige Fremtids Bestemmelse, dens manifest destiny var at forene den hele vestlige Verdensdel til et stort, frit Samfund.

Det Ovenstaaende er en kortfattet Skildring af Sewards Liv, forinden den store afgjørende Kamp mellem Norden og Syden endeligt naaede sin afgjørende Krise ved Præsidentcampagnen i 1860 og den i det paafølgende Aar udbrudte Borgerkrig.

Det var efter hans Fortid en Selvfølge, at fremragende Mænd inden det republicanske Parti maatte kaste sit Blik paa ham som en passende Mand til at opstilles som Candidat for Præsident.

Vi have paa et andet Sted (Pag. 88) meddeelt om Conventioen i Chicago og om Lincolns Nomination og henviser dertil.

Efter at Lincoln den 4de Marts 1861 var inaugureret som Præsident, besatte han Posterne i sit Cabinet overensstemmende med de Løfter, han før Nominationen i Chicago havde givet til Partilederne.

Nominationen var fremkommen som et Compromis mellem flere Minoriteter, der foretrak at opstille den da som Statsmand forholdsviis lidet kjendte Lincoln fremfor at høre sig for nogen af de mere prominente Størrelser; dette har jo ofte været Gangen ved de amerikanske politiske Conventiøner; ved den Aaledning havde da Lincoln paa Forhaand vedtaget, at han, om valgt til Præsident, skulde ved sin Tiltrædelse af Embedet give Partiets meist fremtrædende Ledere, og deriblandt flere af de Candidater, som trak sig tilbage for ham, Plads i Cabinettet.

Lincoln ansaa sig bunden ved dette Løfte; ogsaa i denne Retning gennemførte han maaske skarpere end

nogen anden Præsident Grundsætningen om, at han havde at rette sig efter sit Partis Billie ikke efter sine personlige Sympathier.

William Seward blev under disse Forhold Statssecretær og det ledende Medlem af Lincolns Cabinet. Han var dengang omtrent 60 Aar gammel, theoretisk og practisk uddannet i Statskunsten, neppe i denne Henseende overgaaen af nogen blandt sine mange dygtige og hæderlige Forgjængere i denne ansvarsfulde Post. Vi give paa næste Side et Portræt af ham, saaledes som han dengang var udseende; det viser et characteristisk Ansigt, fuldkomment svarende til det Indtryk, Læseren maa modtage ved opmærksomt at overveie hans Liv og hans Færd; hans ydre Personlighed gav nemlig dette rette Billede af hans Indre, af hans høie Intelligents, hans Dannelses og hans aabne, humane, ægte frisindede Character.

William G. Seward.

Her vil ikke være Stedet nærmere at paapege Seward's Indflydelse paa Unionens indre Historie i de otte Aar, hvori han fungerede som Statssecretær; han ved Siden af Lincoln, Stanton og Chase staar som Hovedmændene for Regjeringens Optræden under Borgerkrigen; men hans Personlighed fremtraadte, hvad angaar indre Sager, ikke for Offentligheden skarper; derimod var det anderledes med Hensyn til de ydre Anliggender, Forholdet til de europæiske Magter under Krigen. Den kraftige Maade, hvorpaa Regjeringen lige fra første Færd af tilbageviste Europæernes Indblanding skyldes utvivlsomt ham; paa dette Punkt viklede han ikke, hverken i Ord eller Handling; selv under Krigen's mørkeste Dage tilbageviste han ethvert Forsøg fra Frankrigs Side paa at overtage Mæglerrollen mellem de stridende Parter; Frankrigs idetmindste tilsyneladende villige Optræden tilbagevistes om end høfligt, saa dog lige saa bestemt, som Englands Krænkelser af en nøitral Magts Pligter paataltes og Retten til Erstatning (senere erholdt ved Voldgiiftskjendelsen i Genf 1872) forbeholdtes. Hans Færd har i Amerika med Hensyn til dette Feldt af hans Virksomhed altid mødt den høieste Grad af Paa- skjønnelse. I Europa erkjendte man Seward som en af de dygtigste amerikanske Statsmænd, men Critiken var paa den anden Side tilbøielig til at betragte ham som en Type lige saavel af Americanernes slette Sider som af deres gode; man respecterede hans Kjækhed, Characteristighed og Udholdenhed selv i det Vanskeligste, men be- skyldte ham paa den anden Side for tillige at repræsen-

tere til en vel høi Grad den Sluhed, eller som den her almindeligvis kaldes Smarthed, Arrogance og Mangel paa Hensynstagen, der ofte fremtræder paa en stødende Maade hos Americanerne og bibringer Fremmede et mindre fordelagtigt Indtryk af deres Nationalcharakter.

Wardattentatet mod Seward samtidigt og forbundet med Lincolns Snigmord, er før beskrevet.

Under Johnsons Administration vedblev Seward i sin Stilling som Statssecretær; i de lange politiske Kampe om Sydstaternes saa kaldte Reorganisation, i hvilke Præsidenten og Congressen bekjæmpede hinanden, stod Seward i det Væsentlige paa Sidstnævntes Side; de udenlandske Unliggender optog forøvrigt i denne Termin det meste af hans Tid; han ledede Underhandlingerne med England om de før nævnte Krav paa Erstatning for Skade tilføiet ved Brud paa Neutralitetsreglerne, og med Frankrig om, at dets Arme skulde rømme Mexico og derved lade falde det der under den amerikanske Borgerkrig oprettede Keiserdømme.

Da Grant den 4de Marts 1869 tiltraadte Præsidentembedet, indleverede Seward lige som de øvrige Medlemmer af Johnsons Cabinet deres Resignationer.

Hermed var hans lange, politiske Carriere afsluttet. Hans Helbred var aldeles nedbrudt; den havde lidt betydeligt ved det anstrængte Arbejde, hans Embedsstilling medførte under Borgerkrigen; de Saar og det Blodtab, som Wardattentatet medførte, svækkede ham naturligvis yderligere. Han vendte derfor tilbage til Auburn og tog en haardt tiltrængt Hvile.

I 1870 og 1871 foretog han sig med Familie en Reise rundt Jorden; hans Breve og Medtegnelser fra denne Tur ere udkomne i Trykken.

Han døde i sit Hjem i Auburn af et Slagtilfælde.

Henry Seward havde i sit Ægteskab haft 5 Børn nemlig 3 Sønner og 2 Døttre; den ene døde tidligt; af Sønerne har den ene været Gesandt til China, den anden Understatssecretær.

Med Hensyn til Swards religiøse Anskuelser, da var han siden 1837 Medlem af den episcopale Kirke; han var da 36 Aar gammel og gjorde altsaa dette Skridt i en moden Alder, efter at han fra sin Barndom og Ungdom af havde mest tærbedt mellem Datidens rationalistiske Strømninger. Han lagde ikke, efter sin Indtræden i Kirkesamfundet for Dagen nogen secterist Bitterhed, men han var et ivrigt Medlem og bidrog, i Forhold til sin Evne, rigeligt til Kirken og Skolen. Hans Anskuelse om Forholdet mellem Christendommen og Politiken er bestemt udtalt i følgende Tirade fra en Tale, han, som Vicepræsident for det amerikanske Bibelselskab holdt A. 1839; han sagde nemlig da:

“Jeg ved ikke, hvor længe en republikansk Samfundsorden kan bestaa mellem et stort Folk, som ikke har Bibelen; dette Experiment har aldrig været forsøgt; men saa meget ved jeg, at den nu stedfindende Regjeringsform i dette Land aldrig kunde være bleven til, hvis vi ikke havde haft Bibelen. Og endvidere tror jeg, efter min bedste Overbevisning, at hvis Bibelen fandtes i enhver af dette Lands Familier, vilde dets frie republikanske Institutioner blive stedsevarende.”

X. Edwin M. Stanton,

fra Januar 1862 Krigsminister i Lincolns Cabinet, var utvivlsomt den blandt Tidens amerikanske Statsmænd, om hvem den offentlige Mening var mest delt og om hvem Opfatningen, den være gunstig eller ugunstig, var skarpest og mest yderligtgaaende. Naar man betragter Folkestemningen om Lincoln, vil man se, at han, selv blandt sit Modparti ikke var Gjenstand for noget personligt Had; man kunde angribe de Grundsaetninger, han repraesenterede, og man kunde, som Tilfaeldet var med Mange, frakjende ham hoiere Statsmandsdygtighed, ja endog saft Villiekraft, men hans Haederlighed og gode Villie var i Regelen ikke omtvistet. Ganske anderledes med Stanton; medens dennes Tilhaengere saa med Beundring op til ham som til et Bolvaerk for Unionens Sag, som Personificationen af Villiekraft, Dygtighed og redegelig Faerd, var han fra Modstandernes Side Gjenstand for det mest fanatiske Had og naevntes som det onde Princip selv.

Forklaringen af dette er ikke vanskelig; de Forholdsregler, han, som Krigsminister havde at gjennemfoere, vare netop efter sin Natur de mest upopulaere; uagtet det øvrige Cabinet og Præsidenten naturligvis

var enig med Stanton i de store Forholdsregler og altsaa factist burde bære Ansvaret, lige saa vel som Wren derfor, til en meget betydelig Grad, saa bleve de dog i Folkemeningen nærmest knyttede til hans Navn. Derhos kan det jo heller ikke nægtes, at den detaillerede Gjennemførelse meget beroede paa hans personlige Character og Ihardtighed.

De tre hovedsagelige Foranstaltninger, som knyttede sig til Stantons Navn, vare Forsøgene paa at udrydde eller formindske Bedragerierne inden Armeen, den tvungne Udskrivning til Militærtjeneste som Suspenderingen af "Habeas Corpus" Acten endog i de loyale Stater.

Vi skulle her i Korthed paavise de Forhold, som stode i Forbindelse med disse vigtige Anliggender.

Congressen lod i December 1861 og Januar 1862, altsaa forinden endnu Krigen havde varet tre Fjerdingaar, anstillet Undersøgelser om Maaden, hvorpaa Arme-Departementet havde været styret; Simon Cameron havde indtil da været Krigsminister; Udfaldet var ikke gunstigt for hans Embedsførsel; det opklarede nemlig da, at Underslæb dreves i de militære Anliggender med en forhen ukjendt Frækhed; ikke alene udbetaltes Lønninger og Rationer til det hele Antal Mandskab, som efter Reglerne skulde findes i hver Afdeling, selv om kun et mindre Antal var tilstede, men man havde endog gaaet saa vidt, at man i sine Betalingslister opførte hele Afdelinger, som kun eksisterede paa Papiret, og at man angav Infanteriafdelinger som Kavalleri for at saa Anledning til at bedrage for Summer, der angaves at have medgaaet til Indkjøb af Heste og til disses Furagering; kom nu til disse ligefremme Falsknerier, at Desertion var

meget almindelig, og at et betydeligt Antal Personer under Titelen "Permitterede" ved Benners og egen Indflydelse erholdt Lønninger uden at gjøre nogen militær Tjeneste, da er det neppe overdrevent at antage, at Armeen ved Nytaar 1862, da Camerons Sag var for, ikke i virkelig Tjeneste talte mere end Halvparten af de paa Lønningslisterne anførte, det vil altsaa sige omtrent 330,000 Mand.

Lincoln gav, som Følge af den offentlige Menings Tryk, Cameron Afsted fra Krigssekretærposten og udnævnte ham til Gesandt til St. Petersburg; hans Eftermand blev Stanton, der var Krigsminister under Resten af Krigen; men det kan være meget tvivlsomt, om det desuagtet lykkedes ham synderlig at formindske Misbrugene; de uhyre Dimensioner, Krigen antog, og de mange demoraliserede Elementer, som mere og mere gjorde sig gjældende i de offentlige Anliggender, vanskeliggjorde i høi Grad hans Virksomhed; ligetil Krigen slutning vedligeholdte sig derfor det Forhold, at, hvis man tager Opgaverne over, hvor mange Tropper deltog i de forskjellige Slag eller Operationer, vil man til enhver Tid ikke paa langt nær faa et samlet Antal saa stort som Halvparten af, hvad der opførtes paa Lønningslisterne; til fuld Opfatning heraf maa dog paa den anden Side erindres, at Opgaverne over Deltagerne i Slagene — disses Udfald være heldigt eller uheldigt — som Regel anførtes betydeligt under Virkeligheden, hvorved Seire syntes mere glimrende og Nederlag mere undskyldelige.

Imidlertid kan man ikke frakjende Stanton, at han, med ubestikkelig Redelighed og ihærdigt arbejdede paa at hindre Tyverierne, Leverandørernes Bedragerier og

Officerernes Underfløb; det er en Selvfølge, at han under dette paadrog sig en Mængde bittre Fiender.

Den Uvillie, som Krigsstyrelsen—altsaa personificeret i Stanton—paadrog sig ved ovennævnte Forsøg, var dog for lidet at regne mod, hvad blev Følgen, da man saa sig nødsaget til at indføre tvungen Soldaterudskrivning. Dette var blevet til en Nødvendighed i Begyndelsen af Maret 1863; forhen havde endnu de høie Hvervingspenge vist sig tilstrækkelige til at trække Folk; men i Begyndelsen af 1863 viste det sig imidlertid umuligt længere at faa Frivillige til at indtræde i Armeen, selv for de høie Bounties; Kongressen passerede derfor i Marts 1863 en, derpaa af Præsidenten stadfæstet Lov, hvorved indførtes tvungen Udskrivning til Militærtjeneste; Udførelsen heraf var overdraget til Unionsembeds mænd; de, hvem Loddet traf, havde Valget mellem enten at tjene personlig, eller stille en Anden for sig eller betale til Unionskassen \$300. Loven blev saaledes en Udskrivningslov for de ubemidlede Klasser og et nyt Stattepaalæg for de Bemidlede.

Det siger sig selv, at en saadan Lov ikke blev modtaget uden med stor Uvillie af dem, hvem Udskrivningen traf; hertil kom paa den ene Side, at Fredspartiet benyttede sig af denne Uvillie til de voldsomste Agitationer, medens paa den anden Side Embedsmændene ved Lovens Gjennemførelse paa mange Steder udviste en høi Grad af Partiskhed og Uhæderlighed.

Følgen heraf blev Optøier i endel Byer. Kun et af disse havde dog nogen større Betydning; det fandt Sted i New York og begyndte den 13de Juni 1863. Misnpien med Loven var her øget ved, at Juddelingen i Udskrivningsdistrikter, efter Demokraternes Udsagn, var af Embedsmændene ordnet saaledes, at for de Bystrøg, hvori Republikanerne vare i Majoritet, var Kontingenten af Rekruter mindre, end den efter Folkemængden skulde være, medens den for de demokratiske Bydele var omvendt eller for stor.

Tumulten aabnedes med, at flere af Udskrivningsofficerne stormedes og brændtes; uhyre Mennekesmasser samlede paa Byens forskjellige Kanter, og da ingen Modstand mødtes, skredes der til de voldsomste Udskjelser; de lavere Klasses Had til Negrene gav sig naturligvis strax Luft ved en Uledning som denne, da Uvilien var reist over at skulle udskrives for at føre en Krig til den af dem foragtede Races Emancipation; Negre, som tilfældigvis bleve grebne af Mobben paa Gaderne, hængtes og brændtes; der anstilledes formelig Jagt paa dem for at faa dem i sin Vold; flere af deres Huse nedbrændtes, deriblandt et Asyl for forældreløse farvede Børn. Ved Siden heraf angrebes flere Huse, hvori boede Personer, bekjendte som Forsvarere af Negrenes Rettigheder; det Hele antog saaledes snart Karakteren af en Demonstration ligesaameget mod Negrene som mod Udskrivningsloven.

Bladet "Tribune," Horace Greeleys Organ, var blandt de Blade, som fik sine Officer stormede; det havde under Krigen af og til vaklet og til en Tid været for Fred med Sydstaterne, men den Iver hvormed

Bladet fra ældre Tider af havde tjæmpet for Negrenes Sag, gjorde det ganske naturligt ved en Leilighed som denne til Gjenstand for Hobens Had.

Tumulterne varede i fire Dage. Imidlertid var Statens Guvernør, Horatio Seymour, ankommen fra Albany; hans Optræden er bleven Gjenstand for høist ulige Bedømmelser, idet Republikanerne paastode, at han sympathiserede med Tumulanterne, medens Demokraterne roste ham som den, der ved en beroligende Optræden afholdt Hoben fra endnu videregaaende Udskielser; han udtalte offentligt, at Konfiskationen var ubillig, og lovede, at han skulde henvende sig til Præsident Lincoln for at faa den standset; denne Henvendelse blev, som vel og Seymour selv havde forudset, frugtesløs, men den virkede i Diebliffet beroligende.

Optøerne vilde under enhver Omstændighed være blevene standjede, da Unionstropperne kom. Udskrivningsembedsmændene havde nemlig, strax efter deres Officer vare stormede og nedbrændte, telegraferet til Krigssekretær Stanton i Washington efter Hjælp. Han optraadte med sædvanlig Energi. Der blev strax givet Ordre til Tropper om at afgaa for at gjennemtvinge den nye Lov i New York; hvilke end Guvernør Seymours Sympathier have været, saa kunde han dog ikke uden yderste Nødvendighed give Unionsmagten en berettiget Anledning til at benytte Militærmagt i New York; han forhindrede da dette ved i betimelig Tid at indkalde Militzen saavel i Byen som fra endel af Nabodistrikterne; efter nogen Kamp gjenoprettedes Ordenen fuldstændigt. Nogle af Tumulanterne arresteredes, men de bleve ikke straffede. Det antages, at omtr. 400 Personer dræbtes

under disse Begivenheder, samt at Værdier til en Værdi af omtr. en Million Dollars ødelagdes.

Modstanderne mod Udskrivningen og deriblandt selvfølgelig fremmest Lederne af det demokratiske Parti anvendte al sin Indflydelse for at faa Præsident Lincoln til at standse Udskrivningen, indtil Lovens formelle Gyldighed var bleven underkastet U. S. Højesterets Afgjørelse; da det jo kunde forudse, at den reiste Misnøje vilde blive benyttet som et kraftigt Agitationsmiddel under de forestaaende Valg, var der Mange, endog republicanste Politikere, som tilraadede Lincoln at suspendere Loven, i det Mindste midlertidigt; Stanton stod imidlertid hæftigt for den og fik Lincoln paa sin Side; den blev da ogsaa for Resten af Krigen gennemført med Strengthed og Kraft.

Den tredie vigtige Foranstaltning, som bragte Stantons Navn fremstaaende ind i den bitterste offentlige Discussion, var Suspenderingen af "Habeas Corpus" Acten. Det var et Skridt, der var nødvendigt, og hvortil Præsidenten var baade juridisk og moralsk berettiget; men det vakte en stærk Opposition, fordi man efter den gamle Tradition var vandt til i denne at se Toppunktet af borgerlig Frihed, og ikke mindst fordi mange Underordnede benyttede den derved givne Anledning til ofte at optræde paa en hensynsløs Maade, stik modsat den Moderation i Ord og Handling, som altid karakteriserede Præsident Lincolns egen Embedsfærd, i Stanton fik, med Ret eller Uret, Skyld for mange af disse Hensynsløsheder.

Habeas=Corpus=Acten har sit Navn efter de to første latinske Ord (o: Du har dit Legeme) i en engelsk A. 1679 givne Lov, hvorefter ingen britisk Undersaat kan holdes fængslet i længere Tid end 24 Timer uden at forhøres af sin lovlige Dommer, ligesom han efter Forhøret er berettiget til at løslades mod Kaution eller Bail, medmindre Dommeren finder, at han med rimelig Grund er anklaget for Mord eller Høiforræderi.

Denne ved Habeas=Corpus=Acten Borgerne tilstaaede Beskyttelse har saavel ved Traditionen i England og Amerika, som efterhaanden ved dens Gjennemførelse i andre Lande, længe været betragtet som en af Hovedhjørnestenene for et frit Samfund's Bygning. Den blev derfor ogsaa som en Selvfølge fastslaaet i de Forenede Staters Konstitution, hvis Artikel I, §9, fastsætter, at Reglerne om Habeas=Corpus ikke skulle kunne suspenderes, medmindre Rebellion eller fiendtligt Indfald gjør det nødvendig af Hensyn til den offentlige Sikkerhed. Allerede den 27de April 1861 benyttede Præsident Lincoln sig af denne Bestemmelse ved i en Ordre til Unionens Høifstbefalende, General Scott, at bemyndige ham til at suspendere Acten indenfor og i Nærheden af det Territorium, Armeen holdt bejat mellem Philadelphia og Washington, dog kun forsaavidt han traf en Modstand, der maatte nødvendiggjøre et saadant Skridt.

Denne Myndighed blev efterhaanden udstrakt til et videre Feldt, saavel som overdragen til Generaler, der havde Befalingen paa andre Punkter. Kongressen stadfæstede, efterat den var traadt sammen i Juli 1861, Præsidentens Skridt. Endelig, den 24de September 1862 udstedte han en Ordre, hvorefter Habeas=Corpus=

Akten erklæredes suspenderet, saalænge Krigen kom til at vedvare.

Under den saaledes etablerede Orden, optraadte flere af de høiere Officerer paa en temmelig hensynsløs Maade, idet de ofte med liden Grund lod arrestere Personer, alene fordi disse i politisk Henseende vare Regjeringens Modstandere; de derved opstaaede Sager henvisstes i Regelen ikke til de civile Domstole, men afgjordes af Krigsretter eller aldeles vilkaarligt af militære Kommissioner.

Disse havde allerede fra Begyndelsen af angrebet Præsident Lincolns første Suspension af Habeas-Corpus-Akten, med Paastand om, at dette Skridt var konstitutionsstridigt; de paastode nemlig, at Saadant ikke lovligt kunde ske uden ved Udstedelse af en Lov, altsaa ikke af Præsidenten alene, uden Kongressjens Authorisation. Heri havde Demokraterne Ret; Konstitutionen bestemmer Intet om, hos hvem Suspensionsmyndigheden ligger; men da det følger af Sagens Natur, at Nødvendigheden for at gribe til dette Nødmiddel kan indtræde til Tider, da Kongressen ikke er sammen, maa det forudsættes, at Præsidenten har Ret til at handle paa egen Haand, idetmindste indtil Kongressen kan blive kaldt sammen og afgjøre Sagen.

Som ovenfor antydet, fik Stanton at bære Angrebeue ikke alene for den indførte Ordning, men ogsaa for de mange Misbrug, som den medførte.

Edwin M. Stanton

Paa omstaaende Blad vil sees et Billede af Stanton, taget efter et Photographi fra Krigens Tid; han var i sit Ydre en vældig Personlighed, hvis physiske Kraft svarede til hans Characters Energi og Udholdenhed.

Stanton spillede for saa vidt en Hovedrolle i det Drama, hvorom denne Bog handler, som han i Egenstab af Krigsminister og medens Districtet Columbia var i Beleiringstilstand, havde den øverste Ledelse af de Skridt, som toges for at fange og afstraffe de Sammensvorne. Det Nødvendige herom vil kjendes fra det Foregaaende. Kun et enkelt Punkt skulle vi her berøre; det er den i den nyere Tid atter reiste og saa meget omtvistede Sag om Mrs. Surratts Hængning, efter at Præsident Johnson havde negtet at benaade hende. Sammenhængen dermed var følgende: Lige saa vist som, at de Sammensvorne havde haft sit Tilhold hos Mrs. Surrat, lige saa vanskeligt var det at skaffe noget tilstrækkeligt Bevis for, at hun kjendte deres Planer til en saadan Grad, at hun kunde blive anseet delagtig i Forbrydelsen; under denne Tvivl indstillede en Majoritet af Krigsretten hende til Benaadning; Præsident Johnson paastod senere, at denne Indstilling ikke var forelagt ham, da han stadfæstede Krigsrettens Dom; Rigtigheden af denne hans Paastand stadfæstes ved den Kjendsgjerning, at Indstillingen ikke findes medtagen i den af Krigsministeriet udgivne, officielle Rapport om Krigsrettens Forhandlinger; den rette Sammenhæng vil vel aldrig nogensinde

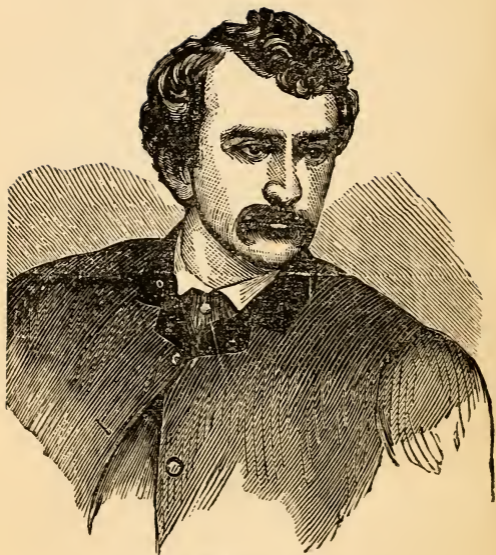
blive oplyst; Stanton's Fiender beskyldte ham og General-Advocaten Holt for med Forsæt at have holdt Indstillingen tilbage.

Under Kampen mellem Congressen og Præsident Johnson var Stanton en af Sidstnævntes ivrige Modstandere. Han blev assat, men ved Congressens Hjælp tilsvang han sig atter Pladsen; man havde nemlig dengang faaet en Lov, hvorefter Præsidenten ikke kunde afsætte endog sit eget Cabinets Medlemmer uden udnævntes Samtykke.

Efter at Grant var bleven Præsident, udnævntes Stanton til Dommer i De Forenede Staters Højesteret, men han døde, forinden han havde tiltraadt dette Embede. Han var da, den 31te December 1869, noget over 54 Aar gammel.

John Wilkes Booth.

XI. John Wilkes Booth,

som han almindeligvis kaldtes, skjønt hans virkelige første Døbenavn var Jay, tilhørte en Slægt, der i snart to Aarhundreder har spillet en fremragende Plads paa den engelske og i de to sidstløbne Menneskealdre tillige paa den amerikanske Scene.

Den første store Skuespiller af denne Familie var Barton Booth, der levede i England 1681—1731; han var af fornem Slægt, nemlig en Fætter af Jarlen af Warrington. Han var oprindeligt bestemt til den geistlige Stand; det var meget mod Familiens Ønske, at han viede sit Liv til Skuespillerkunsten; han opnaaede imidlertid at blive erkjendt som sin Samtids største tragiske Actør; han stod i høi Gudest ved Hoffet og mellem Aristocratiet saa vel som alle andre Kunstelskende i England.

En af hans Sønesønner kom, efterat have haft en glimrende Succes paa den engelske Scene, i 1821 til Amerika; han fulgtes her af Publicums udelte Gudest og Bifald, isærdeleshed som Fremstiller af Helterollerne i Shakespeares Tragedier; han reiste om og gav Gæstroller i alle Unionens større Byer; paa denne Maade erhvervede han baade Berømmelse og Formue; han kjøbte en stor Eiendom i Maryland, og her blev i 1827 hans yngste Søn, Jay Wilkes—eller som han sædvanligt kaldtes John Wilkes—født. Lige som sine to ældre

Brødre, den senere saa berømte Tragiker Edwin Booth og Junius Brutus Booth, blev han opdragen for Scenen. Han røbede tidligt, at hans Slægts Anlæg i den Retning i høieste Grad var gaaet i Arv til ham. Theatret i Mobile, Alabama, blev den Skueplads, hvor han nærmest havde hjemme, men forøvrigt reiste han, paa amerikansk Maade, omkring og gav Gjæstroller; hans overordentligt heldige Dre, hans uomtvistelige Talent og hans omhyggelige kunstneriske Opdragelse gjorde ham til Publicums Yndling, og man knyttede store Forhaabninger til hans Fremtid; man ansaa ham endog mere begavet end den ældre Broder, Edwin; hans Fremstilling af "Hamlet" i Shakespeares Tragedie var hans Glædsrolle.

Ved Siden af dette var han en yderst extravagant Mand; han var Sydens Sag oprigtig hengiven; Andet kunde man vel heller ikke vente af en Mand, der fra sin Barndom og Ungdom havde bevæget sig mellem Sydstaternes Aristokrati.

Den blodige Rolle, han spillede, da dette Aristokratis Sag var for evig tabt, er fremstillet i Begyndelsen af denne Bog.

Der er mange forskjellige Beretninger om, hvor hans jordiske Levninger hvile; en Grav ved Baltimore kaldes efter ham og benyttes ofte til Demonstrationer for Syden; i næste Afsnit meddele vi derom en Beretning, som rimeligvis er paalidelig.

Booths Begravelse.

XII. Booths virkelige Begravelsesplads.

Læserne ville have seet to Beretninger om (Pag. 60 og Pag. 160) Stedet, hvor Booths jordiske Levninger skulde have været stede til sin sidste Hvile. Da dette omtvistede Spørgsmaal har været blandt dem, som til en meget høi Grad har beskæftiget Publikums Phantasi og dets Nysgjerrighed, ville vi her i Oversættelse meddele, hvad berettes i den af General L. G. Baker, Chef for det nationale Opdagelsespoliti, udgivne Bog "History of the United States Secret Service," Philadelphia 1866, Pag. 703. Hvis denne Beretning er sand, maa det antages, at hans Fortællinger som findes i nærværende Bog Pag. 60, samt ligeledes i ovennævnte Værk Pag. 160 var givne for at bortlede Publikums Opmærksomhed fra den retle Sammenhæng.

Den ovenfor nævnte, som rigtig paastaede Beretning lyder i Oversættelse saaledes:

"For at hæve over enhver Tvivl, at Legemet virkeligt var Snigmorderens, befalede Krigsministeren mig at indstævne som Vidner et Antal i Washington bosiddende Personer, der før havde kjendt Morderen. Omtrent to Aar før Snigmordet var Morderen bleven opereret for en Svulst, som en Chirurg havde skaaret fra hans Nakke. Jeg udfandt, at Dr. May, en vel kjendt, dygtig Læge af 25 Aars Braxis i Washington havde udført Operationen.

Derfor henvendte jeg mig til Dr. May; forinden denne havde seet Liget forklarede han mig nøiagtigt Svulstens Plads, dens Navn og Dagen for Operationen o. s. v. Efter at være bleven indsporen, viste han tydeligt Arret i Nakken, hvilket var fuldkommen synligt.

Der førtes som Vidner fem Andre, der havde i flere Aar været intimt bekendte med Morderen. Alle de forskjellige Avis-Beretninger om, at Booths Legeme blev lemlæstet, er lige upaalidelige. General Barnes, U. S. A. General-Chirurg, var med sine Assistentter ombord paa Kanonbaaden, da Ligsynet blev holdt; han udskar omtrent to Tommer af Booths Ryghvirvel; det var Stedet, gjennem hvilket Kuglen var gaaet; dette Stykke Been opbevares nu i Regjeringens medicinske Musæum i Washington; det er den eneste endnu over Jorden værende Levning af Morderens Legeme; dette var den eneste "Lemlæstelse," som det nogenstinde blev underkastet.

Umiddelbart efter, at Underjøgelsen var tilendebragt, gav Krigsministeren Ordre til den endelige Disposition over Liget; dette var bleven meget modbydeligt, som Følge af den Tilstand, hvori det efter Døden havde været; Joden, som var brukken ved Spranget fra Logen til Scenen, var meget farvet og opsvulmet; Blodet fra Saaret havde aldeles gjennemtrængt hans Underklæder.

Med Lieutnant L. B. Bakers Assistance tog jeg Legemet lige fra Kanonbaaden til det gamle Penitentiary, der grændser til Arsenal-Tomterne. Bygningen havde ikke i flere Aar havde været benyttet til Fængsel. Ordinance Departementet havde opfyldt Cellerne i Kjælderen med færdig Ammunition; en af de største blandt disse Celler blev bestemt til at være Booths Begravelsesplads. Man bragte bort Ammunitionen, tog op en stor Gulvflis af Stenene og grov en Grav derunder. Legemet blev nedsluppet, Graven fyldt, Stensflisen lagt tilbage paa sin Plads, og der hviler indtil denne Stund Alt, hvad var tilbage af John Wilkes Booth.

Abraham Lincoln.

En Stordaad at udføre var han født—
 Og saa den udført. Fire Trængselsaar,
 Ulykke, Vind, Løgn han gjennemgik,
 Saa hørte han, at Lyden ændredes :

Forhaanelse til Nos og Skam til Lov,
 Og alt han tog med uforandret Sind.
 Men som han kom til Lys fra mørke Stund,
 Ved Maalet syntes røre fra det Sted,

Hvor han nu stod, Forræders Haand stak frem
 Imellem ham og Maalet, trykte løs—
 Og Diet, tro i Strid som Fred, blev luft,
 De lange arbejdsvante Lemmer stive.

Barmhertighedens Ord paa Læben var,
 Tilgivelse i Hjerter og i Ben,
 Da hin raa Morders Haand formørkede
 Fredstankens, Venlighedens varme Sol.

Den ny' og gamle Verden bryder ud
 Med en Røst i Medlidenhed og Skam!
 Af Hjerter, sludset, naar Du først slog frit!
 Af Liv, afstaaet, da Din Seier kom!

Forbandet Daad! Snigmord'rens Haand har før
 Slaa't Slag, hvorom vi staa i Tvivl, om mest
 Af Skjændsel eller Gru de indeholdt;
 Men Din, som Kais Misgjerning ensom staar.

Raa Haand! som satte Morderstempel paa
 En Kamp, hvad end dens Marsag, tappert kjæmpet ud,
 Og sætter Martyrkronen paa et Liv
 Med nok at ære, Lidt at flette ud!

ABRAHAM LINCOLN.

He had been born a destined work to do
 And lived to do it; four long-suffering years—
 Ill-fate, ill-feeling, ill-report lived through—
 And then he heard the hisses change to cheers.

The taunts to tribute, the abuse to praise,
 And took them both with his unwavering mood;
 But as he came on light from darkest days,
 And seemed to touch the goal from where he stood.

A felon hand, between that goal and him,
 Reached from behind his head, a trigger prest,
 And those perplexed and patient eyes were dim,
 Those gaunt long-laboring limbs were laid to rest.

The words of mercy were upon his lips,
 Forgiveness in his heart and on his pen,
 When this vile murderer brought swift eclipse
 To thoughts of peace on earth, good will to men.

The old World and the New, from sea to sea,
 Utter one voice of sympathy and shame!
 Sore heart, so stopped when it at last bent free,
 Sad life, cut short just as its triumph came!

A deed accurst! Strokes have been struck before
 By the assassin's hand, whereof men doubt
 If more of horror or disgrace they bore;
 But thy foul crime, like Cain's, stands darkly out!

Vile hand! that branded murder on a strife,
 What e'er its grounds, stoutly and nobly striven,
 And with the martyrs crown crownest a life
 With much to praise, little to be forgiven!*

* These verses are from the London "Punch" of May 6th, 1865. For years that paper had caricatured Mr. Lincoln and ridiculed the National government; but now that the deed was done, the British heart reacted and spoke out for humanity.

71 2009.034.03111

Nye Bøger.

Nels Sampson & Co.'s Forlag.

Amerikanske Fortællinger.

- No. 1. Slabeierens Datter. Pris 25 Cts.
- No. 2. Spioneri under Borgerkrigen. Pris. 25 Cts.
- No. 3. Lincolns Mord, af David Monrad Schoyen, 164 Sider med 5 Portræter og 4 Træsnit. Pris 50 Cts.
- No. 4. Præsident Garfield, hans Liv og Snigmord. Af D. M. Schoyen. Med 14 Illustrationer. Pris 50 Cts.
- No. 5. En Detectibe i Vesten. Pris 50 Cts.
- No. 6. Ti Nætter i en Skjæntestue., af den berømte Temperance-Skribent T. S. Arthur. Pris \$1.00.

Nordiske Fortællinger.

- No. 1. Udvalgte Fortællinger af Pehr Thomasson. Pris 25 Cts.
- No. 2. Den norske Robinson Crusoe, af Faldt Myter. 281 Sider, smukt indb. Pris 75 Cts.

Fortællinger fra alle Lande.

- No. 1. Tre Maanedes under Sneen, af J. J. Pochat. Smukt indb. Pris 25 Cents.
- No. 2. Fra By og Bygd. Udvalgte Fortællinger for Uuge og Gamle. Første Del. Pris 50 Cts.

Særlige Bøger er smukt indbundne.